

Protokół nr 9/24
z IX sesji Sejmiku Województwa Łódzkiego VII kadencji
odbywającej się w siedzibie Sejmiku Województwa Łódzkiego
przy ul. Roosevelta 15 w Łodzi
w dniu 23 grudnia 2024 r.

Początek obrad: godz. 15:00

Punkt 1

Otwarcie IX sesji Sejmiku Województwa Łódzkiego

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Otwieram IX sesję Sejmiku Województwa Łódzkiego. Witam panią Marszałek Województwa Łódzkiego, witam zarząd, witam wszystkich radnych Sejmiku Województwa Łódzkiego, witam przybyłych dzisiaj pana skarbnika, dyrektorów i pracowników urzędu marszałkowskiego. Oczywiście witam wszystkich przybyłych na dzisiejszą sesję jedną z najważniejszych roku.

Punkt 2

Wybór Komisji Uchwał i Wniosków

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Przechodzimy do pkt 2 czyli do wyboru Komisji Uchwał i Wniosków i bardzo proszę pana przewodniczącego klubu radnych Koalicja Obywatelska o zgłoszenie....

(głosy z sali)

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Do dyskusji? Jeszcze nie ma dyskusji. Jesteśmy w wyborze Komisji Uchwał i Wniosków.

(Głos z sali) Wniosek formalny...

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Nie widzę, że to jest wniosek formalny. Czy możemy wybrać najpierw tę komisję, tak jak zaczęliśmy i dam panu głos? Może tak być? Czy nie? Pani mecenas, czy ja mogę teraz od wniosku formalnego zacząć, jak już zaczęłam wybór Komisji Uchwał i Wniosków? Bardzo proszę.

Monika Popielarczyk (radca prawny)

Szanowni państwo, w tym momencie pani przewodnicząca zarządziła wybór Komisji Uchwał i Wniosków i ja uważam, że powinniśmy zrealizować ten punkt, a następnie rozpatrzyć wniosek formalny.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pana przewodniczącego komisji...

(Głosy z sali)

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Zaraz dostanie pan głos. Najpierw bardzo proszę pana przewodniczącego klubu radnych Koalicja Obywatelska o zgłoszenie osoby do komisji.

Maciej Sulgan (Przewodniczący Klubu Radnych Koalicja Obywatelska)

Dziękuję, pani przewodnicząca. W imieniu klubu Koalicji Obywatelskiej chciałbym zgłosić do prac Komisji Uchwał i Wniosków panią radną Monikę Malinowską-Olszowy.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Czy Pani radna wyraża zgodę?

Monika Malinowska-Olszowy (radna SWŁ)

Tak, wyrażam.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Jeszcze raz, pani radna.

Monika Malinowska-Olszowy (radna SWŁ)

Tak, wyrażam zgodę.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę panią marszałek Agnieszkę Ryś o zgłoszenie w imieniu klubu radnych Polskie Stronnictwo Ludowe PSL-PL Polska 2050.

Agnieszka Ryś (Wicemarszałek Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, w imieniu klubu radnych PSL-PL 2050 zgłaszam pana radnego Adama Nowaka do Komisji Uchwał i Wniosków.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję, czy pan radny Adam Nowak wyraża zgodę?

Adam Nowak (Przewodniczący Klubu Radnych PSL-PL 2050)

Tak, wyrażam zgodę.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję panu bardzo i bardzo proszę pana przewodniczącego klubu radnych Prawo i Sprawiedliwość, pan Piotr

Adamczyk.

Piotr Adamczyk (Przewodniczący Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość)

Pani przewodnicząca, szanowni państwo. Przede wszystkim chciałem najpierw powiedzieć to, co zamierzałem. Ten wniosek formalny on powinien być głosowany w pierwszej kolejności. Nie rozpoczęła się procedura głosowania, więc pani mecenas myślę, że potwierdzi moje słowa, że każdy wniosek formalny powinien być dopuszczony absolutnie przed wszystkimi innymi zgłoszeniami. Znowuż niestety tutaj wyszło prawdopodobnie nieznanostwo regulaminu, bardzo mi przykro. Mój wniosek formalny dotyczył zwłaszcza tego punktu, ale i kolejnych również. Otóż chodziło o to, żeby jednak ponieważ jest to sesja budżetowa, jakby sesja jedna z 2 najważniejszych w roku, żeby przynajmniej na tym sejmiku stosować się do pewnych reguł, które były wcześniej przez wiele lat usankcjonowane, ale również są stosowane w sejmie, w wielu wielu samorządach czy województw, czy też również w samorządach gmin i powiatów. Mam na myśli tutaj kolejność zgłoszeń, to znaczy, że największy klub w sejmie czy tutaj w sejmiku, również za każdym razem jest pierwszy do tego, by wypowiadać opinię bądź zgłaszać kandydatów np. do Komisji Uchwał i Wniosków, dlatego też dotyczyło to tego punktu. Myślę, że to tak należałoby przyjąć, że to jest sesja, gdzie pani przewodnicząca, mam nadzieję, zdecyduje się na stosowanie tego typu udogodnień bądź normalnych zwyczajów, które były do tej pory tutaj sankcjonowane. Jeśli nie, no to oczywiście jest mój wniosek formalny. Zgłaszam również pana radnego Króla do Komisji Uchwał i Wniosków.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Czy pan radny Król wyraża zgodę?

Michał Król (radny SWŁ)

Tak, wyrażam zgodę.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Dzisiejsza komisja będzie pracowała w składzie: pani radna Monika Malinowska-Olszowy, pan radny Adam Nowak i pan radny Michał Król. Bardzo proszę, pan radny Piotr Bors.

Piotr Bors (radny SWŁ)

Szanowna pani przewodnicząca, chciałbym odnieść się do wniosku pan przewodniczącego Adamczyka. Nie wchodząc w to, kto powinien być pierwszy, a kto ostatni, to ten wniosek nie jest w katalogu wniosków formalnych, więc tutaj to nie był wniosek formalny panie radny. Tak abstrahując od tego, kto jest pierwszy, a kto ostatni. Regulamin ani statut tego nie sankcjonuje, więc musimy przyjąć, że to jest władza przewodniczącego Sejmiku Województwa Łódzkiego i oczywiście rozumiem, że państwo możecie apelować do pani przewodniczącej, uzgadniając z nią, natomiast nie jest to w katalogu wniosków formalnych i nie wyczerpuje to znamion wniosku formalnego, panie przewodniczący.

Punkt 3

Przyjęcie protokołu z VIII sesji Sejmiku Województwa Łódzkiego

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, dziękuję bardzo. Bardzo proszę przechodzimy do pkt 3: "przyjęcie protokołu z VIII sesji Sejmiku Województwa Łódzkiego" i zgodnie z § 9 ust. 8 Regulaminu Sejmiku Województwa Łódzkiego protokół z VIII sesji sejmiku znajdował się do wglądu w Kancelarii Sejmiku oraz został wyłożony w miejscu obrad w punkcie recepcyjnym przed rozpoczęciem dzisiejszej sesji. Nie otrzymałam do chwili rozpoczęcia sesji żadnych uwag do protokołu, w związku z tym uważam protokół za przyjęty.

Punkt 4

Przyjęcie porządku obrad

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Przechodzimy do pkt 4: "przyjęcie porządku obrad". Czy mają państwo radni jakieś propozycje do zmiany porządku obrad? Rozumiem, że pan radny Adamczyk?

Piotr Adamczyk (Przewodniczący Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość)

No niestety, pani przewodnicząca nie zauważyła mnie wcześniej, polemizując z głosem pana radnego Borsia. Chciałbym powiedzieć, że katalog wniosków formalnych nie jest katalogiem zamkniętym. Nie jest tak, że wymienione są wszystkie możliwe wnioski, które można zgłosić, a więc trudno uznać pana głos, by miał pan rację co do tego, że mój wniosek nie jest wnioskiem formalnym, ale jeżeli się nie zgadza, możemy zapytać o opinię prawną w takim razie.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Przepraszam bardzo. Był wniosek, był kontr wniosek, dziękuję. Nie przewidujemy tutaj teraz dyskusji. Ja naprawdę bym chciała stosować się do tego regulaminu, który wyście państwo wcześniej ustalili. Bądźmy gdzieś regulaminowo umocowani. Rzeczywiście katalog wniosków jest otwarty i to jest duży błąd. Nie wiedzieć czym się kierowano w ustalaniu tego regulaminu, ale rzeczywiście też nie ma takiego wniosku formalnego w katalogu tym, który jest jako katalog wniosków formalnych. Wróć do mojego pytania. Czy macie państwo propozycje zmiany porządku obrad? Jeżeli nie, a nie widzę, w takim razie porządek obrad pozostaje taki, jaki państwu zaproponowaliśmy.

Punkt 5

Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Łódzkiego oraz Budżet Województwa Łódzkiego na 2025 rok

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Przechodzimy do pkt 5 i rozpoczynamy, proszę państwa, procedowanie nad najważniejszymi tematami naszej dzisiejszej sesji budżetowej i zaczynamy od Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Łódzkiego. Bardzo proszę, pan radny Król.

Michał Król (radny SWŁ)

Pani przewodnicząca, rzeczywiście nad wnioskiem formalnym nie przeprowadzamy dyskusji, jest głos za, jest głos przeciw, natomiast wniosek formalny co do sposobu procedowania padł. § 28 naszego regulaminu, ust. 7 o tym mówi, ust. 8 precyzuje, które w szczególności należą, więc no jakby nie będziemy tutaj się przerzucali opiniami co jest, co nie jest, ale na pewno sejmik wniosek formalny musi po prostu rozstrzygnąć, więc rozstrzygniemy go, jeżeli mój kolega go

podtrzymuje.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Jest dyskusja w miejscu, w którym nie powinno być dyskusji. Rzeczywiście nie ma tego w katalogu wniosków formalnych. Pani mecenas, bardzo proszę tutaj o uściślenie tego punktu. Czy w ogóle powinniśmy teraz tu dyskutować nad tym i czy powinniśmy wniosek formalny, który nie jest w katalogu wniosków formalnych.

Michał Król (radny SWŁ)

Pani przewodnicząca, proszę nie manipulować.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo, ja już usłyszałam pana radnego głos.

Michał Król (radny SWŁ)

§ 28 ust 9....

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo proszę, to nie jest wniosek formalny. Bardzo proszę, pani mecenas.

Monika Popielarczyk (radca prawny)

Proszę państwa, katalog wniosków formalnych, tak jak pani przewodnicząca zauważyła, jest katalogiem otwartym. Wnioski mogą dotyczyć porządku dziennego i przebiegu posiedzenia zgodnie z ust. 7 § 28. Moim zdaniem ten wniosek formalny powinniśmy przegłosować.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo proszę, padł wniosek formalny o zgłaszanie..... Bardzo proszę powtórzyć wniosek formalny panie radny, tylko bardzo proszę, tak syntetycznie.

Piotr Adamczyk (Przewodniczący Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość)

Aby pani przewodnicząca stosowała się do reguł, które były do tej pory uznane w tym samorządzie, również są uznawane przez w sejmie, we wszystkich organach, które przynajmniej ja znam osobiście, w samorządach, a więc żeby w kolejności prezentacji czy też wypowiedzi...

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Panie radny, do rzeczy. Prosiłam tylko o wniosek formalny. Naprawdę, proszę państwa, szanujmy się. Proszę wniosek formalny.

Piotr Adamczyk (Przewodniczący Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość)

Przecież to mówię. Od największego klubu poczynając przy prezentacji stanowisk np. dotyczących budżetu. Niestety jedno już zgłoszenie mamy za sobą, gdzie nie było zastosowane to, ale mam nadzieję, że dalej będzie pani stosowała. Bardzo bym o to prosił. Jest to wniosek formalny, jeszcze raz podkreślam.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Głosujemy wniosek formalny zgłoszony przez pana przewodniczącego Adamczyka. Bardzo proszę, kto z państwa jest za przyjęciem wniosku formalnego? Kto jest przeciwny, kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo, głosowanie zostało zakończone, wniosek formalny pana radnego został przyjęty. Dziękuję bardzo. Przechodzimy do następnego punktu najważniejszego dzisiaj i może skupmy się już na dzisiejszej sesji budżetowej.

5.1. Przedstawienie projektu uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Łódzkiego

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Łódzkiego oraz budżet Województwa Łódzkiego na 2025 rok. Rozpoczynamy przedstawienie projektu uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Łódzkiego. I bardzo proszę, pan skarbnik.

Michał Miazek (Skarbnik Województwa Łódzkiego)

Dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, postaram się w syntetyczny sposób przedstawić państwu w pierwszej kolejności projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej, a później, jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, projekt budżetu Województwa Łódzkiego. Jeżeli chodzi o projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej, to on oczywiście jest sporządzony w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Mam tutaj na myśli w szczególności ustawę o finansach publicznych. Inicjatywa dotycząca sporządzenia tego dokumentu należy do organu wykonawczego, a więc Zarządu Województwa Łódzkiego. Należy ten dokument sporządzić do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy i w tym terminie przekazać w celu zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej, a także do Sejmiku Województwa Łódzkiego w naszym przypadku. Wartości przyjęte Wieloletniej Prognozie Finansowej muszą być, ja już to wielokrotnie na komisjach powtarzam, zgodne co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot i przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego. Od 2014 roku obowiązuje przepis art 243. ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym został ustalony indywidualny wskaźnik spłaty zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego. On jest inny dla każdej, czyli sporządzany czy wyliczany dla każdej jednostki samorządu terytorialnego oddzielnie i dotyczy on spłaty zadłużenia samorządu. Jest to dosyć skomplikowana relacja i co najważniejsze, w każdym roku, dla którego sporządzona została Wieloletnia Prognoza Finansowa relacja wynikająca z przepisu, o którym powiedziałem wcześniej, jest zachowana. Jeżeli chodzi o dane ujmowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej one przyjęte zostały zgodnie z informacją, która została przekazana przez ministra finansów. Mam tutaj na myśli w szczególności najważniejsze dochody samorządów województw, którymi są udział w podatku PIT, udział w podatku CIT oraz subwencja. Przy czym należy zwrócić uwagę, że od 2025 roku zmieniły się zasady. Zmieniła się ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i zasady naliczania tych źródeł dochodów dla samorządów. W tej chwili, czy od przyszłego roku, udziały w podatkach będą naliczane nie od podatków, które zostały wpłacone do budżetu państwa, tylko od kwot dochodów realizowanych przez podatników. To jest zasadnicza różnica, ponieważ samorządy będą od przyszłego roku znacznie mniej narażone na jakiekolwiek zmiany legislacyjne, które by wpływały na podstawy naliczania podatków. Jak już powiedziałem, dane, które zostały przyjęte odnośnie PIT, CIT i subwencji, zostały ujęte czy wpisane do Wieloletniej Prognozy Finansowej, ale również do projektu budżetu Województwa Łódzkiego zgodnie z informacją, która została przekazana przez ministra finansów w dniu 14 października tego roku. Pozostałe dochody województwa łódzkiego ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej, jak

również w budżecie, przyjęto prognozując dochody na zadania realizowane w ramach programów regionalnych Fundusze Europejskie dla Łódzkiego. W obecnej perspektywie przyjęto prognozowane dochody pochodzące z dotacji celowych na realizację projektów w ramach FEŁ na realizację pomocy technicznej oraz prognozowane kwoty dochodów na realizację projektów własnych naszego województwa. Pozostałe dochody bieżące, jak i majątkowe, szacowano wykorzystując wiedzę realizatorów - mam tutaj na myśli kierowników poszczególnych departamentów urzędu marszałkowskiego, czy też podległych naszemu samorządowi jednostek organizacyjnych. Jeżeli chodzi o Wieloletnią Prognozę Finansową w zasadzie stanowi ona załącznik nr 1 do naszego dokumentu. Został on sporządzony w stosownej szczegółowości wynikających z rozporządzenia ministra finansów. Ta szczegółowość jest wystandaryzowana. Jeżeli chodzi o załączniki nr 2 i 3 są to załączniki przedstawiające wykaz przedsięwzięć realizowanych przez nasz samorząd, przy czym załącznik nr 2 dotyczy tych przedsięwzięć, które są finansowane w oparciu o środki europejskie. Natomiast w załączniku nr 3 są ujęte te przedsięwzięcia, które są finansowane wyłącznie w ramach środków własnych naszego samorządu. Załącznik nr 4 stanowią objaśnienia przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej. I jeżeli chodzi o dane liczbowe, limity wydatków dotyczących przedsięwzięć na rok 2025, to jest łącznie 1 226 735 259 zł, z tego finansowane z udziałem środków europejskich to jest ponad 441 000 000 zł, przedsięwzięcia finansowane w oparciu o środki własne ponad 785 000 000 zł. Łącznie przedsięwzięcia ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej to kwota ponad 7 932 000 zł. Oczywiście mają one charakter wieloletni i wydatki na ich realizację były już ponoszone wcześniej przed 2025 rokiem, wydatki poniesione do tego czasu to ponad 3 184 000 000 zł i wydatki planowane w kolejnych latach po 2025 roku to ponad 3,5 miliarda złotych. Szanowni państwo, projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej uzyskał pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej, która nie wniosła do jego treści czy formy żadnych uwag. Jeżeli mogę, pani przewodnicząca, przeszedłbym do prezentowania już projektu budżetu.

5.2 Przedstawienie projektu uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie budżetu Województwa Łódzkiego na 2025 r.

Projekt budżetu już wcześniej wspomniałem, jeżeli chodzi o rok 2025, musi być zgodny z danymi ujętym w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Dochody ujęte w naszym dokumencie to kwota 2 087 918 220 zł tak bardzo dokładnie, z tego dochody bieżące ponad 1 805 000 000, dochody majątkowe ponad 282 000 000 zł. Dochody w stosunku do projektu budżetu, czy budżetu, który został uchwalony na 2024 rok, rosną o blisko 4,3%. Wydatki, które zostały ujęte w naszym dokumencie, w naszym projekcie na poziomie 2 178 688 513 zł rosną w stosunku do budżetu uchwalonego na rok 2024 o 6,7%. Wydatki bieżące to ponad 1 586 000 000 zł, wydatki majątkowe ponad 591 000 000 zł, nadwyżka operacyjna blisko 219 000 000 zł. Planowany deficyt w naszym projekcie budżetu to kwota nieco ponad 90 000 000 zł, co stanowi 4,17% planowanych wydatków, więc można powiedzieć, że na bardzo rozsądnym poziomie. Będziemy mieli do czynienia z tym deficytem dopiero w momencie, kiedy realizacja budżetu przekroczy 96%. Sfinansowany zostanie głównie nadwyżką budżetu z lat ubiegłych, tutaj kwota ponad 81 000 000 zł, a także niewykorzystanymi środkami pieniężnymi na rachunku bieżącym budżetu wynikającymi z rozliczenia środków, określony w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Są to środki pochodzące z budżetu unijnego i tutaj pokrycie deficytu tymi środkami to blisko 9 000 400 000 zł. Przychody ogółem ujęte w naszym projekcie budżetu to ponad 125 000 000 zł. Największą ich część stanowi nadwyżka budżetu z lat ubiegłych i również ta kwota, o której powiedziałem chwilę temu, która dotyczy środków pochodzących z budżetu europejskiego na poziomie blisko 9 000 400 000 zł. W przyszłym roku planujemy rozchody, które będą dotyczyły spłaty, a właściwie wykupu obligacji wyemitowanych w latach 2013 i w roku 2018, łącznie 35 000 000 zł. Łącznie dochody i przychody budżetu

Województwa Łódzkiego ujęte w projekcie na rok przyszły, to kwota ponad 2 213 000 000 zł, no i oczywiście, zgodnie z zasadą równowagi budżetowej kwota sumy wydatków i rozchodów musi być adekwatna. Szanowni państwo, jeżeli chodzi o deficyt budżetu, o którym wspomniałem, na poziomie nieco ponad 90 000 000 zł Samorząd Województwa Łódzkiego jest on na bardzo rozsądnym, niskim poziomie. Tylko 3 samorządy, a w zasadzie 2 samorządy, ponieważ Samorząd Województwa Lubelskiego panuje budżet nadwyżkowy, mają deficyt na niższym poziomie, ale tutaj również należy zwrócić uwagę, że są to samorządy województw o znacznie niższych budżetach w porównaniu z województwem łódzkim. Dochody budżetu Województwa Łódzkiego na rok 2025: łączna kwota 2 087 918 000, z tego najważniejsza grupa to dochody na zadania własne ponad 1 532 000 000 zł. Dotacje z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej - tutaj plan dochodów na poziomie ponad 103 000 000 zł, zadania na mocy porozumień z organami administracji rządowej blisko 11 500 000 zł. Z istotnych grup zadań, zadania realizowane w ramach Funduszy Europejskich dla Łódzkiego obecna perspektywa to poziom ponad 435 000 000 zł. Dochody własne Województwa Łódzkiego na poziomie 1 532 000 000 zł. Najważniejsze źródła, tak jak już powiedziałem na początku swojej prezentacji, dotyczą udziałów w podatku PIT - to jest kwota 426 732 247 zł i udział w podatku CIT - to jest ponad 617 721 542 zł, tak dokładnie. Tutaj należy zwrócić uwagę, że w związku z wejściem nowej ustawy w życie, nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w przyszłym roku nieco inaczej będzie wyglądał udział województwa w tych podatkach, ponieważ jak widać spadają kwoty dotyczące udziału w podatku CIT, natomiast znacząco rosną udziały w podatku PIT i łącznie dochody podatkowe z tych 2 źródeł będą wyższe o kilkanaście milionów złotych w porównaniu z tymi kwotami, które zostały ujęte i uchwalone w budżecie Województwa Łódzkiego na rok 2024. Należy również zwrócić uwagę, że kwota udziału w podatkach jest korygowana o kwotę około 51 000 000 zł, ponieważ zgodnie z wyliczeniami ministra finansów o taką kwotę otrzymaliśmy w roku 2023 roku udział w podatku CIT na poziomie większym, niż nam się po rozliczeniu tego podatku należało. Subwencja ogólna na poziomie ponad 325 000 000 zł również zgodnie z nową ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego nie ma już podziału subwencji na część oświatową, wyrównawczą i regionalną, ustanowiono jedną kwotę. Udział w programach rządowych to łączna suma ponad 75 500 000 zł. I to są te najważniejsze źródła dochodów naszego samorządu. Udział w podatku PIT, CIT i subwencja to blisko 90% dochodów własnych realizowanych przez nasz samorząd. Kolejny slajd pokazuje zmianę, o której powiedziałem wcześniej, w zakresie finansowania samorządów i udział w podatku PIT i CIT. Tutaj widać spadek, jeżeli chodzi o udział w podatku CIT, ale jest on równoważony przez wzrost udziału w podatku PIT. Kolejny slajd - o tym też już wcześniej powiedziałem, nie ma już podziału na poszczególne części subwencji. Subwencja stanowi jedną kwotę. W przyszłym roku to ponad 325 000 000 zł. Wydatki budżetu Województwa Łódzkiego na rok 2025: łączna kwota 2 178 688 513 zł, z tego na zadania własne ponad 1 561 000 000 zł ponad 103 000 000 zł na zadania z zakresu administracji rządowej, zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego to kwota blisko 4 900 000 zł, pomoc finansowa dla innych samorządów terytorialnych z budżetu naszego województwa to kwota 57 800 000 zł, zadania realizowane na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej to jest blisko 11 500 000 zł, zadania w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego to ponad 435 000 000 zł i zadania realizowane w ramach pomocy technicznej dla funduszy europejskich to kwota ponad 4 500 000 zł. Dynamika wydatków w porównaniu do budżetu uchwalonego na 2024 rok to 6,7%. Wydatki majątkowe w strukturze wydatków ogółem ujęte w projekcie budżetu województwa na 2025 rok to ponad 27%, wydatki bieżące niespełna 73%. Jeżeli chodzi o strumień wydatków czy te kierunki, w których wydatkowane są środki z budżetu Województwa Łódzkiego, no tutaj nie będzie niespodzianki. Historycznie najwięcej wydatków realizujemy w ramach działu 600 transport i łączność. W przyszłym roku to kwota blisko 814 000 000 zł, bardzo znaczące wydatki na ochronę zdrowia prawie 164 000 000 zł, na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego ponad 152 000 000 zł,

na zadania związane z oświatą 131 000 000 zł, pomoc społeczna i zadania z zakresu polityki społecznej to około 105 000 000 zł. Również na rolnictwo i łowiectwo znacząca kwota ponad 61 000 000 zł. Jeżeli chodzi o wydatki realizowane w ramach zadań własnych i w ramach pomocy finansowej, a więc są to te zadania, które są finansowane w ramach środków własnych województwa. Tutaj również nie ma niespodzianki. Największe wydatki na transport i łączność tutaj blisko 600 000 000 zł, na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego ponad 150 000 000 zł, ochrona zdrowia blisko 100 000 000 zł, na oświatę około 86 000 000 zł, rolnictwo i łowiectwo ponad 52 000 000 zł. Projekt budżetu przewiduje kilka rezerw. Takie, na które należy zwrócić uwagę, oprócz rezerwy dotyczącej zarządzania kryzysowego, która wynika z ustawy o zarządzaniu kryzysowym, tutaj kwota 6 200 000 zł, ale mamy również rezerwy na działalność na rzecz rozwoju aktywności lokalnej i sektora pozarządowego - kwota 1 000 000 zł, środki przeznaczone na zadania oświatowe to 3 500 000 zł, rezerwa z przeznaczeniem na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków tutaj kwota 15 000 000 zł, na zadania z zakresu kultury 4 500 000 zł. Bardzo ciekawa rezerwa dotycząca dotacji dla naszych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej realizujących zadania ze środków KPO - tutaj kwota ponad 14 400 000 zł i pozwoli ona zabezpieczyć wkład własny naszych jednostek ochrony zdrowia, które ubiegają się o bardzo znaczące kwoty w ramach KPO. Ostatnia znacząca kwota, to rezerwa przeznaczona na dofinansowanie kosztów budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych - tutaj kwota ponad 21 000 000 zł. Szanowni państwo, z budżetu Województwa Łódzkiego będą udzielane dotacje, zresztą jak co roku, to jest oczywiste. Tutaj na szczególną uwagę zasługują chociażby dotacje czy środki przeznaczane na kolejowe przewozy pasażerskie - tutaj kwota dokładnie 293 000 000 zł dotacji na realizację autobusowych przewozów pasażerskich. Na przyszły rok planowana kwota ponad 30 000 000 zł. Dotacje dla instytucji kultury, mam tu na myśli dotacje podmiotowe ponad 117 000 000 zł, dotacje na inwestycje, zakupy inwestycyjne naszych instytucji kultury ponad 24 000 000 zł i na zadania zlecone do realizacji z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - tutaj mam na myśli te dotacje, które będą kierowane do organizacji pozarządowych, kwota 2 000 000 zł. Jeżeli chodzi o dział ochrona zdrowia, dotacja na medycynę pracy ponad 8 200 000 zł, na inwestycje, zakupy inwestycyjne naszych jednostek ochrony zdrowia, ponad 31 000 000 zł dotacji dla organizacji pozarządowych, 600 000 zł dotacje na realizację Programu Kompleksowej Ochrony Zdrowia Prokreacyjnego dla województwa łódzkiego 800 000 zł. Tutaj przypomnę, że jest to kontynuacja programu, który jest aktualnie wdrożony. Dotacje na dofinansowanie zadań w zakresie rozwoju Zielonej Infrastruktury to tutaj kwota 1,5 mln złotych. Bardzo znaczące kwoty dotacji przeznaczonej na kulturę fizyczną, na dział kultura fizyczna - tutaj w szczególności mam na myśli dotacje na rozwój bazy sportowej w naszym województwie kwota 20 000 000 zł, która to pozwoli m.in. na udział naszego województwa w programie rozwoju infrastruktury sportowej w województwach. Jest to program rządowy i kwota ta zapewni w 100% z naddatkiem kwotę, którą powinien nasz samorząd zabezpieczyć. Dotacje na rozwój i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu poprzez realizację wieloletnich projektów systemowych, to kwota 6 100 000 zł, dotacja na upowszechnianie i promowanie rozwoju kultury fizycznej i sportu nieco ponad 7 000 000 zł. Dział turystyka, tutaj również dotacje dla innych jednostek samorządu terytorialnego w ramach pomocy finansowej kwota 1 100 000 zł, dotacje dla organizacji pozarządowych kwota 600 000 zł, dotacje dla spółek wodnych kwota 3 000 000 zł, dotacje przeznaczone na realizację zadań własnych w ramach grantów sołeckich kwota na przyszły rok 15 000 000 zł na renowację zbiorników wodnych to zadanie, którego celem jest zapobieganie skutkom suszy w przyszłym roku kwota 6 000 000 zł. System Monitorowania Suszy Rolniczej 1,5 miliona zł, na projekty pod nazwą Nasza Infrastruktura Sołecka 5 000 000 zł, Nasze Świetlice Sołeckie w przyszłym roku kwota 7 000 000 zł. Pojawia się nowy rodzaj dotacji, nowe zadanie w projekcie budżetu skierowane do środowisk harcerskich, zadanie w zakresie krzewienia tradycji harcerstwa kwota łączna 550 000 zł. Również nowe zadanie dotyczące zapobiegania bezdomności zwierząt - tutaj przewidujemy udzielenie dotacji na tym początkowym etapie

w wysokości łącznej 500 000 zł. W budżecie będą kontynuowane zadania skierowane do Ochotniczych Straży Pożarnych, mam tutaj na myśli chociażby dotacje przeznaczone na wsparcie ochrony osobistej strażaków OSP oraz dotyczące systemów łączności - tutaj kwota 4 000 000 zł, dotacje na wzmocnienie gotowości operacyjnej jednostek ochrony przeciwpożarowej 3 500 000 zł, dotacje na rozwój edukacji dzieci i młodzieży z zakresu ochrony przeciwpożarowej kwota 1 000 000 zł, a także dotacja przeznaczona na wsparcie budowy potencjału obronnego kwota 500 000 zł. W ramach budżetu realizowane będą zadania dotyczące tzw. budżetu obywatelskiego kwota blisko 8 000 000 zł. Najwięcej zadań będzie realizowane w ramach działu ochrona zdrowia - tutaj ponad 2 500 000 zł. Niewiele mniej na zadania związane z kulturą fizyczną ponad 2 150 000 zł, na trzecim miejscu zadania dotyczące kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ponad 1 100 000 zł. Szanowni państwo, jeśli chodzi o zadłużenie Województwa Łódzkiego na koniec 2024 r., wchodzimy w rok 2025 z długiem dotyczącym wyemitowanych wcześniej obligacji na poziomie 115 000 000 zł. W trakcie roku planowana spłata wykup obligacji na poziomie 35 000 000 zł, a więc na koniec 2025 roku dług dotyczący wyemitowanych obligacji dla naszego samorządu to kwota 80 000 000 zł. Jest to bardzo niski poziom, jakbyśmy tą kwotę porównali do dawnego, już nieobowiązującego wskaźnika 60% nasze zadłużenie w stosunku do planowanych dochodów z tego tytułu to niespełna 4%, dokładnie 3,83%. Samorząd Województwa Łódzkiego zgodnie z przedstawionym państwu projektem budżetu nie planuje zaciągnięcia w przyszłym roku nowych zobowiązań dłużnych, a jak już powiedziałem wcześniej, zostaną one obniżone o te 35 000 000 zł. Kolejny slajd pokazuje jak systematycznie maleje zadłużenie, czy mała zadłużenie Województwa Łódzkiego z tytułu kredytów i w ostatnim czasie z tytułu wyemitowanych obligacji. Powtarzam: 80 000 000 zł na koniec 2025 roku. Jeżeli chodzi o zadłużenie województw z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych, Województwo Łódzkie w przeliczeniu na 1 mieszkańca zajmuje drugie miejsce, a więc potencjał w zakresie ewentualnego, gdyby były takie potrzeby zadłużania mamy znaczący. Jeżeli chodzi o potencjał czy w przeliczeniu dług na 1 mieszkańca, biorąc pod uwagę tzw. dług finansowany wydatkami, a więc to zobowiązania wynikające ze stosunków, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do zaciągania kredytów, tutaj również nasze zadłużenie jest na bardzo bezpiecznym poziomie. Szanowni państwo, projekt budżetu, tak jak i projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej, uzyskał pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej, która do tego dokumentu nie wyniosła żadnych uwag. Ja w tej chwili dziękuję, myślę, że w takich żołnierskich słowach postarałem się państwu przedstawić te główne założenia projektu budżetu, projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej. Jeżeli będą jakieś pytania, to zarówno ja, ale myślę, że w szczególności dyrektorzy departamentów naszych jednostek samorządowych są gotowi, aby udzielać państwu stosownych wyjaśnień. Dziękuję bardzo.

5.3 Przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Łódzkiego

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu skarbnikowi. Omówiliśmy Wieloletnią Prognozę Finansową Województwa Łódzkiego oraz budżet Województwa Łódzkiego na 2025 rok. Tak jak powiedział pan skarbnik, otrzymaliśmy także uchwałę składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 12 grudnia 2024 roku w sprawie opinii do projektu uchwały o Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz możliwości sfinansowania planowanego deficytu budżetu Województwa Łódzkiego i uchwała ta wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej została państwu przekazana celem zapoznania się. Jeśli państwo uznają tę formę za wystarczającą, przyjmujemy, że uchwała z opinią zostały państwu przedstawione. Czy jakieś uwagi do mojej propozycji? Nie widzę.

5.4 Przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w sprawie projektu uchwały budżetowej Województwa Łódzkiego na 2025 r.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Przechodzimy do następnej uchwały składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z tożsamego dnia 12 grudnia w sprawie opinii dotyczącej projektu uchwały budżetowej Województwa Łódzkiego na 2025 rok i uchwała ta, tak i poprzednia, została państwu przekazana celem zapoznania się. Jeżeli państwo uznają tą formę za wystarczającą, przyjmamy, że uchwała wraz z opinią zostały przedstawione. Czy macie państwo uwagi? Nie widzę. W takim razie, bardzo proszę, pan radny Król.

Michał Król (radny SWŁ)

Oczywiście pani przewodnicząca, przynajmniej ja nie widzę potrzeby odczytywania tych projektów uchwał. Ja się chce tylko upewnić ze względu na zasady jawności, że po prostu mieszkańcy województwa mają możliwość, że te opinie są tak umieszczone, żeby w razie czego mogli sobie otworzyć. Tylko żeby to było zapewnione ze względu na zasady jawności dyskusji budżetowej.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Tak oczywiście. Panie dyrektorze, czy uchwały obie zostały umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej? Tak, dziękuję bardzo za odpowiedź.

5.5. Przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów w sprawie projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Łódzkiego oraz w sprawie uchwalenia budżetu Województwa Łódzkiego na 2025 r.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Przechodzimy do przedstawienia opinii Komisji Budżetu i Finansów w sprawie projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Łódzkiego oraz w sprawie uchwalenia budżetu Województwa Łódzkiego na 2025 rok i bardzo proszę, pan przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów, pan Maciej Riemer.

Maciej Riemer (radny SWŁ)

Szanowni państwo, czyniąc zadość obowiązkowi przedstawiam opinię komisji. W dniu 5 grudnia Komisja Budżetu i Finansów opiniowała zarówno WPF, jak i budżet. Pozwólcie, że pominę komparację tejże opinii, natomiast Komisja Budżetu i Finansów zapoznała się z opinią wyrażoną przez wspólnie obradujące komisje Sejmiku Województwa Łódzkiego, tj. Komisję Rozwoju Regionalnego, Gospodarki i Bezpieczeństwa, Komisję Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Komisję Nauki, Kultury i Sportu, Komisję Kontaktów z Zagranicą i Współpracy Regionalnej oraz Komisję Ochrony Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej. Wyżej wymienione komisje zaopiniowały projekt WPF pozytywnie stosunkiem głosów 14 głosów za, 1 przeciw i 8 głosów wstrzymujących. Podobnie komisje te połączone zaopiniowały projekt budżetu na rok 2025. Mając w rękach opinie wstępne tychże komisji, komisja budżetu pozytywnie zaopiniowała zarówno WPF, jak i projekt budżetu stosunkiem głosów 6 za, 1 przeciw, 0 wstrzymujących się, tym samym pozytywnie opiniując akty prawne. Pozwólcie państwo, że w tym miejscu podzielę się komentarzem co do obu tych aktów, zwłaszcza mając na uwadze projekt budżetu. W tych głównych wątkach, projekt budżetu, który dzisiaj omawiamy, zakłada mądrą kontynuację tych ważnych projektów, często rozpoczętych jeszcze za rządów marszałka Stępnia,

np. rozwoju Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, czy też inwestycji drogowych, których natura nakazuje, aby były to projekty, których kontynuacja jest realizowana przez kolejne okresy budżetowe. Ważniejsze jednak dla nas są te projekty, które pani marszałek i zarząd wprowadziły już w tym półroczu, jak np. projekty zagospodarowania obiektu po dawnym kinie Bałtyk. Bardzo serdecznie dziękuję, ponieważ ten obiekt ważny do kultury Łodzi znajdzie swoje przeznaczenie poprzez Centrum Edukacji Muzycznej. Cieszę się, że przyspieszeniu ulegają takie projekty jak ten związany z przebudową i rozwojem szpitala imienia Babińskiego. Dzięki współpracy z miastem Łódź udało się przekazać Województwu Łódzkiemu chociażby obiekt przy ulicy Skłodowskiej- Curie 15/17, gdzie znajdzie się Centrum Zdrowia Psychicznego, bardzo ważne i potrzebne w kontekście problemów ze zdrowiem psychicznym Polaków, zwłaszcza po pandemii. Tak jak pan skarbnik mówił, to jest budżet nieco inny od poprzednich, albowiem struktura dochodów wskutek zmian ustawowych znacząco odbiega od tych, które miały miejsce, z którymi się zaznajamialiśmy w latach ubiegłych dla województwa łódzkiego. Cieszę się, że to jest budżet, który zakłada rekordowe dochody i rekordowe wydatki, a jeszcze bardziej cieszy, że deficyt jest utrzymany na tak rozsądnym i bezpiecznym poziomie, ponieważ jest to budżet ekonomicznie i księgowo bardzo ostrożny, pozwalający również w latach następnych kreować szersze działania inwestycyjne, działania rozwojowe dla województwa łódzkiego. Myślę, że potrzebujemy też chwili, aby taką analizę projektów rozwojowych móc zaproponować i cieszę się, że zarząd województwa nie zaproponował takich projektów pochopnie po kilku miesiącach rządowania, a uczyni to, mam nadzieję, w przyszłym roku i tym samym prezentując budżet bardzo, tak jak mówiłem, ostrożny i bezpieczny. Mam nadzieję, że uzyskano aprobatę wszystkich państw radnych, ale do tego przekonamy się w dyskusji za chwilę. Dziękuję bardzo.

5.6 Dyskusja

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu przewodniczącemu za opinię Komisji Budżetu i Finansów Sejmiku Województwa Łódzkiego i proszę państwa, tym sposobem znaleźliśmy w punkcie, w którym rozpoczynamy dyskusję nad przedstawionymi projektami: Wieloletnią Prognozą Finansową i projektem budżetu. Bardzo proszę, pan radny Piotr Adamczyk.

Piotr Adamczyk (Przewodniczący Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość)

Pani marszałek, zgodnie z pani prośbą... Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo radni, mam zaszczyt przedstawić stanowisko klubu radnych Prawa i Sprawiedliwości, podpierając się nieco tradycyjną formą prezentacji na temat tegoż budżetu. Muszę się nauczyć obsługiwać te urządzenia. Udało się. Chciałbym przedstawić ten budżet w kontekście oczywiście lat wcześniejszych, również pokazywać, jak w porównaniach on wychodzi. To jest pierwszy slajd pokazujący dochody budżetu Województwa Łódzkiego w latach 2014 - 2025. Dane są oczywiście w milionach. Jak wyglądała sytuacja, kiedy rządziła najpierw w latach 2014 - 2018 koalicja PO - PSL, jak wyglądał budżet uchwalony - to jest ten czarny słupek i jak później wykonanie tego budżetu wyglądało, to jest ten niższy biały słupek. I tak w kolejnych latach, jak państwo będziecie widzieli, ten budżet uchwalony zupełnie odbiegał od tego, który był wykonany - te słupki były znacząco niższe, co niestety prognozuje też patrząc na to doświadczenie, że obecny budżet, który jest, wiemy doskonale większy nieco od poprzedniego z 2024 roku, to ten budżet może być niewykonany. Jedynie w 2018 roku trochę był większy, większe wykonanie niż uchwalony. Zobaczmy jak się kształtował później ten budżet w latach, kiedy rządziło Prawo i Sprawiedliwość w województwie łódzkim. To była końcówka przypomnę 2018 roku, kiedy była zmiana zarządu i następne lata, to już była kadencja poprzednia, czyli kiedy rządziło Prawo i Sprawiedliwość. Zaczynają dynamicznie rosnać nam dochody, które są w dużym stopniu zrealizowane. Co więcej, one przekraczają w niektórych latach te zaplanowane dochody, które były w budżecie. Zobaczcie państwo, jaka to jest różnica, kiedy następuje zmiana zarządu. 2023 rok no to już jest w ogóle przebicie sufitu. 2024 rok to też jest budżet,

jeszcze nasz, on jeszcze nie jest zakończony, jak wiemy, więc jeszcze trudno mówić o zrealizowanym budżecie dlatego tylko jest 1 słupek. I mamy rok 2025 on jest, ten budżet, wyższy 2 087 000 000 zł jeśli chodzi o dochody w tym budżecie. Patrząc na te wcześniejsze lata, to obawiam się, że zrealizowanie tego będzie mało prawdopodobne. Tym bardziej jeśli mamy wiedzę, że GUS o w swoich prognozach określa, że przyszły rok będzie niezwykle gospodarczo trudnym rokiem, za co prawdopodobnie został dyrektor tegoż GUS-u wyrzucony z pracy przez premiera Donalda Tuska, ale to już jest tak na marginesie. Przejdźmy do drugiej strony, do dochodów majątkowych. Tak się kształtowały dochody majątkowe w poszczególnych latach. Widzimy 2014 - 2018, pamiętamy kadencja naszych dzisiejszych rządzących, ale wówczas rządziła koalicja PO - PSL. No marniutkie te dochody z majątku. Właściwie najwyższy poziom to był prawie 149 000 000 zł. No i kiedy zmiana zarządu następuje, następuje wzrost poza 1 rokiem 2021, pamiętamy pandemię. Ten rok był znacząco gorszy, niemniej po tym roku dynamicznie rozpoczynają rosnąć dochody majątkowe. I teraz przechodzimy płynnie do wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych. Pan skarbnik prześlizgnął się tak dość lekko nad tą pozycją. Proszę państwa, dochody od osób prawnych, no to tak naprawdę jest też pewien wskaźnik, jak kształtuje się gospodarka w naszym województwie. Widzimy lata 2014 - 2018 to jest poziom najwyższy 323 000 000 zł, ale generalnie jest to poziom dość wyrównany, bez jakiegoś szczególnego wzrostu. Kiedy następuje zmiana zarządu, następuje dynamiczny przyrost dochodu od osób prawnych. Nasze województwo, zdecydowanie można powiedzieć, się dynamicznie rozwija. Niestety ostatni słupek - 2025 rok prognozuje czerwono-niebiesko-zielony słupek pokazuje, że te prognozy podatku dochodowego są znacząco niższe. Jak to wygląda w kraju? Jak dochody z PIT-u i CIT-u oraz subwencji, które wpływają do budżetu województwa w podziale na mieszkańców danego województwa kształtują się na 1 mieszkańca? Kiedy zsumujemy te dochody PIT, CIT plus subwencja i podzielimy przez ilość mieszkańców w danym województwie, proszę państwa, nasze województwo jest na trzecim miejscu od końca. Najgorsze można powiedzieć 3 miejsca ma nasze województwo, małopolskie najgorsze, później śląskie. Przypada na jednego mieszkańca w małopolsce 557 zł, w śląskim 565 zł, a w województwie łódzkim 579 zł zaledwie. Później następne województwa już widać przekraczają 600 zł na każdego mieszkańca województwa danego. Także niestety, no nie mamy się za bardzo czym chwalić. Po tych zmianach, które były dokonane, zmianach dochodów samorządów, za rządów tej koalicji jak widać nasze województwo tak troszkę z buta zostało potraktowane. Proszę państwa, strona wydatkowa. Ja chciałbym podziękować panu przewodniczącemu komisji finansów za pochwałę, bo jeszcze to chciałem przypomnieć, że za naszych czasów rozpoczęło się finansowanie zmian w kinie Bałtyk. To rzeczywiście na samej końcówce było, ale myślę, że to w pana ustach była godna pochwała. Bardzo dziękuję, bo to nie ten zarząd się przyczynił do tegoż do dofinansowania remontu tychże budynków, ale oczywiście dostrzegam tę pochwałę. Dostrzegam również pochwałę, ale sam mogę powiedzieć, bo to jest taka pochwała, którą można z kontekstu wysnuć. Otóż państwo w bardzo dużym stopniu kontynuujecie nasze projekty, to jest docenienie naszego wkładu w to, że potrafiliście dostrzec dobra w tych projektach, które myśmy wymyślili, to się chwali oczywiście, że państwo kontynuujecie. Jedną rzecz, którą też chciałbym nie pochwalić, to jest kwestia krzewienia harcerstwa. Myślę, że to jest każdemu bliski temat, rozmawialiśmy o tym na jednym z sejmików. Też należałoby dostrzec pozytywną stronę tych wydatków. Proszę państwa, to jest slajd, który chciałbym szczególnie dedykować dla zarządu, żeby pokazać, jak można być napompowanym tym, że ma się tyle pieniędzy w budżecie na wydatki, a jednocześnie na końcu roku danego szybciotko czyścić budżet, bo się niestety nie udało go zrealizować. Już wyjaśniam, o co chodzi. Otóż, państwo tu widzicie w poszczególnych latach, jak ta czerwona kreska, to jest projekt budżetu i później budżet, a ta niższa, pomarańczowa, to jest wykonanie danego budżetu i ten minus przy każdym ze słupków, to jest ile środków nie zostało wykonanych w poszczególnych latach. W roku 2014 aż 163 000 000 zł nie zostało z zaplanowanego budżetu wykonane, w roku 2015 było znacząco lepiej -38 000 000 zł, ale w kolejnym 2016 roku 104 000 000 zł, 2017 rok 146 000 000 zabrakło, no 2018 to już jest rekord 164 000 000 zł, w 2019 roku to

jeszcze był państwa budżet realizowany, aczkolwiek przez nowy zarząd 143 000 000 zł. No a kolejne lata, to już jest projektowany budżet przez zarząd, który reprezentowało Prawo i Sprawiedliwość i to już jest znacząco lepsza tutaj sytuacja. Tylko 34 000 000 zł niewykonane, 23 000 000 zł w kolejnym roku, 82 000 000 zł, 99 000 000 zł w 2023 roku no i 2024 i 2025 nie jest jeszcze znana wartość. Oczywiście widać tutaj znaczącą poprawę w projekcie budżetu, jeśli chodzi o wydatki ogółem. To jest dość ciekawy slajd, bo to pokazuje proszę państwa, nadwyżkę operacyjną. Nadwyżka operacyjna w takim przekonaniu powszechnym, to jest taki barometr kondycji finansowej jednostki samorządu terytorialnego, czyli jak duża jest różnica między dochodami, a wydatkami, to jest im wyższy słupek, tym lepsza kondycja finansowa każdego z samorządów. Każdy samorząd wydawałoby się powinien dążyć do tego, żeby ta nadwyżka była jak największa. No i spójrzmy lata 2014 - 2018, no 103 000 000 zł - 150 000 000 zł taki przedział jest to zaplanowany i zrealizowany tej nadwyżki. Kolejne lata 2019 - 2024 to jest już znacząco większa nadwyżka, co należy prognozować jako znaczącą poprawę finansową jednostki samorządu terytorialnego, czyli naszego samorządu województwa. Niestety 2025 rok przynosi nam, jeśli patrząc właśnie na ten sposób, że to jest ten barometr, przynosi nam znaczące pogorszenie tegoż wskaźnika, bo mamy obniżenie w stosunku do lat wcześniejszych - zaledwie 218 000 000 zł jest tej nadwyżki operacyjnej. Ona musi być. To nie jest tak, że możemy jej nie zaplanować, aczkolwiek im wyższa, tym lepsza. Im wyższa, tym możemy mówić, że nasz samorząd znajduje się w lepszej kondycji finansowej. Jak wyglądały wydatki majątkowe w budżecie województwa łódzkiego w latach 2014 - 2025? Majątkowe, to są takie wydatki, które inwestujemy w naszą przyszłość, w rozwój województwa, rozwój infrastruktury, a więc to jest to, na czym powinno nam szczególnie jako samorządowi, jako radnym powinno nam zależeć. Czy tak jest? Spójrzmy. W latach 2014 - 2018 bardzo słabe wartości, które były przeznaczone na wydatki majątkowe. I znowuż powtarza się ta sytuacja, o której wcześniej wspominałem. Kolejne lata 2019 - 2024 bardzo dynamiczny, bardzo wiele nakładów na wydatki majątkowe. Myślę, że obecny zarząd powinien zazdrościć tego, by takie duże pieniądze przeznaczyć na wydatki, których potem możemy wszyscy jako mieszkańcy korzystać, bo czy to będzie służba zdrowia, czy to będzie - nie wiem, kolej czy drogi, no to wszystko będzie tym, czym wszyscy mieszkańcy będą korzystali. Niestety, 2025 rok przynosi nam tutaj znaczące pogorszenie sytuacji, gdyż wydatki majątkowe nam spadają w stosunku do tych, które wcześniej były. Jest to poziom 591 000 000 zł, podczas gdy w 2024 roku na ten cel w budżecie było ponad 712 000 000 zł. Zobaczcie państwo, jakie to jest znaczące pogorszenie. I tutaj jest też wskaźnik, który chyba każdemu samorządowcowi powinien przyświecać. Otóż jest to relacja między wydatkami ogółem, a wydatkami majątkowymi, czyli jak dużo przejadamy w tym budżecie pieniędzy, a jak dużo inwestujemy w poszczególnych latach. Proszę zobaczyć. O ile pierwsze rzeczywiście lata 2014 -2018 jeszcze były tutaj nastawione na to, żeby inwestować, żeby nie przejadać budżetu ponad 30 mln w 2014 roku, 34 mln w 2015, później już znaczące spadki, to dopiero lata, kiedy rządziło Prawo i Sprawiedliwość, doprowadziły do tego, żeby znowu inwestować, żeby znowuż nie przejadać tych pieniędzy, które mamy w budżecie województwa. Inwestycje znowuż zaczęły się znaczące ponad 30%, poza tym jednym 2021 rokiem - możemy to zgonić na pandemię, natomiast zobaczcie państwo, że ten zarząd był pro rozwojowy dla naszego województwa. Znaczące wydatki majątkowe w stosunku do wydatków ogółem. I cóż nam przynosi 2025 rok? Niestety znowuż spadek tylko 27,2% wydatków budżetu, choć budżet jest zwiększony, choć budżet przecież powinien być pro rozwojowy, a jest zaledwie 27,2% wydatków majątkowych w stosunku do wydatków ogółem. Na co zarząd kładzie szczególny nacisk w tych wydatkach? Proszę państwa, tutaj oczywiście jest mowa o wydatkach ogółem na zadania własne. Co, jak państwo myślicie, kryje się pod tym tortem, który tutaj widzicie podzielonym? No myślę, że pierwszy żółty kawałek największy, to już możemy sobie odsłonić, to jest transport i łączność. Rzeczywiście pan skarbnik to mówił, to jest zawsze największa. Kolej po prostu najwięcej generuje kosztów, ale i oczywiście najwięcej pomaga mieszkańcom w transporcie publicznym. Kolejna, niestety już mniej chlubna pozycja, to jest administracja publiczna. Szanowni mieszkańcy, jeśli nas słuchacie, to zarząd w drugiej pozycji, tak naprawdę, co było pominięte

niestety przez pana skarbnika w jego prezentacji albo przynajmniej w takim uwypukleniu tego tematu, skupia się jednak na administracji - prawie 300 000 000 zł na zadania własne z wydatków ogółem jest na ten cel. No i wydawałoby się, że to jest tak, że nie wiem - służba zdrowia, że oświata, że pomoc społeczna, że to są takie priorytety, które powinien zarząd mieć w budżecie jako pierwsze, jako największe finansowanie, no ale jak państwo widziecie, no tak nie jest. Jednak to administracja publiczna jest tym drugim priorytetem. No właśnie - ochrona i kultura dziedzictwa narodowego, połowa kwoty, którą ma zarząd na administrację publiczną zamiar wydać, to jest właśnie na ten cel, 10% budżetu ma na ten cel być przeznaczone. Ochrona zdrowia: 98 prawie milionów złotych ma na ten cel 6% zaledwie budżetu. To jest naprawdę postawiony chyba na głowie ten tort, który powinien zupełnie inaczej wyglądać. Oświata i wychowanie 5% - owe nakłady, prawie 82 000 000 zł na ten cel jest w budżecie przeznaczone. Łódzkie ubożeje, proszę państwa. Spadek wydatków majątkowych na zadanie własne w departamencie infrastruktury, jak to wygląda w tym departamencie, który odpowiedzialny jest za drogi, mosty, za wszelką infrastrukturę, która jest, od której jesteśmy na co dzień uzależnieni, z której korzystamy? Jeszcze raz wspomnę, 2014 - 2018. Tutaj to w ogóle były bardzo niskie nakłady. Tamten zarząd na ten cel akurat nie miał zamiaru za bardzo inwestować. Lata 2019 - 2024, jest to już znacząca poprawa, znaczący wzrost, no a 2025 rok to jest już niestety zjazd z tej góry, którą mieliśmy w 2023 roku. Najwyższy szczyt to jest 294 000 000 zł w 2023 roku, a w 2025 to jest zaledwie 171 000 000 zł. Departament Polityki Zdrowotnej - wydatki majątkowe w poszczególnych latach. No tutaj ewidentnie zarząd, który działał w latach 2014-2018 jego priorytetem nie były tutaj nakłady majątkowe w Departamencie Polityki Zdrowotnej. Dopiero poprzedni zarząd na ten cel wydatkował znaczące środki. I proszę spojrzeć, że to były kwoty nawet przekraczające 68 000 000 zł, 64 000 000 w 2024 roku, czy w 2022 roku 33 000 000 zł. W 2025 znaczące zmniejszenie tutaj nakładów w stosunku do 2024 roku zaledwie 33 000 000 zł na ten cel jest przeznaczone. Natomiast jeszcze raz poprawię się 2024 r. 60 000 000 zł, a 68 000 000 zł w 2023 r. No i tutaj jest to pokazane ten wzrost na utrzymanie urzędu marszałkowskiego, wzrost 16% ze 109 500 000 zł do 126 500 000 milionów złotych. To jest to, co mówiłem o priorytetach dzisiejszego zarządu. No nie są to na pewno te podstawowe rzeczy, jakie zapewniać powinien samorząd województwa dla swoich mieszkańców, tylko to są właśnie środki w dużej mierze na utrzymanie urzędu. Szanowni państwo, dostrzegane jest niezwykle przesunięcie środków na stronę bieżącą, a zmniejszenie środków na stronę majątkową, dlatego jako klub radnych Prawa i Sprawiedliwości w dużym stopniu skupiliśmy się na tym, żeby zwiększyć tą stronę wydatków majątkowych, dbając o właśnie to, żeby mieszkańcy mieli korzyść, żebyśmy mogli inwestować w naszą przyszłość, żebyśmy mogli się rozwijać. Dlatego też przygotowaliśmy szereg poprawek, ponad 30 poprawek, które będą.... Myślę, że już można rozdać, jeżeli jeszcze nie są rozdane, które będą, mam nadzieję przegłosowane przez samorząd województwa przez Sejmik Województwa Łódzkiego i te poprawki pokrótce tak bardzo skrótowo postaram się państwu przedstawić. To jest na pewno zwiększenie zadań - kwoty, które możemy wydatkować z zakresu kultury o 1 000 000 zł. No duża część tych poprawek dotyczy Departamentu Infrastruktury, bo tak jak powiedziałem, tam jest jakiś Armagedon, jeśli chodzi o zmniejszenie środków, dlatego też zobaczycie państwo tutaj dużo rond, skrzyżowań, przebudów dróg czy też dokumentacji bądź ścieżek rowerowych. I tak kolejne rondo mamy w drodze wojewódzkiej 482: 500 000 zł na dokumentację do rezerwy celowej jeśli chodzi o drogi dojazdowe do gruntów rolnych, 3 243 000 zł, jeżeli chodzi o poprawę bezpieczeństwa (pasy, przejścia), 257 000 zł na w 2 lokalizacjach w Orchowie i Ostrówku. Jeśli chodzi o pomoc finansową na granty sołeckie, to kolejne 2 000 000 zł zwiększenie tejże dotacji. Nasza Infrastruktura Sołecka 1 000 000 zł, Łódzkie dla Sportu 5 000 000 zł, dotacja zwiększona na Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Tomaszowie Mazowieckim 1 000 000 zł, budowa ścieżki rowerowej 2 000 000 zł, rondo 3 500 000 zł na ulicy Targowej w Rawie Mazowieckiej. Departament Infrastruktury tutaj ma szczególne u nas względy, bo kolejne poprawki 5 000 000 zł na 2 na rondo w Rawie Mazowieckiej, rozbudowa drogi wojewódzkiej 716: 4 000 000 zł, droga wojewódzka 726: 3 000 000 zł dokumentacja i pierwszy etap obwodnicy Ogonowic:

3 154 000 zł, dokumentacja i pierwszy etap budowy obwodnicy Miedznej Drewnianej 2 500 000 zł, Departament Klimatu i Środowiska 10 000 000 zł - to jest taka duża poprawka dotycząca wsparcia w usuwaniu odpadów - pierwszy etap tego usuwania zastępczego. Wiemy doskonale, jakim problemem jest to składowisko, które się kiedyś paliło, które stanowi duże zagrożenie ekologiczne. Chcemy, żeby rozpoczęło się to uprzątnięcie i oczywiście będą potrzebne na to znacząco większe jeszcze środki. Modernizacja placu zabaw Sokolnikach Las 300 000 zł, modernizacja dokumentacji projektowej budowy bloku operacyjnego w szpitalu w Zgierzu 4 000 000 zł, modernizacja układu dróg wewnętrznych, chodników i parkingów również w szpitalu w Zgierzu 1 000 000 zł, "Łódzkie promuje zdrowie psychiczne" wsparcie tego programu kwotą kolejną 500 000 zł, rozwój wysokospecjalistycznych procedur z zakresu medycyny nuklearnej szpitalu Kopernika 2 000 000 zł, modernizacja oddziału detoksykacji od alkoholu i narkotyków w pawilonie IX w szpitalu psychiatrycznym na Aleksandrowskiej 400 000 zł, kolejne 400 000 zł modernizacja pawilonu C oddziału zlokalizowanego w pawilonie IX za 400 000 zł, 500 000 zł dostosowanie pomieszczeń przeznaczonych do udzielenia świadczeń zdrowotnych ze standardami organizacyjnymi z Centrum Zdrowia Psychicznego, również szpital psychiatryczny. Kolejne: 30 000 zł na zakup EKG do spirometru w szpitalu pulmonologicznym w Łagiewnikach, poprawa jakości udzielania świadczeń przez modernizację zakładu rehabilitacji na ulicy Aleksandrowskiej 525 000 zł, również Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy powinien być wsparty, jeżeli chodzi o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej i modernizacji placówki na ulicy Gdańskiej: 375 000 zł; wyposażenie tegoż zakładu rehabilitacji również WOMP-u 945 000 zł przeszło; wyposażenie zakładu diagnostyki laboratoryjnej w WOMP-ie 178 500 tys. zł; energia słoneczna w WOMP-ie, czyli energia ze źródeł odnawialnych 775 000 zł; modernizacja systemu wentylacji na bloku operacyjnym oddziału kardiochirurgii w szpitalu Biegańskiego 1 300 000 zł. Łączna suma tychże poprawek, łączna suma/wartość zmian, które zaproponowałem, to jest ponad 60 000 000 zł. Oczywiście były konieczne w związku z tym odpowiednie przesunięcia, które znajdziecie państwo w rozdanych, mam nadzieję, że już poprawkach, które są przedstawione przeze mnie, a formalnie przez nas podpisane. O już pan za chwilę będą rozdane, będą więc państwo mogli zapoznać się szczegółowo z tymi poprawkami. Ja myślę, że to jest tak, że warto te poprawki poprzeć. One są nakierowane na różne obszary naszego życia, od infrastruktury poczynając drogowej, ale również jeżeli chodzi o szpitale, część zdrowotną, część społeczną. Tak że myślę, że gdyby to poparł, gdyby udało się przegłosować te zmiany, to by pojechał do swojego okręgu i powiedział, że te zmiany gwarantują, że strona wydatkowa zwłaszcza wydatków majątkowych, to jest znacząco lepsza dla was, mieszkańcy, by można było lepiej funkcjonować. Jeszcze jedno chciałbym dodać na sam koniec. Proszę państwa, duża rzeczywiście ilość środków finansowych w wydatkach ogółem, ale te wydatki w kwocie ponad 2 178 000 000 zł nie byłyby możliwe do sfinansowania, a przynajmniej nie w takiej mierze, gdyby nie nadwyżka z lat ubiegłych wypracowana poprzez poprzedni zarząd. Otóż kwota deficytu, którą macie państwo w budżecie, to jest kwota ponad 90 000 000 zł. A sfinansowanie tego deficytu w dużej właściwie części właśnie jest z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych, bo aż 81 200 000 przeszło idzie na ten cel z nadwyżki z lat ubiegłych, co oznacza, że gdyby tego nie było wypracowane przez poprzedników waszych, no to po prostu nie byłoby możliwości, by taką stronę wydatkową można było zrealizować. Tak że myślę, że to jest taka kompleksowa, dość szczegółowa ocena tegoż budżetu. Państwo możecie oczywiście chwalić się, jak to jest budżet wypchany pieniędzmi zarówno po stronie do dochodowej, jak i wydatkowej. Niemniej on rośnie, jeżeli chodzi o stronę dochodową w dużej mierze li tylko o wskaźnik inflacji, może ciutkę wyżej, niemniej nie jest to znaczący skokowy wzrost, co niestety nas martwi, bo strona dochodowa powinna znacząco dynamicznie rosnać tak, ażeby te pieniądze mogły być później redystrybuowane na stronę wydatkową - majątkową zwłaszcza dla mieszkańców naszego województwa. Liczę na państwa zrozumienie, uznanie tych poprawek. Myślę, że każdy ma szansę wykazać się, że radnym jest nie od parady z danego okręgu, że można w tychże okręgach później wytłumaczyć się wyborcom, że mandat był godnie reprezentowany przez danego radny. Dziękuję za uwagę. Mam nadzieję, że pozostali radni również przedstawią swój

punkt widzenia.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu radnemu za zabranie głosu w dyskusji. Pozwolicie państwo, że będziemy kontynuować dyskusję, a poprawki, które przekazaliście na piśmie, prześlemy do komisji, do umieszczenia też w porządku obrad, żebyśmy mogli to przegłosować. Komisja już uchwał otrzymała poprawki, bo wszyscy dostali. Czy ktoś z państwa....? Bardzo proszę, pan radny Maciej Riemer.

Maciej Riemer (radny SWŁ)

Szanowni państwo, kwestią indywidualną jest ocena projektu budżetu..... Oczywiście... Kwestią indywidualną jest ocena projektu budżetu, natomiast do niektórych fragmentów prezentacji nie sposób się nie odnieść. Właściwie do tego początkowego fragmentu, panie radny. Chodzi mi o dochody i o reformę dochodów województwa łódzkiego. Tak się składa, że dochody samorządów są gwarantowane Konstytucją w ramach zasady pomocniczości i w ramach zasady autonomii źródeł dochodów samorządów. Rząd Prawa i Sprawiedliwości przez kilka lat swojego funkcjonowania bardzo radykalnie zmienił sposób funkcjonowania dochodów samorządów, niwelując dochody, udział w dochodach z PIT-u, czy to w drodze wprowadzania niskiego PIT-u dla młodych, czy to w ramach Polskiego Ładu doszło do zaburzenia dochodów samorządów. Jednocześnie powstały mechanizmy wspierania wybranych samorządów przez różnego rodzaju granty, czeki i dotacje. Kiedy prawo stanowi, że samorząd powinien sam finansować swoje potrzeby i swoje działania i nie potrzebujemy do tego celu specjalnych działań, chociażby Funduszu Sprawiedliwości, ostatnio tak głośnego, z którego były kupowane nawet karetki pogotowia czy też wozy strażackie. Pan radny był uprzejmy w prezentacji zaznaczyć wysokie wydatki majątkowe, zwłaszcza w roku 2023 i 2024. To były dochody majątkowe i wydatki majątkowe, w dużej mierze ze źródeł dotacji ze środków centralnych, ze źródeł podlegających dyskrecjonalnej władzy politycznej i właśnie temu ma przeciwdziałać reforma, która została wprowadzona w tym roku, tak aby przywrócić samorządom autonomię i stabilność budowania budżetów lokalnych na lata do przodu, a nie w oparciu o uznaniowość, serwilizm obecnej czy też przyszłej władzy centralnej. Zwrócę też uwagę na aspekt czysto prawny i aspekt podatkowy dochodów z CIT-u. Tak się składa, że wskutek nowego ładu wprowadzonego przez rząd Prawa i Sprawiedliwości niekorzystną stała się forma prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o spółkę komandytową opodatkowaną PIT-em, a korzystna stała się korzystniejsza stała się forma opodatkowania CIT-em w ramach spółki z o.o. I te 2 lata, ostatnie 2 lata dużych wzrostów dochodów z CIT-u są w dużej mierze rezultatem tegoż to procesu, czyli przekształcania spółek komandytowych i komandytowo-akcyjnych w spółki z o. o. Bez tej wiedzy o decyzjach politycznych i fiskalnych, które stoją za matematyką, bardzo łatwo się takimi danymi operuje w prezentacji, którą pan radny był uprzejmy uczynić. Podobnie sytuacja ma się z nadwyżką operacyjną z lat 2023 - 2024, bo to z tegoż ona wynikała, z tych wysokich dochodów i wydatków majątkowych na dedykowane wydatki, które płynęły z administracji centralnej. Nie kwestionuję tych danych, pokazuję, co za nimi stoi. Bardzo dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu radnemu, panu przewodniczącemu. Bardzo proszę, pan radny Janusz Ciesielski.

Janusz Ciesielski (Radny SWŁ)

Pani przewodnicząca, pani marszałek, szanowni państwo. Na wstępie ja bym miał takie 2 pytania. Jakby mógł pan skarbnik bardziej szczegółowo powiedzieć, jakie środki w budżecie są z KPO Województwa Łódzkiego na 2025 rok,

na które zadania zostały one przeznaczone, jakie kwoty udało się pozyskać? Jak wiemy już od roku to KPO miało do nas spływać. Także tu takie zdanie padło ze strony pana skarbnika, że gdzieś tam te środki są. Ja powiem szczerze szukałem ich i jakoś tak nie mogłem, czy na drogi, czy jakieś inne inwestycje, czy mamy środki pozyskane? Rozumiem, że w tym roku możliwość była wnioskowania o te środki i jakie będą w przyszłym roku wpływy do województwa łódzkiego. I drugie moje pytanie jest odnośnie lotniska Reymonta w Łodzi. Tu w budżecie mamy wydatkach zakup, dokładnie "wydatki na zakup i objęcie akcji udziałów" to jest kwota 5 000 000 zł, druga kwota to jest "wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów" kwota 654 600 zł. Chciałem zapytać, czym jest podyktowany ten wydatek, że będziemy finansować lotnisko, którego w większości udziałowcem jest miasto Łódź, które ma kilkukrotnie większy budżet od nas. Dlatego skąd taka decyzja? Także chciałbym zapytać, na co te środki będą przeznaczone oprócz stricte zapisanego, że to zakup udziałów, ale myślę, że wnioskodawca określił, na co chce przeznaczyć te pieniądze. Nie są to może wielkie pieniądze, ale czy to będą na pensje, czy to może będą na zakupy inwestycyjne w porcie lotniczym Reymonta? Także myślę, że chcielibyśmy się dowiedzieć i mieszkańcy województwa również, jaka jest struktura udziału w tej spółce, ile my tam mamy jako województwo, a także inni udziałowcy jaki procent stanowią, czy tylko jesteśmy my i miasto Łódź, czy też inni? Myślę, że chcielibyśmy się o tym dowiedzieć? Co nam da wykup tych udziałów? Prosiłbym o ustosunkowanie się też zarządu, pani marszałek do tego, czy jest sens wydatkowania tutaj pieniędzy, skoro może bardzo blisko jest zbudowany już CPK na granicy województwa, w Wiskitkach i czy nie lepiej inwestować właśnie w tym kierunku? Na tę chwilę tyle. Jeżeli bym prosił później odpowiedź, to byłbym bardzo wdzięczny. Dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pan skarbnik, czy któryś z państwa dyrektorów? To bardzo proszę wskazać.

Michał Miazek (Skarbnik Województwa Łódzkiego)

Dziękuję, szanowni państwo. Ja może zanim przejdę do tych pytań, jeżeli mogę, odniósłbym się do kilku kwestii, które były poruszone w trakcie wypowiedzi wcześniejszych. Szanowni państwo, jeżeli chodzi o wpływy z CIT, to one faktycznie maleją o 247,3 mln zł. Jest to związane z tym, o czym mówiłem wcześniej. Zmienił się w ogóle system finansowania samorządów. Udział, w tej chwili mamy udział od dochodów realizowanych w CIT i ten udział wynosi dokładnie 2,3%. Wcześniej, jeszcze do roku 2024 udział wynosił 14,75%, a więc znacznie więcej, ale podstawą naliczania tego podatku był podatek, a nie dochody realizowane przez podatników. Podobnie jest realizacją udziału w PIT. W tej chwili mamy udział tylko 0,35%, ale realizowanych dochodów przez podatników do roku 2024 to było 1,6% podatku. Więc w ogóle zmienił się diametralnie system finansowania jednostek samorządu terytorialnego. De facto wzrost, jeżeli chodzi o udział w podatku PIT w roku przyszłym to jest ponad 288 000 000 zł, więc on rekompensuje te utracone dochody z tytułu udziału w podatku CIT. Odnośnie nadwyżki operacyjnej, no można polemizować czy jeżeli ona jest duża, na pewno im jest większa, tym lepiej. Natomiast ta zależność nie jest jednoznaczna. Oczywiście gdybyśmy nie byli obarczeni wydatkami oczyszczania czy usuwania niebezpiecznych odpadów nielegalnie zgromadzonych na terenie naszego województwa (tutaj mówię o kwocie 71 000 000 zł), pokrywania w przyszłym roku ujemnego wyniku w szpitalach w kwocie 50 000 000 zł. To wszystko są wydatki bieżące. Zwiększamy pracę przewozową przez naszych przewoźników kolejowych. Tutaj wzrost w roku przyszłym to jest blisko 46 000 000 zł. To również ma wpływ na nadwyżkę operacyjną. Ale czy możemy nie realizować tych zadań? Znaczące wydatki w dziale administracji publicznej. Szanowni państwo, to jest trochę nieszczęśliwy zapis wynikający z rozporządzenia dotyczącego klasyfikacji budżetowej, ponieważ w tym dziale klasyfikowane są wydatki dotyczące pomocy technicznej, a więc kontrole, wdrażanie programów operacyjnych. Od mniej więcej 2 lat w tym

dziale klasyfikowane są wydatki naszych jednostek budżetowych największych: zarządu dróg, zarządu nieruchomości. Tak, że no trudno powiedzieć, że to jest przejadanie środków, które są zaplanowane w tym dziale. Był przedstawiony również slajd pokazujący znaczny wzrost wydatków na utrzymanie urzędu marszałkowskiego. O ile dobrze pamiętam, to 116%, w stosunku do budżetu uchwalonego na 2024 rok. Natomiast pewne regulacje, które miały miejsce na początku roku 2024, spowodowały, że w trakcie 2024 roku musieliśmy Zwiększyć. kwoty wydatków przeznaczone na utrzymanie urzędu i przewidywane wykonanie, czy plan po zmianach w tym zadaniu, to już jest kwota około 120 000 000 zł, więc wzrost planu wydatków na rok 2025 jest bardzo skromny, to jest tylko 5%. Wydatki majątkowe: w przyszłym roku zmienia się pewna filozofia finansowania spółek funkcjonujących w naszym samorządzie. Wydatki majątkowe na dokapitalizowanie spółek zmniejszają się około 60 000 000 zł. Prezesi spółek/kierownicy tych spółek są zobligowani do takiej organizacji funkcjonowania tych spółek, aby w maksymalnym stopniu one się finansowały, więc to też ma wpływ na nadwyżkę operacyjną. Pojawił się również slajd, gdzie nasze województwo było w sąsiedztwie województwa śląskiego, małopolskiego. Województwo śląskie jest w tej chwili po mazowieckim najbogatszym województwem w Polsce, ma budżet prawie 4 000 000 000 zł. Województwo małopolskie jest niewiele biedniejsze, w rankingu znajduje się na piątym miejscu. Szanowni państwo, padły pytania o finansowanie KPO. Myślę, że tutaj już przejdziemy albo poproszę o uzupełnienie mojej wypowiedzi przez dyrektorów merytorycznych w ramach KPO realizujemy zadania oświatowe. Mam tu na myśli projekt dotyczący uczenia się przez całe życie. Nazwa jest oczywiście nieco dłuższa. To są środki z KPO. Realizujemy również branżowe centra umiejętności. Te pieniądze są w kilku miejscach. No ja nie potrafię teraz z pamięci przytoczyć dokładnie tych kwot, ale to są kwoty wielomilionowe. Są to projekty wieloletnie. Jeżeli chodzi o KPO, planujemy w budżecie w projekcie budżetu środki na udział własny, kwota ponad 14 000 000 zł, które będą przeznaczone dla naszych szpitali, które będą ubiegały się o bardzo znaczące kwoty. Myślę, że tu mówimy o kilkudziesięciu, nawet już w setkach milionów złotych na inwestycje realizowane w ramach KPO. Czyli ten wkład własny pozwoli na ubieganie się o bardzo znaczące kwoty, które, teraz wracam do naszej nadwyżki operacyjnej czy też udziału wydatków majątkowych, w znaczący sposób myślę, że poprawią nam wskaźniki. Szanowni państwo, jesteśmy w przededniu budowania szpitala psychiatrycznego. Myślę, że jeżeli pojawi się ten projekt również bardzo znacząco poprawią się nam.....Pojawią się nowe koszty.... Poprawią nam się statystyki w zakresie realizacji wydatków majątkowych. Tutaj trzeba patrząc na ten projekt budżetu, również mieć w pamięci, że takie zobowiązania, takie projekty niebawem pojawią się w przyszłości. Na tę chwilę podziękuję, dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu skarbnikowi. Bardzo proszę, radna Ewa Wendrowska.

Ewa Wendrowska (radna SWŁ)

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, ja mam kilka pytań do budżetu i pozwolę sobie zacząć

Najpierw od wydatków administracja publiczna - utrzymanie bieżącej jednostki budżetowej Zarząd Dróg Wojewódzkich i mamy tutaj wzrost o 3 000 000 na same etaty. Etaty są takie same. Ilość etatów jest ta sama 192. W tamtym roku 20 000 000, w tym roku 23 000 000. Ja bym zapytała pytam o to, dlaczego taki wzrost, bo poniżej mamy utrzymanie bieżące jednostki budżetowej Zarząd Nieruchomości Województwa Łódzkiego i jeżeli porównamy wzrost w tym samym jakby dziale wynagrodzenie osobowe pracowników, to na 57 etatów wzrost jest tylko o 200 000, co gdybyśmy chcieli przełożyć na to, jak jest np. w Zarządzie Dróg Wojewódzkich, to powinniśmy założyć, jeżeli te same stawki zakładamy, bo tutaj wszędzie jest tak napisane, że wg tych samych kierujemy się tymi samymi zasadami, no to powinniście państwo podnieść wynagrodzenia tych pracowników o 750 000,anie o 200 000 albo obniżyć te 3 000 000. Nie rozumiem, dlaczego w jednych jednostkach jest tak,

w drugich jest inaczej. To jest pierwsze moje pytanie. Następne pytanie. To jest znów administracja publiczna. Tym razem Departament Klimatu i Środowiska. I te 71 000 000 na wykonanie zastępcze usuwania odpadów. Ja bym chciała wiedzieć, ponieważ kwota jest jasno określona, chciałabym wiedzieć, o jakie odpady nam chodzi? Czy to jest jakieś jedno wysypisko, czy kilka wysypisk? Kiedy to ma być zrobione? Jakie kwoty z tych 71 000 000 na co są przeznaczone? To jest następne pytanie. Teraz już minutkę, bo muszę sobie zerknąć. Kultura fizyczna i upowszechnianie i promowanie rozwoju kultury fizycznej i sportu. Mamy 7 000 000. Pięknie jest napisane, że to są dotacje celowe. Będą dla organizacji działalności pożytku publicznego. Chciałabym wiedzieć w jakich programach i w jakich konkursach te 7 000 000 zamierzamy rozdysponować. Poniżej mamy 6 000 100 zadanie rozwój i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu poprzez realizację wieloletnich projektów systemowych. Co to mają być za wieloletnie projekty systemowe? Na ile lat chcemy to rozpiąć? Rozumiem, że te 6 000 000 jest na ten rok to, co planujemy na następne lata. Jak to ma wyglądać. Następne pytanie to będzie Departament Polityki Zdrowotnej. Dzisiaj już rozmawialiśmy o tym, że 10 000 000 przeznaczyliśmy na pokrycie ujemnego wyniku z 2023 roku. Jeśli chodzi o obecny budżet mamy zapisane 50 000 000. Bardzo cieszy ta kwota. Tylko chciałabym usłyszeć jak ona zostanie podzielona. Jakie kwoty na konkretne jednostki? Nasze jednostki. Minutkę dobrze. I teraz szanowni państwo, tutaj już mówił o tym przewodniczący klubu pan Piotr Adamczyk, o tym stosunku bieżących wydatków do majątkowych. I faktycznie trochę martwi, jeśli ten stosunek, jeśli chodzi o transport i łączność, o ten dział, dlatego że proszę państwa, to naprawdę źle się kształtuje. 72,8% to są bieżące wydatki, a tylko 27% wydatki majątkowe. Dlaczego ja o tym mówię? Dlatego, że m.in. jeśli chodzi o powiat tomaszowski, to niestety projekty, które już w tamtym roku były zapisane w wieloletniej prognozie, dotyczące drogi 716, dotyczące drogi 726, w tym momencie mamy przepisane znów projektujemy i znów projektujemy. Ja bym chciała się dowiedzieć na jakim etapie tego projektowania to jest? Ile ZRID-ów będziemy robić w 2025 roku i dlaczego my nie budujemy? Z tego co wiem projekt drogi 716 Rokiciny-Łaznów jest gotowy. Dlaczego w tym roku nie rozpoczynamy budowy? Następne pytanie dotyczy nakładek. W poprzednich latach budżetowych przeciętnie od 30 do 60 000 000 było przeznaczonych na nakładki. W tym roku mamy zapisane tylko 10 000 000. Czemu? Wiemy o tym, że ta infrastruktura się niszczy drogowa. Wiadomo, że nie zrobimy wszystkich dróg. Nie ma takiej możliwości. Wiadomo, ale przynajmniej położenie nakładek, żeby się jeździło bezpiecznie. Ja już nie chcę mówić wygodnie, bezpiecznie, jest istotna, a tutaj naprawdę jest bardzo niska ta kwota 10 000 000. Dlaczego tylko 10 000 000? I przechodząc dalej. Szanowni państwo chciałam zadać kilka pytań dotyczących wydatków bieżących na zadania realizowane w ramach programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027. I może zacznę od takiego ogólnego pytania. Ponieważ w konkretnych departamentach mamy zapisane różnego rodzaju kwoty na pomoc techniczną. Czy to będzie np. podnoszenie kwalifikacji, czy to będą np. pieniądze dla ekspertów. Ja to wszystko rozumiem. Tylko ja bym się chciała zapytać, bo jeżeli my piszemy teraz, że podnoszenie kwalifikacji i chodzi o szkolenia, studia dyplomowe dla pracowników i mamy określoną kwotę, to chciałabym zapytać, na podstawie czego państwo się opieraliście? Nie inaczej może. Na podstawie czego opierali się dyrektorzy jednostek? Co to będą za szkolenia? Dlaczego w jednych wydziałach jest mniej tych kwot, w innych jest więcej? Czy jedni pracownicy są ważniejsi, a drudzy są mniej ważni? Skąd ta kwota np. dla ekspertów? Państwo już wiecie ilu będziecie mieli tych eksperckich potrzeb i w ogóle? Czy to jest tylko tak po prostu sobie rzucone, żeby było? Tak powiem. I tutaj mam takie konkretne pytanie. Szanowni państwo to jest Departament Polityki Regionalnej i Współpracy Zagranicznej, działalność usługowa i mamy skuteczny proces przedsiębiorczego odkrywania w centrum polityki innowacyjnej województwa łódzkiego dofinansowanie 2 000 726. I może ja bym się tego nie czepiała, ale przeczytam państwu opis tego zadania. Wydatki w ramach wyżej wymienionego zadania są na

realizację skuteczne procesy przedsiębiorczości. I teraz. Celem procesu przedsiębiorczego odkrywania jest trwale i skoordynowana współpraca regionalnych partnerów, uwaga, nakierunkowanych na kierowanie i wdrażanie rozwiązań podnoszonych, skuteczność polityki innowacyjnej. Szanowni państwo, sorry, masło maślane, masło maślane. Ja bym chciała wiedzieć na co te pieniądze mają iść i co w ramach tych prawie 3 000 000 ma być zrealizowane? Tak, bo to nie jest żadna odpowiedź. Już minutkę. W wielu miejscach szanowni państwo mamy przeznaczone, to jest cały czas Departament Funduszy Europejskich dla Łódzkiego, gdzie mamy napisane np. fundusze europejskie dla edukacji w kadry. I mamy dalej, że dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 3 000 700 stanowi część dofinansowania przeznaczonego na poszczególne projekty programu regionalnego. I teraz pytanie ja to rozumiem, ale jakie znów te projekty? Państwo nie opisujecie. W jednym miejscu np. jak piszecie, że to będzie konkretnie np. zaraz podam, to jest akurat majątkowy, że kupujemy drukarkę. Ale już w innym miejscu na jaki konkretny projekt, na jakie zadanie już nie piszecie. Tylko piszecie ogólnie. A ja bym chciała wiedzieć, na co konkretnie, bo jeżeli my piszemy, że na coś chcemy zapisujemy, chcemy przeznaczyć 3 000 700, to ja rozumiem, że my mamy rozpisane dokładnie, na co jest te 3 700 000. 1 000 000 na to 200 000 na to, 500 000 na to. Bo na tej podstawie tworzy się budżet i tworzy się wydatki. Więc moje pytanie. Co to mają być za projekty? Tak samo tutaj jest przepraszam ochrona zdrowia, priorytet Fundusz znów dla edukacji i kadr do zmian wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia. Sorry, co to jest zdrowe starzenie? Przepraszam, ale to ja jako lekarz mogę powiedzieć, że to jest po prostu jakieś. Aberracja zdrowe starzenie. Proszę państwa 400. Już minutkę. Przepraszam. I to samo pytanie mamy oświatę i wychowanie. Fundusze europejskie dla Łódzkiego w transformacji znów mamy 2 000 000. I ja ponownie pytam. Na jakie projekty? Na jakie projekty przeznaczamy te 2 000 000? Pani marszałek jeśli się nie mylę, pan marszałek Schreiber już nie jest marszałkiem, tylko pani jest marszałkiem. Ja pani zadaję te pytania. To powinno zostać tu napisane. Ja nie mam obowiązku sięgać w tej chwili do budżetu państwa. Natomiast pani ma obowiązek przedstawić wszystko jasno w tym projekcie. W tej chwili pani mówi, że to są, więc ja chcę się dowiedzieć, ja mogę się znać na medycynie, ale nie muszę się znać na projektach. I tu ma być tak napisane, żeby wszystko było jasne pani marszałek. Zadaję pytania i chcę uzyskać odpowiedź. Dziękuję. Przepraszam jeszcze dalej przechodzę.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Proszę o spokój i skupienie. Pani radna zadaje pytania.

Ewa Wendrowska (radna SWŁ)

Departament przedsiębiorczości, administracja publiczna - promocja jednostek samorządu terytorialnego i mamy tutaj 2 takie punktu. Pierwszy to jest kierunek Azja - umiędzynarodowienie działań przedsiębiorstw województwa łódzkiego poprzez udział w wydarzeniach, targach i ekspansja na rynek azjatycki. Na ten punkt jest przeznaczone na to działanie 6 000 269. I następny mamy Intereuropa - umiędzynarodowienia działania przedsiębiorstw wojewódzkich 2 000 604. Jakbyście państwo mi odpowiedzieli, jakie to będą działania? Gdzie? Bo tutaj jest napisane, że jest udział w różnego rodzaju wydarzeniach, które rozumiem, mają być w Azji i mają być w Europie. Jakbyście państwo powiedzieli, ile tych wydarzeń będzie, w jakich państwach będą te wydarzenia, dla kogo będą te wydarzenia? Dobrze? Dziękuję. I tutaj mamy następny region i region przyszłości, biznes przyszłości, regiony, system wsparcia gospodarki 4 438 700 zł. Jakby

z grubsza jest opisane, jakie macie państwo zamierzenia. Natomiast tylko jest ogólnie napisane, że to ma być dla małych i średnich przedsiębiorstw. Ja bym zapytała, co dokładnie państwo planujecie? Czy to będą jakieś biura, gdzie będzie można realizować to, czy gdzie to będzie? Ile tych spotkań będzie tego typu. Co państwo sobie zaplanowaliście

w ramach tego budżetu, tych pieniędzy? Dobrze? Następne działanie fundusze europejskie dla zatrudnienia, integracji w łódzkim bardzo kwota 33 000 000 dotycząca zatrudnienia. Tu jest zapisane, że chodzi o modernizację, wzmocnienie instytucji i służb rynku pracy, wspierania aktywnego włączenia społecznego. Chciałabym wiedzieć, jakie projekty państwo w ramach tych 33 000 000 planujecie. I tutaj jeszcze ostatnie też dotyczące urzędu pracy. 1 228 000 i mam to samo pytanie, ponieważ to jest już w wydatkach, jak się nie mylę majątkowe? Jeszcze minutkę. Zaraz zobaczę. Jakie projekty tutaj również są planowane? Dziękuję bardzo. To są wszystkie moje pytania.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo przepraszam, dziękuję bardzo. I bardzo proszę rozumiem, że tutaj zaangażujemy też dyrektorów odpowiednich departamentów do odpowiedzi, bo było bardzo dużo pytań takich stricte dotyczących odpowiednich departamentów. Także pan skarbnik rozpocznie tak? A później będziemy? Bardzo proszę.

Michał Miazek (Skarbnik Województwa Łódzkiego)

Dziękuję. Szanowni państwo pytania były dosyć przekrojowe, bo dotyczyły i myślę, że tutaj już Zarząd Dróg Wojewódzkich powinien się przygotować, Zarząd Nieruchomości, Departament Klimatu i Środowiska, Departament Sportu. Było pytanie dotyczące służby zdrowia, dotyczące inwestycji drogowych. Więc myślę, że tutaj po kolei dyrektorzy będą systematycznie odpowiadali. Departament Polityki Regionalnej, Departament Przedsiębiorczości i te ostatnie pytania dotyczyły Wojewódzkiego Urzędu Pracy i projektów, które będzie nadzorował ten podmiot. Natomiast szanowni państwo pani radna pytała się tutaj pani marszałek, również zabierała głos w zakresie dotacji celowej z budżetu państwa. Szanowni państwo my nie możemy w budżecie teraz napisać konkretnych podmiotów, które otrzymają te dotacje, ponieważ one zostaną wyłonione dopiero w konkursach. Ta dotacja celowa jest jednym z elementów finansowania projektów unijnych. Najczęściej to jest 10% do projektu, 85% środków unijne, 10% budżet państwa. Więc dopiero po konkursie po wyłonieniu tych podmiotów będzie można. Tych konkursów jest. No nie, to jest niemożliwe, żeby odpowiedzieć. Szanowni państwo myślę, że dyrektorów poprosimy po kolei. Myślę, że w takiej kolejności, jak przytoczyłem, jeżeli panie przewodnicząca pozwoli na taki tryb.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo proszę. Może zaczniemy od pani Małgorzaty Zakrzewskiej. I bardo proszę resztę państwa o przygotowywanie się do odpowiedzi na pytania pani radnej. Pani radna zadała pytania i będziemy teraz udzielać odpowiedzi. Bardzo proszę pani dyrektor.

Małgorzata Zakrzewska (dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Współpracy Zagranicznej)

Dzień dobry. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo. Jeśli chodzi o pomoc techniczną.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo proszę trochę głośniej. Dobrze?

Małgorzata Zakrzewska (dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Współpracy Zagranicznej)

Tak. Postaram się. Jeśli chodzi o pomoc techniczną to zawsze jest zapotrzebowanie zbierane z poszczególnych departamentów. Nie ma lepszych, nie ma gorszych. Tylko każdy ma równy dostęp do tych środków. W miarę możliwości również w trakcie wdrażania w ciągu roku dochodzi do przesunięć środków pomiędzy zadaniami, pomiędzy departamentami, tak żeby każdy miał możliwość dostępu.

Małgorzata Zakrzewska (dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Współpracy Zagranicznej)

Jeśli chodzi o pomoc techniczną, jest równy dostęp do środków dla wszystkich departamentów i dla wszystkich pracowników. Każdy kto chce brać udział w szkoleniach ma możliwość wzięcia udziału w tym szkoleniu. Każdy departament wedle zapotrzebowania ma określoną kwotę. I te kwoty mogą być zmieniane w trakcie roku tak, żeby każdemu zabezpieczyć dostęp do tych szkoleń. Jeśli chodzi o tematykę, to ona jest taka czysto związana zarówno z funduszami unijnymi, jak i również z miękkimi kompetencjami. Czyli są szkolenia dotyczące np. kwalifikowalności kosztów. Są szkolenia dotyczące kontroli. Są szkolenia dotyczące zamówień publicznych. Są szkolenia dotyczące obsługi nowego systemu cst. Są też miękkie kompetencje w zakresie umiejętności radzenia sobie ze stresem, asertywności. Także to wszystko jest dostępne. I tak jak powiedziałam, dostęp jest równy dla każdego pracownika i kwoty są dopasowywane do zapotrzebowania każdego departamentu. Jeśli chodzi o proces przedsiębiorczego odkrywania, to poproszę pana dyrektora Pawlaka o zabranie głosu.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Przepraszam bardzo. Pani dyrektor pani radna pyta jeszcze o ekspertów, o których też padło pytanie.

Małgorzata Zakrzewska (dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Współpracy Zagranicznej)

To znaczy tak eksperci są wykorzystywani do czy na potrzeby oceny merytorycznej projektów. Nie o tych ekspertów pani pytała?

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Pani radna, ale ja bardzo proszę się zgłosić i powtórzyć po prostu pytanie, a nie wykrzykiwać, bo nikt panią nie słyszy. Bardzo proszę.

Ewa Wendrowska (radna SWŁ)

Ja pytałam w jaki sposób państwo oceniliście wartość finansową, którą uwzględniliście w budżecie na wykorzystanie pomocy eksperckiej? Na jakiej podstawie to oceniliście? O to pytałam.

Małgorzata Zakrzewska (dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Współpracy Zagranicznej)

Tak jak mówię jest to szacunek każdego z departamentów, który później jest dostosowany do potrzeb, które są w trakcie wdrażania. Czyli jeśli się okaże, że któryś z departamentów potrzebuje więcej środków finansowych na ocenę, to wówczas jest przesuwanie środków, bo nigdy nie jesteśmy w stanie stwierdzić, ile wniosków wpłynie w danym naborze, które będą potrzebowały oceny merytorycznej. W związku z tym jeśli widzimy, że jeden z departamentów potrzebuje większe środki na ekspertów, na potrzeby oceny merytorycznej, to wówczas następuje przesuwanie tych środków. Natomiast teraz to jest po prostu założenie na podstawie np. zeszłego roku. W zakresie przedsiębiorczego odkrywania poproszę pana dyrektora.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo proszę.

Marcin Pawlak (dyrektor Biura Planowania Regionalnego Województwa Łódzkiego)

Szanowna przewodnicząca, szanowni państwo radni. Jeżeli chodzi o proces przedsiębiorczego odkrywania i ten projekt, który mamy w budżecie, to stanowi on element uzupełniający dla zapisów regionalnej strategii innowacji. Żebyśmy mogli wdrażać środki na innowacje w naszym województwie w ramach funduszu europejskich dla łódzkiego musieliśmy mieć przygotowaną regionalną strategię innowacji. Oczywiście w ramach regionalnej strategii innowacji

wyznaczyliśmy sobie nasze inteligentne specjalizacje, ale teraz musimy zejść troszeczkę niżej i wyznaczyć sobie nisze specjalizacyjne. I ten nasz projekt będzie temu służył. Czyli oprócz tego, że mamy 7 inteligentnych specjalizacji, to teraz jeszcze musimy zejść troszeczkę niżej i pokazać co w ramach tych specjalizacji chcemy wspierać z funduszy. Na co te 2 miliony? Te 2 000 000 będą, to jest oczywiście projekt, który będzie finansowany z naszego programu regionalnego, więc te środki na ten projekt to są środki zewnętrzne. I teraz w ramach tego projektu będziemy zlecać przeprowadzenie badań przez specjalistów, naukowców, którzy będą poszukiwali tych nisz specjalizacyjnych. Ale żeby ten proces mógł być skuteczny, no to musimy tutaj nawiązać współpracę z przedsiębiorcami. Co to znaczy? To znaczy, że będziemy prowadzili warsztaty, badania, będziemy prowadzili wywiady fokusowe, wszelkiego rodzaju dostępne narzędzia, które pozwolą nam dotrzeć właśnie do tych nisz specjalizacyjnych. A to robimy wszystko na ewidentne żądanie Komisji Europejskiej, która jako pewien element dopełniający regionalną strategię innowacji po prostu takie zadania nam postawiła. Bardzo dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pana dyrektora Gwaderę.

Zbigniew Gwadera (dyrektor Departamentu Wdrażania EFS)

Chciałbym uzupełnić wypowiedź pani dyrektor Małgorzaty Zakrzewskiej, jeżeli chodzi o kwestie przeznaczania środków na szkolenia dla pracowników. Mianowicie jest to związane z bieżącym zapotrzebowaniem na dane szkolenia. Wynika to również z oceny okresowej i z oceny potrzeby danych szkoleń, jeżeli chodzi o dane wydziały pod kątem ilościowym i pod kątem jakościowym.

Czego dotyczyło jeszcze jedno pytanie? Znaczą mówię zapotrzebowanie, jeżeli chodzi o pomoc techniczną, jest zapotrzebowaniem planowanym na dany rok i związane jest z konkretnym, z konkretną zmianą w rzeczywistości społeczno-gospodarczej pod kątem wykorzystania funduszy. Pracownicy mogą zgłaszać np. zapotrzebowanie na szkolenia w ciągu całego roku, jeżeli chodzi o dane szkolenia.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dobrze. Dziękuję bardzo panu dyrektorowi. Bardzo proszę panią dyrektor Misiak.

Małgorzata Misiak (zastępca dyrektora Departamentu Przedsiębiorczości i Sprawiedliwej Transformacji)

Szanowna pani marszałek, szanowni państwo w imieniu Departamentu Sprawiedliwej Transformacji chciałam się odnieść do pytania dotyczącego środków w rozdziale 801 oświata i wychowanie. To jest kwota 2 000 425 mln na projekty na dofinansowanie w zakresie budżetu państwa, na dofinansowanie projektów dotyczących wsparcia szkół zawodowych na obszarze transformacji, czyli to jest dla 35 gmin stanowiących obszar transformacji. I to jest to 10%, o których mówił skarbnik. Zarówno już w wybranych do dofinansowania projektach mamy takich projektów 13, jak i w przewidzianych na ten rok naborach nowych wniosków o dofinansowanie. Zarówno wsparcie infrastrukturalno-inwestycyjne dla szkół zawodowych, jak i wsparcie w zakresie zwiększenia atrakcyjności oferty szkolenia.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Pani radna. Bardzo proszę.

Ewa Wendrowska (radna SWŁ)

Te 13 projektów, o których pani mówi, to jest dla szkolenia zawodowego na terenie całego województwa, nie tylko na nasze jednostki czy tylko?

Małgorzata Misiak (zastępca dyrektora Departamentu Przedsiębiorczości i Sprawiedliwej Transformacji)

Powiedziałam. Fundusz na rzecz sprawiedliwej transformacji wspiera.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pani dyrektor Amrozik.

Magdalena Amrozik (dyrektor Departamentu Polityki Zdrowotnej)

Szanowni państwo zgodnie z art. 59 ustawy o działalności leczniczej podmiot tworzący może pokryć stratę netto w kwocie nie wyższej niż suma straty netto i kosztów amortyzacji. Za rok 2023 sześć jednostek wykazało ujemny wynik po uwzględnieniu kosztów amortyzacji. Jest to kwota przeszło 109 559 000 zł. W części zostały już środki budżetowe przewidziane w tym roku, tak jak rozmawialiśmy na komisji. Trzy kolejne raty trafiły do placówek leczniczych. Do tych 6 podmiotów leczniczych. Do pokrycia pozostało dla szpitala w Zgierzu, ja będę posługiwała się pełnymi kwotami, 17 000 000, Bełchatów 9 000 000, Sieradz 17 500 000, Pirogow 7 000 000 i szpital w Skierniewicach przeszło 10 000 000 zł. Po zatwierdzeniu budżetu województwa na początku roku zaktualizujemy wykaz najpilniejszych płatności, zobowiązań. Będą to zapewne głównie zobowiązania wobec kontrahentów czy płatności wynikające z układów ratalnych np. z ZUS-em czy wynikające z nakazów sądowych. I tak jak dotychczas będziemy regulowali wg harmonogramów składanych przez dyrektorów zakładów opieki zdrowotnych, wg terminów zapadalności zadłużenia. Nie mamy w planach i myślę, że to jest dobra praktyka, przekazania. Nie mamy w planach jednorazowego przekazania tej kwoty z tego względu, że dyrektorzy każdą transzę rzetelnie sumiennie rozliczają, tak, żebyśmy mieli całkowitą kontrolę nad przepływem, przekazaniem jakby nie było przeszło 100 000 000 zł. Dziękuję bardzo.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę pan dyrektor Barański. Pan zastępca pana dyrektora Barańskiego bardzo proszę.

Marcin Łabędzki (Wicedyrektor WUP w Łodzi)

Pani radna odpowiadając na pani pytania kwota 1 032 000 zł jest to dofinansowanie w ramach własnego projektu na poprawę sytuacji zdrowotnej pracowników w Wojewódzkim Urzędzie Pracy. W ramach tego projektu będzie zakupione

i wymieniana ergonomicznych krzeseł zgodnie z wymogami BHP jak dzisiaj obowiązują, zmiany oświetlenia. Również będą kupione usługi medyczne, poradnictwo. Jeżeli chodzi o choroby zawodowe, ponieważ duża część kadry jest już kadrą starzejącą się, chcąc poprawić warunki funkcjonowania w ramach tego projektu będzie to realizowane, co i tak musielibyśmy wykonać, bo wymogi BHP nam to narzucają. Łącznie będzie też zrobione pomieszczenie takie wytchnieniowe dla pracowników. Co do projektu i pytania radnej odnośnie projektu aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych. Jest to również projekt własny złożony, który zaczął się od tego roku. Będzie przeznaczony na dofinansowanie osób chcących podjąć pierwszą działalność gospodarczą. Ten projekt ruszył już w tym roku. W grudniu w ubiegłym tygodniu był ogłoszony konkurs. W ramach działania jest ponad 9 000 000 do wydania. Będzie to wsparcie w postaci dotacji, w postaci szkolenia i dotacji pomostowej w trakcie realizacji projektu działalności gospodarczej. Co do zbudowania systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dla dorosłych jest to kontynuacja projektów. W tym roku była robiona konferencja w kwietniu na temat sztucznej inteligencji. Teraz w ubiegłym tygodniu było Kompetencje 4 k. W przyszłym roku są zaplanowane w ramach tego projektu własnego 4 wydarzenia, realizacja 2 konferencji oraz 2 imprez targowych promujących województwo łódzkie.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panie dyrektorze. Bardzo proszę teraz pani dyrektor Borkowska.

Elżbieta Borkowska (zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Organizacyjnego)

Dzień dobry. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo radni odpowiadając na pytanie pana radnego województwo łódzkie jest mniejszościowym udziałowcem spółki Port Lotniczy Łódź imienia Władysława Reymonta. Kwota 5 000 000 zł jest przeznaczona na dokapitalizowanie spółki tak, aby spółka mogła przeprowadzić niezbędne inwestycje związane np. z systemem kontroli, systemem zabezpieczenia przeciwpożarowego. Kwota 654 600 związana jest z umową wsparcia w związku z emisją przez spółkę obligacji, które były zaciągnięte w związku z programem rozbudowy lotniska.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo pani dyrektor. Bardzo proszę o włączenie mikrofonu panu radnemu Ciesielskiemu.

Janusz Ciesielski (radny SWŁ)

Jeszcze pytałem ilu jest udziałowców i jaki procent udziału ma województwo łódzkie w tej spółce.

Elżbieta Borkowska (zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Organizacyjnego)

Ma 4% udziałów. Jest mniejszościowym wspólnikiem.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo i bardzo proszę teraz pani dyrektor Luiza Staszczak-Gąsiorek, Departament Sportu, nasza sąsiadka.

Małgorzata Dobrowolska-Urbaniak (dyrektor Departamentu Przedsiębiorczości i Sprawiedliwej Transformacji)

Szanowni państwo odpowiadając na pytanie dotyczące wieloletniej prognozy finansowej na rok przyszły mamy zaplanowaną kwotę 6 100 000 zł na rok 2026 kwotę 5 910 000 i na rok 2027 kwotę 5 000 910. W ramach projektów systemowych, które wchodzi w ramach WPF mamy 7 takich projektów i są to program rozwoju aktywności fizycznej przez sport do kompetencji, który w przyszłym roku kończy się. Był to projekt wieloletni, pięcioletni. W przyszłym roku jest ostatni etap tego projektu. Jest także program interdyscyplinarnego wojewódzkiego szkolenia współzawodnictwa dzieci i młodzieży. Jest program sport szkolny w Łódzkiem. Jest program sport na terenach wiejskich i małych miast. Sport akademicki w Łódzkiem. Aktywny senior w Łódzkiem. I umiem pływać w Łódzkiem. Wszystkie te projekty systemowe są realizowane przez operatora wojewódzkiego, który jest wybierany w konkursie. Jeżeli chodzi o 7 000 000 zapisanych na współpracę z organizacjami pozarządowymi. Tutaj mamy zaplanowane wydarzenia sportowe w Łódzkiem, sport przeciw wykluczeniom w Łódzkiem, sport bez barier w Łódzkiem. Trenuj wózkami to jest szkolenie sportowe w klubach prowadzonych w ramach ogólnopolskiego systemu sportu młodzieżowego i w klubach wiejskich i małych miast. Sportowe wakacje oraz zakup sprzętu sportowego, czyli trenuj w Łódzkiem. Nowa nazwa zadania będzie to Klub na medal. I mamy też zaplanowane nowe zadanie, które polega na upowszechnianiu sportu we wszystkich kategoriach wiekowych z zaangażowaniem rodziców, seniorów, dzieci. To są takie ligi wielodyscyplinowe. W tym roku planujemy taką ligę trwającą przez cały rok. Eliminacje wojewódzkie plus finały w 4 miejscach na terenie województwa. I w tym roku zaplanowaliśmy to w koszykówce, piłce nożnej, w piłce siatkowej i w lekkiej atletyce.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo pani dyrektor. Bardzo proszę pani radna.

Ewa Wendrowska (radna SWŁ)

Pani powiedziała, że jest jeden koordynator dotyczący tych systemowych, operator. To kto jest tym operatorem, kto do tej pory był?

Małgorzata Dobrowolska-Urbaniak (dyrektor Departamentu Przedsiębiorczości i Sprawiedliwej Transformacji)

Te projekty są realizowane od wielu lat i jeżeli chodzi np. o program interdyscyplinarnego wojewódzkiego szkolenia jest to Łódzka Federacja Sportu. Jeżeli chodzi o program sport szkolny, to jest Łódzki Szkolny Związek Sportowy. Jeżeli chodzi o sport na terenach wiejskich, to są wojewódzkie Zrzeszenie LZS-ów. Jeżeli chodzi o sport akademicki, to Akademicki Związek Sportowy. Jeżeli chodzi o aktywnego seniora, to jest Łódzka Federacja Sportu, która też wygrała w tym konkursie.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo pani dyrektor i bardzo proszę Zarząd Dróg Wojewódzkich pan dyrektor Plesiak.

Maciej Plesiak (zastępca dyrektora ds. inwestycji w Zarządzie Dróg Wojewódzkich w Łodzi)

Może po kolei odpowiadając. Droga 716 Rokiciny - Łaznów. Więc jesteśmy na etapie opracowania dokumentacji projektowej. W przyszłym roku ją kończymy. Wraz z uzyskaniem decyzji zridowskiej jesteśmy na etapie podziałów nieruchomości pod projekt. Także wniosek zridowski planujemy złożyć w marcu. Więc gdzieś na przełomie czerwca, lipca dopiero zakończymy dokumentację projektową, czyli ZRID-em. To by było dotyczące 716. Nakładki. W budżecie na 2025 rok mamy 12 000 000 przeznaczone. W planie na 2024 było trochę mniej 11 600 w budżecie. W projekcie budżetu w ciągu roku one się zwiększały. Natomiast w poprzednich latach było to zdecydowanie mniej na same nakładki poniżej 2 do 6 do 9 000 000 maksymalnie. ZRID - obecnie procedujemy około 21 dokumentacji, które kończą się. Część się kończy w 2025, 2026 i 2027 roku. W przyszłym roku planujemy uzyskać do końca roku co najmniej 11 zrid-ów na dokumentacje projektowe. Także jeszcze jakieś pytanie?

Ewa Wendrowska (radna SWŁ)

Mogę? Proszę pana w tamtym roku były również nakładki robione w ramach Polskiego Ładu. Też były robione. Więc to też były robione nakładki. Więc to nie było tylko 11 000 000. Proszę zerknąć do budżetu obecnego. A teraz następna rzecz. Ja pytałam jeszcze o drogę 726. Też jest tam miała być robiona. Chodzi o to, że przejście przez Rzeczycę ulica Mazowiecka i to też miało być w 2025 roku już rozpoczęte.

Maciej Plesiak (zastępca dyrektora ds. inwestycji w Zarządzie Dróg Wojewódzkich w Łodzi)

Gwoli wyjaśnienia. Ład pierwszy ten i ósmy to są inwestycje. Ja mówię o nakładkach z bieżącego utrzymania dróg i obiektów mostowych. Mówiliśmy o nakładkach. Co innego inwestycje. To było zadanie inwestycyjne i tutaj się zgadzam, ale to należy zaliczyć do inwestycji. Tak było w budżecie województwa. Wracając do drogi 726 ulica Mazowiecka planowaliśmy kolejny etap po realizacji ulicy Tomaszowskiej w Rzeczy. Teraz podpisaliśmy umowę z wykonawcą na opracowanie dokumentacji aktualizację projektu budowlanego i wykonawczego.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

To proszę zgłosić.

Ewa Wendrowska (radna SWŁ)

Tak, zgłosiłam się. Ja mam taką prośbę. Wie pan co? Ponieważ o tym, że te możliwe, że pan, rację i te projekty nie

zostały zrobione. Ja bym chciała uzyskać już nie teraz, ale w najbliższym czasie informacje kiedy państwo ogłosiliście te przetargi? Chodzi mi o 716 na te dokumenty? Na projektowanie tych dokumentów. Kiedy zostały ogłoszone? Na jakie czy może są już rozstrzygnięte. Jakby pan mi po prostu przygotował takie podsumowanie tych 2 inwestycji. Chodzi mi o drogę 716 Rokiciny-Łaznów i 726 Rzeczyca przejście przez Rzeczycę ulica Mazowiecka. Dziękuję bardzo.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję panu dyrektorowi bardzo. Bardzo proszę teraz Departament Przedsiębiorczości, pani dyrektor Dobrowolska-Urbaniak.

Małgorzata Dobrowolska-Urbaniak (dyrektor Departamentu Przedsiębiorczości i Sprawiedliwej Transformacji)

Szanowni państwo ja chciałabym się odnieść w pierwszej kolejności do projektu kierunku Azja i Inter Europa. Rzeczywiście wydatki bieżące w Interazji są 7 000 372, z czego dofinansowanie z Unii Europejskiej jest 6 000 200. Odniosę się łącznie. Inter Europa mamy 3 000 000, gdzie dofinansowanie mamy 2 000 600. W zakresie tych działań będziemy mieć 9-10 wyjazdów zagranicznych. Czy szczegółowo byście państwo chcieli? W zakresie Inter Europy mamy misję gospodarczą w Brukseli. Mamy misję gospodarczą we Włoszech w marcu. Bruksela jest w lutym. Hanower Mesji mamy w kwietniu. W Holandii mamy targi producentów marek własnych w maju. W październiku mamy targi przemysłu w Anudze. Z kierunku Azji mamy w marcu Foodex w Japonii. W maju mamy Osakę. Osakę mamy też we wrześniu. Kierunek Azja w Wietnamie mamy w czerwcu. I w październiku mamy Zjednoczone Emiraty Arabskie oraz 3 misje gospodarcze w Polsce. Generalnie szanowni państwo mamy w każdym miesiącu generalnie wyjazd zagraniczne. Mamy wyłączone tylko okresy wakacyjne i grudzień. Więc tak naprawdę co miesiąc wyjeżdżamy gdzieś na targi. Małe i średnie przedsiębiorstwa są brane pod uwagę. Jest to konkurs otwarty. Wg kryteriów przyjmujemy te firmy. Średnio 5 firm 6 wyjeżdża razem z nami na targi. Pokrywamy wystawy, zakup powierzchni wystawienniczej, koszty przelotu, noclegu. I tyle jak gdyby w tym w tym zakresie. Chyba że państwo macie jakieś jeszcze pytania dodatkowe.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Pani radna Wendrowska? Bardzo proszę.

Ewa Wendrowska (radna SWŁ)

Ja mam takie pytanie dodatkowe oczywiście. Już rozumiem, że nie w tym momencie do końca pani odpowie, ale jakby pani przygotowała dla radnych taką informację co to będą za targi w tych konkretnych miejscach? Jakich dotyczyły np. tych przedsiębiorstw? Czy to będą np. budowlane? Czy to będą beauty? Czy to będą nie wiem jakieś rolnicze? Jakby pani przedstawiła radnym taką informację? Czego będą dotyczyły?

Małgorzata Dobrowolska-Urbaniak (dyrektor Departamentu Przedsiębiorczości i Sprawiedliwej Transformacji)

Rok 2025 już mamy rozpisany. Więc jak najbardziej jestem w stanie bardzo szybko wysłać państwu tą informację. Nadmieniam tylko, że jeżeli mamy dodatkowe pieniądze, gdyby w kontekście tego, że zostają nam jakieś fundusze, to dodatkowo mogą jeszcze być dodatkowe targi ogłoszone w trakcie roku 2025. Więc to co mamy w tym momencie, jest minimum. Ewentualnie będzie coś dodatkowego. Więc jak najbardziej jestem w stanie to dla państwa wysłać.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo pani dyrektor. Bardzo proszę teraz Klimat i Środowisko.

Michał Cieplucha (dyrektor Departamentu Klimatu i Środowiska)

Dzień dobry. Szanowna pani przewodnicząca, szanowna panie marszałek, szanowni państwo radni. Pytanie dotyczyło wydatkowania w 2025 roku z budżetu kwoty 71 000 000 zł. Jest to kwota na wykonanie zastępcze usuwania odpadów i te planowane wydatki przeznaczone zostaną na pokrycie kosztów wykonania zastępczego usunięcia odpadów zgromadzonych nielegalnie. Marszałek Województwa Łódzkiego jako organ ochrony środowiska prowadzi postępowania w trybie art. 47 ustawy o odpadach. Ten artykuł mówi, że posiadacz odpadów, któremu albo cofnięto zezwolenie, albo nałożono karę jest zobowiązany do usunięcia tych odpadów i tej szkody w trybie też ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. Marszałek w takim przypadku w ramach jakby realizacji może, jeżeli podmiot nie jest w stanie na własny koszt usunąć tych odpadów, to marszałek województwa jako organ egzekucyjny jest zobowiązany prowadzić takie postępowanie o charakterze niepieniężnym. I w przypadku na dzień dzisiejszy w Urzędzie Marszałkowskim prowadzone jest 14 takich postępowań egzekucyjnych. Obowiązków o tym charakterze. To jest 14 podmiotów gospodarczych, właśnie których w ramach postępowań egzekucyjnych przez marszałka nałożono grzywny i w celu ich przymuszenia do realizacji tego obowiązku, które posiadali. Jeżeli te grzywny nałożone nie przynoszą efektu, to kolejnym krokiem jest prowadzenie postępowań egzekucyjnych w postaci wykonania zastępczego usunięcia odpadów. I ta kwota 71 000 000 zł w 2025 roku rozkłada się na 3 podmioty. Jeden podmiot 40 000 000 zł, drugi podmiot 6 000 000 zł i trzeci podmiot 25 000 000 zł. To są te kwoty sumarycznie stanowiące 71 000 000 zł.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Proszę bardzo radna Wendrowska jakieś pytania.

Ewa Wendrowska (radna SWŁ)

Panie dyrektorze jakie to są podmioty? Może pan wymienić te 3 podmioty?

Michał Cieplucha (dyrektor Departamentu Klimatu i Środowiska)

Mogę wymienić. Zdaje się, że to nie jest tajemnica. W 2025 roku to jest podmiot prawa handlowego spółka Plastic 40 000 000 zł, spółka Trade Pol oraz spółka Greenex Solution w likwidacji.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Dziękuję panie dyrektorze. Rozumiem, że na tym wyczerpaliśmy odpowiedzi na pytania? Dziękuję bardzo. Nie widzę już jakby indywidualnych zgłoszeń. Rozumiem, że pan radny Nowak w imieniu klubu. Bardzo proszę przewodniczący Adam Nowak.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Momencik. Pan radny Linkowski co sobie życzy?

Zbigniew Linkowski (radny SWŁ)

Bo jeszcze chciałem zadać pytanie, a myślałem, że panowie radni też będą zadawać pytania, czy w imieniu klubów.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Chciałabym, żeby w imieniu klubu te głosy wybrzmiały na końcu także pan radny.

Zbigniew Linkowski (radny SWŁ)

To jeżeli mogę. Ja naprawdę mam dosłownie jedno pytanie. Ale tu nawet nie trzeba daleko odchodzić.

Tak dokładnie tak. Pani marszałek, jeżeli chodzi o pytania, to chciałbym się dopytać. Dokapitalizowanie spółki Inwestycje Medyczne Łódzkie Sp.z.o.o. W związku z realizacją zadań z zakresu ochrony zdrowia kwota blisko 19 000 000. Na jakie zadania przekazujemy te środki? Czy w ramach tej kwoty znajdzie się także przygotowanie projektu bloku operacyjnego w szpitalu imienia Marii Skłodowskiej Curie w Zgierzu? Bo wiemy o tym doskonale wszyscy, że szpital bardzo potrzebuje tego bloku operacyjnego. Jest to właśnie priorytet. Pani marszałek na Komisji Budżetu mówiła, że budżet zawiera priorytety, a to jest priorytet pani marszałek. Szpital w Zgierzu faktycznie potrzebuje budowy bloku operacyjnego. W związku z tym bym prosił o informacje. No i drugie pytanie. Szanowni państwo w zakresie tych 71 000 000, jeżeli chodzi o wykonanie zastępcze. Bo wiemy, że te pieniądze są jakby ukierunkowane na Bełchatów. A czy przygotowujecie się państwo na usunięcie odpadów po pożarowych w Zgierzu? Wiem, że odbyliście państwo kilka spotkań w tym temacie, ale konkluzji w projekcie budżetu nie ma. Czy w związku z tym działania znajdują się także w projekcie budżetu w kolejnych miesiącach? Czy przewidujecie jakieś środki na ten cel? Dziękuję bardzo.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Pani dyrektor Amrozik. Bardzo poproszę, jeżeli chodzi o pierwsze pytanie.

Magdalena Amrozik (dyrektor Departamentu Polityki Zdrowotnej)

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo. Spółka Inwestycje Medyczne Łódzkiego prowadzi teraz bardzo ważną inwestycję związaną z budową laboratorium w Centrum Kopernika w Łodzi. Więc to jest jedyna inwestycja prowadzona na chwilę obecną przez spółkę. Natomiast są planowane kolejne inwestycje, kolejne wydatki. Co do bloku operacyjnego szpitala w Zgierzu mamy troszeczkę inny pomysł. Pan radny mówił o kwocie, gdzie spółka może opracować dokumentację projektową bloku operacyjnego. Zgodnie z przepisami musi być zabezpieczona kwota zarówno na dokumentację projektową, jak również na realizację całej inwestycji. Ta inwestycja związana z budową bloku. Widzę, że pana radnego chyba nie satysfakcjonuje moja odpowiedź. Czy mogę dokończyć?

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Pani dyrektor bardzo proszę dokończyć wszystko co ma pani do powiedzenia.

Magdalena Amrozik (dyrektor Departamentu Polityki Zdrowotnej)

Więc dyrekcja szpitala w Zgierzu planuje realizację inwestycji w formule "Zaprojektuj i wybuduj", co pozwala na minimalizację procedur i zdecydowanie ułatwi cały proces inwestycyjny. Inwestycja w takim trybie pozwoli na wybór generalnego wykonawcy w jednym postępowaniu przetargowym, dzięki czemu ogranicza się też ilość i procedury i prac na etapie już samego planowania. Więc nie będzie tutaj, jeżeli znajdą się pieniądze na realizację tego priorytetowego projektu, to będzie on realizowany w formule "Zaprojektuj i wybuduj". Trwają rozmowy u pana wicemarszałka związane właśnie z pozyskaniem środków finansowych na tą inwestycję. Natomiast chcę też przekazać, że szpital planuje rozbudowę, modernizację obecnych sal operacyjnych, zakup sprzętu i aparatury medycznej. I w dniu 2 grudnia został złożony projekt w ramach kpo w ramach wsparcia onkologicznego na właśnie modernizację istniejącego bloku operacyjnego na oddział chirurgii ogólnej, urologicznej, oddział otolaryngologii i pododdział urologiczny na kwotę prawie 50 000 000 zł. Projekt ten związany jest zarówno z leczeniem zabiegowym, jak i onkologicznym. Szpital w tej chwili oczekuje na ocenę celowości inwestycji od służb wojewody. Natomiast w projekcie budżetu zabezpieczona została m.in. też na ten cel kwota w ramach rezerwy. Ta kwota przeszła 14 000 000 zł, o których mówił pan skarbnik po to, żeby dla tych jednostek, które skutecznie przejdą przez nabór w ramach kpo, zostały przeznaczone środki na niekwalifikowany VAT. Dziękuję bardzo.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Pani dyrektor i bardzo proszę pan dyrektor Cieplucha na drugą część pytania pana radnego.

Michał Cieplucha (dyrektor Departamentu Klimatu i Środowiska)

Szanowny panie radny jak wcześniej wspomniałem te 71 000 000 zł to jest ta inżynieria finansowa dotycząca 3 podmiotów. Jeden z tych podmiotów to jest właśnie podmiot w likwidacji ze Zgierza. Tam mamy trochę zawiłą sytuację, ponieważ jeżeli mówimy o odpadach zdeponowanych w Zgierzu nielegalnie, to mowa jest o 3 podmiotach gospodarczych. A obowiązek usunięcia i zagospodarowania tych odpadów to jest konsekwencja postanowienia wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, gdzie Marszałek Województwa Łódzkiego został wskazany jako organ właściwy w sprawie wyegzekwowania przez posiadacza odpadów obowiązku ich fizycznego usunięcia z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania. I tu mówimy o kwocie w przypadku Zgierza o kwocie 25 000 000 zł.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi. Rozumiem pan radny Adamczyk w imieniu klubu, czy samodzielnie? Proszę w takim razie jeszcze pan radny Piotr Adamczyk.

Piotr Adamczyk (radny SWŁ)

W imieniu klubu już miałem wystąpienie. Chciałem jeszcze tylko dodać pytania. Chciałem zapytać o kwestie służby zdrowia. W budżecie mamy pokrycie ujemnego wyniku finansowego jednostek ochrony zdrowia w kwocie 50 000 000 zł. I tu jest informacja, że zaplanowane środki dotyczą pokrycia ujemnego wyniku finansowego za 2023 rok. Chciałem się dowiedzieć, czy już znamy szacunkowe przynajmniej wartość strat szpitali w roku 2024? Czy zarząd przewiduje pokrycie tychże strat, mówię o 2024, w roku 2025 z tego budżetu i w jakiej wysokości?

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Pani dyrektor bardzo poproszę.

Magdalena Amrozik (dyrektor Departamentu Polityki Zdrowotnej)

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo trwają w tej chwili korekty planów finansowych w podległych nam jednostkach. Są to zarówno przeliczenia po stronie kosztowej, jak również po stronie przychodowej. Na dniach wpłynęły z Narodowego Funduszu Zdrowia kwoty za nadwykonania za trzeci kwartał, co będzie miało też niebagatelny wpływ na wyniki finansowe. Księgi rachunkowe będą zamykane zgodnie z przepisami do końca marca. Będą wtedy też swoje prace prowadzili biegli rewidenci. Natomiast zatwierdzenie sprawozdań finansowych zgodnie z przepisami ustawy nastąpi do końca czerwca przyszłego roku i wtedy dopiero będą znane kwoty po zatwierdzonych sprawozdaniach finansowych, możemy mówić o realnych kwotach, które będą i zarówno w wynikach finansowych, jak i w kosztach amortyzacji i może będą skutkowały kwotami do pokrycia. Ale to jest przyszły rok budżetowy. Dziękuję bardzo.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Jeszcze jakieś pytania do pani dyrektor. To bardzo proszę panią dyrektor o pozostanie. Bardzo proszę pan radny Adamczyk.

Piotr Adamczyk (radny SWŁ)

Nie wiem, czy do pani dyrektor, czy do zarządu bardziej co prawda, ale w temacie służby zdrowia.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Ochrony zdrowia.

Piotr Adamczyk (radny SWŁ)

Ochrona zdrowia, służba zdrowia zamiennie jest to używane pani przewodnicząca. Jest zamiennie w potocznym tego rozumieniu słowa. Ale nie kłóćmy się o to, bo to nie ma sensu. Czy zamierza zarząd pokryć te koszty, które będą, te straty, które będą? No myślę, że w 100% możemy powiedzieć, że wystąpią straty. Możemy nie wiedzieć, jak duże one będą. Ale czy w budżecie, ponieważ nie zauważyłem, może nie dokładnie przyjrzałem się, ale czy za 2024 rok będą pokrywane w całości straty, które zostaną wygenerowane w 2024 roku, bo za 2023 rok mamy tak częściowo pokryte te kwoty. I ja pytałem też o szacunkowe, nie o pełne informacje odnośnie strat szpitali w 2024 roku. Ja rozumiem, że te dane się jeszcze będą zmieniały o to, co Fundusz zapłaci albo nie. Z tego, co wiem to ma raczej płacić w przyszłym roku, niż w tym roku, ale możliwe, że się tutaj pomyłę. Natomiast czy mamy jakieś szacunkowe informacje co do strat szpitali w tym roku? Bo mamy już końcówka grudnia przypomnę, a więc takie szacunki chyba już można podawać.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję. Pan marszałek Piotr Wojtysiak. Także pani dyrektor dziękujemy bardzo. Pan marszałek już powie.

Piotr Wojtysiak (Wicemarszałek Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Panie radny znamy system służby zdrowia i jego finansowania. On nie jest tak

prosty i oczywisty, żeby przeprowadzić kalkulacje, bo tak jak pani dyrektor powiedziała, na chwilę obecną, nie wiemy jeszcze, ile, jakie środki wpłyną na koniec roku z rozliczeń za nadwykonania, za kwoty wykonane ponad ryczałt i wówczas będziemy mogli oszacować, jakie to są realne kwoty. Dlatego też oczywiście będziemy tak postępować jak poprzedni zarząd w rozliczeniu strat, czyli jak mamy już pełny bilans i wtedy wiemy, jak zapewnić bieżące funkcjonowanie poszczególnych placówek. Natomiast w odróżnieniu od poprzedniego zarządu podjęliśmy już decyzje o wprowadzeniu projektu kierunków efektywnej realizacji świadczeń w naszych podmiotach leczniczych i przyjęliśmy dokument, który się nazywa Kierunki konsolidacji i efektywnej wykorzystania tych środków, którymi dysponują poszczególne podmioty lecznicze. Na Komisji Zdrowia zapowiedziałem, że następna Komisja Zdrowia będzie poświęcona właśnie przyjęciu tych rozwiązań w zakresie podniesienia efektywności funkcjonowania podmiotów leczniczych. Tam są rozwiązania wynikające także ze zwiększenia nadzoru na tym, aby te środki, które są przeznaczane czy też na pokrycie straty, czy też na inwestycje, były wydatkowane w sposób przejrzysty i bardziej efektywny. Mamy to zaplanowane w oparciu o system kontroli zarządczej oraz system zarządzania jakością. Procedury stosowne zostaną wprowadzone. Będzie to też taki raport swoisty otwarcia w zakresie, czym obecny zarząd województwa mógł dysponować, kiedy przejmował władze nad województwem i otwieraliśmy ten bilans w czerwcu br. przejmując także te zobowiązania, które były na szpitalach, że tak powiem, pozostawione, kiedy poprzednie lata nie były rozliczane przez poprzednie zarządy czy też właściciela. To spowodowało, że narosły zobowiązania w poszczególnych podmiotach leczniczych i koszty obsługi finansowej tych zobowiązań są bardzo wysokie. Dlatego też w tych kierunkach wraz z panem skarbnikiem przystępujemy do oszacowania jakie środki powinny być przeznaczone, by spłacić z poprzednich lat wszystkie zobowiązania. Aby koszty obsługi tych zadłużeń nie wpływały na bieżący wynik finansowy poszczególnych podmiotów leczniczych. Te zobowiązania są bardzo wysokie, jeśli chodzi dzisiaj o obsługę bieżących zobowiązań. I tak jak powiedziałem, też liczymy, że Narodowy Fundusz Zdrowia na koniec roku też rozliczy, czy też w lutym, rozliczy te wszystkie świadczenia, które były wykonane też i w miesiącu, listopadzie i grudniu. A to znacząco wpłynie na bieżący wynik finansowy. Nie spodziewam się, żeby ten wynik finansowy był lepszy

niż za rok 2023. W związku z tym, że cały dług zdrowotny, który zaciągnęliśmy jako społeczeństwo po pandemii, spowodował, że tych świadczeń w bieżącym roku wykonywanych jest dużo więcej, niż w poprzednim roku. To też wpływa na oczywiście kondycję finansową poszczególnych podmiotów. Dlatego myślę, że specjalna, że tak powiem, debata na Komisji Zdrowia. Jeśli ktoś będzie z Państwa Radnych chętny, to uzgodniłem z przewodniczącym Komisji Zdrowia, że doprosimy, żebyśmy wspólnie podyskutowali jak bardziej efektywnie i przejrzysto wydatkować środki, bo to będzie też dotyczyło tych inwestycji, które tutaj wspominaliśmy, żeby to nie była kwestia koncertu życzeń, tylko oczekujemy konkretnych studiów wykonalności, które będą mówić o tym, że inwestując w blok, inwestując w remont, możemy spodziewać, że ten wynik finansowy podmiotu leczniczego polepszy się, a nie pogorszy. Niestety w ramach tej praktyki, którą żeśmy zdiagnozowali w poprzednich latach, dochodziło do tego, że niekiedy inwestycje poczynione przez samorząd województwa doprowadzały do tego, że wynik finansowy w danym, że tak powiem, oddziale się pogorszył jeszcze. I to było bardzo pouczające. Dlatego też w tym naszym kierunkach efektywności będziemy stawiać przede wszystkim na studia wykonalności, które będą priorytetowo traktowały inwestycje w zakresie potrzeb pacjentów, potrzeb społecznych, ale także które będą patrzyły na stronę efektywności finansowej. Dziękuję bardzo.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pan radny Schreiber. Przepraszam jeszcze ma coś do dopowiedzenia radny Adamczyk.

Piotr Adamczyk (radny SWŁ)

Bardzo się cieszę z tego, co marszałek Wojtysiak powiedział, bo wcześniej byliśmy krzyżowani, jak to wielkie straty można było wygenerować w placówkach służby zdrowia we wcześniejszym roku. Ten rok okaże się bardzo zbliżony. Przy założeniu, że jest jeszcze gorsza sytuacja finansów NFZ-u. Może się okazać, że jeszcze będzie nawet gorszy niż zeszły zeszły rok. Oczywiście kwestia pandemii we wcześniejszych latach uniemożliwiała tak naprawdę możliwość konsolidacji, możliwości reform tychże podmiotów. Natomiast jeżeli chodzi o inwestycje, które pan marszałek wspominał, że one czasami pogarszały efekt finansowy szpitala. No cóż, placówki publiczne mają to do siebie, że one nie tyle mają generować zyski, co mają generalnie spełniać zapotrzebowanie, które ma społeczeństwo na usługi zdrowotne w danej dziedzinie. To nie zawsze jest opłacalne, a właściwie to często nie jest opłacalne, ale taka jest rola i taka jest funkcja, przynajmniej ja je tak postrzegałem i tak postrzegam, publicznych placówek, by jednak one pełniły rolę naprawczą zdrowia publicznego we wszystkich aspektach jego, a nie tylko w wybranych, które nam się opłaca. I myślę, że te inwestycje, które były robione, które być może nam w efekcie końcowym, nie zaowocowały zyskiem danej placówki. Można potraktować właśnie w tych kategoriach, że one miały posłużyć ratowaniu życia, zdrowia mieszkańców w tych dziedzinach, które są niezbędne, a nie opłacalne. Myślę, że to warto by było jakby priorytet taki postawić, a jeśli postawimy priorytet opłacalność, to okaże się, że trzeba bardzo wiele świadczeń wykreślić z palety świadczeń, które realizują nasze placówki. Chyba to nie tędy droga i myślę, że pan marszałek nie tę miał na myśli.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pan marszałek Piotr Wojtysiak.

Piotr Wojtysiak (Wicemarszałek Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Chyba nie do końca pan radny zrozumiał. Powiedziałem, że będziemy inwestować zgodnie z potrzebami zdrowia publicznego i potrzebami społecznymi, ale też patrząc na stronę efektywności, aby te inwestycje realizować w sposób efektywny. Zarówno, żeby podnieść jakość świadczonych usług, odpowiedzieć na potrzeby wynikające z demografii i zdrowia publicznego, a także na wynik finansowy, bo wiemy dobrze o tym, że wynik

finansowy też umożliwi dalsze realizowanie tych świadczeń. Natomiast doprecyzuję, że tamte inwestycje, które zdiagnowaliśmy nie pokrywały się z potrzebami wynikającymi z demografii i z potrzeb zdrowia publicznego. A mimo tego dokonywano inwestycję. Ale myślę, że o tym będzie czas, żeby podyskutować na Komisji Zdrowia.

A wskutek tej inwestycji też pogłębił się wynik ujemny finansowy danej placówki. Dlatego my proponujemy większy nacisk na nadzór nad wydatkowaniem środków także własnych. Oczywiście dochodząc swoich należnych środków z Narodowego Funduszu Zdrowia. Bo ja jestem przekonany, że to nie samorząd, który jest właścicielem podmiotów leczniczych jest zobligowany do tego, żeby pokrywać wyniki finansowo ujemne. Tylko my powinniśmy dochodzić, żebyśmy uzyskiwali należne nam środki za wykonane świadczenia medyczne. Dlatego też z panią Marszałek kierujemy na bieżąco pisma do Narodowego Funduszu Zdrowia zarówno na poziomie centrali, jak i do oddziału łódzkiego, domagając się, aby za te świadczenia, które zostały wykonane w naszych placówkach, żebyśmy otrzymali należne nam środki, aby też nie dochodziło do sytuacji, że to szpitale czy też podmiot, jako właściciel musi się zadłużać, żeby obsługiwać bieżące funkcjonowanie tych podmiotów leczniczych. Bo od tego są środki, które płacimy w ramach składki zdrowotnej. Natomiast nie chciałbym wyrokować, jaki będzie wynik finansowy, bo od tego, ile dostaniemy za wykonane świadczenia Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie np. świadczeń limitowanych, czy też wykonanych ponad przyznany ryczałt, będzie to wynikało później w efekcie finansowym, który na koniec myślę marca, a przynajmniej ten wynik finansowy, kiedy będziemy zatwierdzać, a będzie miesiąc czerwiec 2025. Będziemy mogli powiedzieć, jaki jest ostateczny wynik finansowy. Niezależnie od tego wyniku finansowego zarząd obecnej kadencji podjął decyzję, że będziemy efektywnie wydatkować te środki, które są do dyspozycji samorządu województwa, poszczególnych szpitali, żebyśmy nie czynili tego bezrefleksyjnie, bo niekiedy lepiej poświęcić czas na właściwe planowanie ze względu na potrzeby. A wiemy, że potrzeby zdrowia publicznego, jak i demograficzne województwa łódzkiego się zmieniają. Dlatego warto nie podchodzić historycznie do struktury wykonywanych świadczeń, tylko podejść w sposób adekwatny, efektywny co do tego, co dzieje się dzisiaj w potrzebach zdrowia publicznego. Mam dowody wynikające z przeprowadzanych analiz, że nie zawsze tak było i nie winię tutaj poszczególne zarządy czy też poszczególne. Dzisiaj to jest kwestia dokonywanych analiz, które pokazują, czy rzeczywiście struktura świadczeń realizowana w poszczególnych podmiotach leczniczych, dla których właścicielem jest samorząd województwa, były dokonywane zgodnie z tymi potrzebami społecznymi. I ja się w pełni zgadzam, że podstawą tego systemu to są kwestia potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa łódzkiego. To jest dla nas priorytet, ale aby je realizować później dochodzi potrzeba finansów. Dlatego też trzeba patrzeć zarówno na tą stronę merytoryczną i finansową. Dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu marszałkowi. Bardzo proszę pan radny Grzegorz Schreiber.

Grzegorz Schreiber (radny SWŁ)

Panie i panowie radni, pani marszałek, szanowni państwo. Wielokrotnie byliśmy w poprzedniej kadencji doceniani jako ci, którzy kontynuują działania poprzedników. Stąd też pozwólcie państwo i na wasze ręce taki hołd złożę stwierdzając, że rzeczywiście wiele zadań, które udało nam się wprowadzić, nie tylko realizować jako kontynuacja, ale także wprowadzić państwo te zadania także zamierzacie prowadzić. I to bardzo dobrze. Taka dobrze pojęta kontynuacja jest rzeczą, która powinna cechować pracę samorządu. Pewne niepokoje niestety oprócz tego pozytywnego wymiaru, o którym wspominałem. Tutaj podkreśla z całą pewnością, że zadanie polegające, ten nasz duży wysiłek, jaki podjęliśmy w poprzedniej kadencji, dotyczący komunikacji publicznej, dotyczący tego właściwego zbliżenia mieszkańców naszego województwa. Umożliwienia im tej palety możliwych kontaktu z komunikacją publiczną jest przez państwa, tak jak można to spostrzec w budżecie kontynuowany i to cieszy. To na pewno jest ten pozytywny

wymiar. Boję się natomiast o to, że oprócz tego bieżącego działania w tym zakresie nie są podejmowanych przynajmniej tak odczytuję budżet, chętnie był, jeżeli państwo nie sprostujecie i pokażecie, że jest inaczej, jeżeli chodzi o pewne kierunkowe działania na przyszłość. I tak jeżeli, bo jeżeli generalnie ten wskaźnik, o którym tutaj już wspominaliśmy, a który jeszcze innej strony podkreślę, że jeżeli są z budżetu województwa, jeżeli wydajemy więcej, a wydajemy więcej w tym roku w stosunku do poprzedniego roku, to obniżenie wydatków majątkowych jednocześnie, czyli wydajemy generalnie więcej, ale majątkowe o bardzo dużą, to jest 200 chyba milionów około 200 000 000 mniej wydajemy, to to budzi niepokój. To jakkolwiek inflacją państwo, by chcieli przykryć, to myśmy też mieli problemy inflacyjne. Tego nie da przykryć w ten sposób. Czyli generalnie jest ta obawa, że rzeczywiście kwestie wydatków majątkowych, kwestie rozwoju województwa tutaj w tym budżecie niestety, nie można już jako pozytywnego wymiaru dostrzec. A to jest najważniejsze generalnie. Powinno być najważniejsze przy kreowaniu budżetu. I teraz kilka pytań pozwólcie państwo oprócz tej tezy. Kilka pytań konkretyzujących jakby te moje obawy. Udało nam się zapewnić środki z budżetu państwa choćby na kwestie kolejowe. Zapytam państwa jak to wygląda? Tak jakbyście mogli odpowiedzieć mi w tej chwili ten obraz, jak to wygląda w tym budżecie? Jak to wygląda w WPF-ie? No bo to także w tym kontekście rozumiem rozmawiamy nie tylko o budżecie na ten rok, ale o WPF-ie. Tam była kluczową sprawą ta linia kolejowa łącząca w skrócie mówiąc Wieluń z Łodzią. Tak jakby już tak obrazowo mówiąc. I na jakim to jest etapie. Czy te środki, które myśmy pozyskali, one odnajdą się w jakim zakresie, w jakich latach. Gdyby można było tą informacją tutaj podzielić się z nami. To jest jeden. Drugi problem. Uważam bardzo zasadniczo, bo myśmy się do tego zaczęli przygotowywać. Natomiast bardzo bym chciał żebyście państwo tego nie zaniechali w tej kadencji. Bo ja rozumiem przez pryzmat tej kadencji patrząc można nic nie zrobić. Ja mówię w tej chwili o ŁKA i mówię o tym, żebyśmy tego jednak dużego wysiłku województwa, jaki włożyły poprzedni marszałkowi, który wydaje mi się był także naszym udziałem, nie został zmarnowany. A ta obawa wynika z 29 roku. Z tego co się tam wydarzy i do tego roku, jak się przez tę kadencję nie będziemy przygotowywali, jeżeli państwo nie przyłożycie się z taką sprawą strategiczną, to oddanie, bo zakładam, że państwo oddacie tę władzę w województwie nam już niebawem, a najdalej pod koniec tej kadencji, żeby nie było sytuacji, że potem ten, kto po was przyjdzie, zostanie zgłiszczony i już nie będzie mógł ratować. Nie będzie winny upadkowi EŁK-i. Tego bym się bardzo obawiał. Nie chciałbym, żeby tak było. Zatem już mój głos przestrzegający jakby tę i podnoszący tę kwestię dzisiaj u progu państwa kadencji, jest tak ważny. Wydaje mi się i naprawdę warto o tym pamiętać. Mieć to nie tylko w zakresie bieżącej działalności, bo z tą, jeżeli chodzi o EŁK-ę, to myślę jest dobrze. Natomiast w takim ujęciu strategicznym. Czy to jest pierwsze z tych moich pytań. Skupię się tylko na pytaniach dotyczących inwestycji, czyli tych tego wątku, który podniosłem, bo reszta tutaj została też już podkreślona.

I chciałbym zapytać o kilka rzeczy, które kilka inwestycji, które podnieśliśmy, które zostały w poprzedniej kadencji rozpoczęte. Pytanie jest o ich kontynuację. Bo ja rozumiem, że i to już padało gdzieś tam publicznie, że Centrum Folkloru Regionalnego w Sieradzu państwo podważaliście. To też jestem ciekawy, czy to już tak definitywnie państwo podważaliście istnienie tego centrum. To jest jedna z tych inwestycji. Ale zapytam o inne, o których nie mówiliście państwo publicznie, że one są takie złe czy fatalnie przygotowane, a których mam nie do końca pełną wizję co z nimi na podstawie budżetu. Być może wskażecie mi państwo miejsca. Myślę o tym Centrum Ekspozycyjnym w Skierniewicach Zespołu Parków Krajobrazowych, który miał powstać. Który w zasadzie żeśmy rozpoczęli uruchamianie tego przedsięwzięcia inwestycyjnego. Myślę o filii WORD-u co jest bardzo ważnym elementem dla mieszkańców Kutna i tych okolic północnej części województwa. Co z tym dalej? Co dalej z zagospodarowaniem nieruchomości przy Drewnowskiej? To z kolei pytanie oczywiście w kontekście tego naszego działania dotyczącego ryneczku Marszałkowskiego. Dobrze, że on jest kontynuowany. To też jest jedno z tych dobrych kontynuacji, ale tam

jest znowu strategicznie obawa, czy brak teraz zaangażowania ze strony województwa w zagospodarowanie tej nieruchomości,

a to myśmy w planie, myśmy to wnosili, było to w budżecie poprzedniego roku. Czy brak środków, przynajmniej ja nie znajduję ich w tym roku, oznacza, że tutaj mamy jakieś inne plany w stosunku do tej nieruchomości, bo ona jest taką nieruchomością bardzo atrakcyjną i wiem, że nasi poprzednicy, jeżeli tak, mogą powiedzieć o poprzednim przed nami zarządem, mieli oczywiście bardzo jasne poglądy, co do tej nieruchomości, chcąc je przekazać na rzecz jednego z deweloperów tam obsługujących ten obszar. Także mam taką nadzieję, że tego nie ma. Ale pytam o to, jakie są wobec tej nieruchomości plany. Ja oczywiście bym się bardzo także cieszył pani marszałek, gdyby to, co pani zapowiedziała, a mianowicie zwiększenie owych dziś o 10 000 000 budżetu dla Łodzi na rewitalizację, pochodziło z dodatkowych środków. No, chyba że jest tak właśnie, jak w tej chwili powiedziałem, to się będę cieszył. Natomiast obawiam się, że to jest czymś kosztem. Chciałbym zapytać przy okazji rozmowy o budżecie generalnie czy państwo te 10 000 000 euro to jest trochę więcej w złotychkach? Zdecydowanie panujecie i czym kosztem te środki miałyby zostać przesunięte. To mówiliśmy o FEŁ. Dalej mamy kwestie już takie zupełnie drobne. Myślę, że już zostaną przy tych pytaniach. Tam padło takie hasło. Zresztą to też jest istotne, bo to jest promocja województwa. Pytania pani dyrektor dwukrotnie przemknęła odpowiedzią mówiąc co tam raz do Osaki pojedziemy, drugi raz do Osaki pojedziemy. Tyle tylko, że państwo wiecie doskonale pewnie, pani marszałek znakomicie, nie wszyscy słuchający pewnie wiedzą, że rozumiem, że tak bym chciał to uświadomić sobie, że Osaka oznacza Expo. Oznacza ten bardzo istotny taki powiedziałbym element naszej promocji województwa i jest pytanie o rodzaj tej promocji oczywiście. Czy to jest tylko, bo to było w kontekście wyjazdów zagranicznych? To wyjazd zagraniczny. To czy to tylko ma być wyjazd zagraniczny, czy to będzie jednak promocja województwa taką choćby porównywalną z tą, którą zrobiliśmy w poprzedniej edycji tej wystawy międzynarodowej. Pani marszałek myślę, że takich kilka pytań tylko drobnych, jeżeli można uzyskać odpowiedzi na nie. Dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę pani Marszałek Joanna Skrzydlewska.

Joanna Skrzydlewska (Marszałek Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Jeśli państwo pozwolą. Ja rozpocznę, a później przekażę głos pani dyrektor Wierzbickiej i panu dyrektorowi Milewskiemu i chyba jeszcze dyrektorowi Pawlakowi ewentualnie, jeśli chodzi o plan zagospodarowania działki przy ulicy Drewnowskiej. Natomiast odnosząc się do pytań pana radnego Schreibera. Kwestia dotycząca linii nr 131, tak jak to powiedział potocznie Łódź - Wieluń jest jak najbardziej na bieżąco realizowana. Jeśli chodzi właśnie o stan zaawansowania bieżących, to pani dyrektor Wierzbicka panu radnemu i państwu zaraz w tej kwestii udzieli odpowiedzi. Jeśli chodzi o działkę przy ulicy Drewnowskiej to mogę powiedzieć tak, że żałuję panie radny, że państwo wcześniej bardziej i szybciej nie podjęli decyzji, co tam ma być dlatego, że dzisiaj musimy spojrzeć również na plan zagospodarowania jaki jest na tym obszarze i jak pan go dokładnie zna, zakładam, że zna go dokładnie, to wtedy pan jest w stanie realnie ocenić wartość tej działki. I powiem szczerze. Kiedyś ona może była super wartościową działką, zanim był tam przyjęty plan zagospodarowania przestrzennego. To był chyba ten moment, kiedy należało składać wnioski, dostać wuzetkę i mniej więcej wiedzieć, co tam się chce dalej z tym zrobić i na jakie cele chce się przeznaczyć budynek, który tam się znajduje. Ewentualnie dodatkowy, który chciałoby się tam wybudować. Dziś, jeżeli na to spojrzymy, jeżeli na to spojrzymy na obowiązujący plan zagospodarowania, no to ta działka powiem szczerze to, co jest z nią planowane, bardzo zmniejsza jej jej atrakcyjność. To tak na wstępie. Pytał pan radny również, jeśli chodzi o Łódzką Kolej Aglomeracyjną z taką małą uszczypliwością. Więc może ja też tak lekko uszczypliwie? Chociaż jutro wigilia, to chyba się nie powinno tak szczypać. Ale myślę, że już teraz pan myślał, że pan będzie nadal rządził i nie

wyszło. Nie wyszło mimo tych ogromnych środków wydatkowanych na promocję typu życzenia świąteczne na Wielkanoc, to ten wynik nie najlepszy mimo wszystko. Więc zakładam, że jednak mieszkańcy województwa łódzkiego docenią to, co przez tą kadencję obecny zarząd i radni Koalicji Obywatelskiej, Polskiego Stronnictwa Ludowego, Trzeciej Drogi i Lewicy będą czynić na rzecz rozwoju województwa łódzkiego. I tak zgadza się wieloletnia umowa kończy się w 2028 roku zarówno jeśli chodzi o Polregio, jak i Łódzką Kolej Aglomeracyjną. I jak najbardziej jesteśmy na etapie przygotowywania się do tego. Tu się z panem zgadzam trudnego postępowania, bo na pewno ono łatwe i proste nie będzie. I na pewno też żałuję, że oba się kończą w tym samym roku w 2028 zarówno z przewoźnikiem Polregio, jak i z Łódzką Kolej Aglomeracyjną. Jeśli chodzi też o inne projekty w ramach programu z suntu czy Kolej plus, to pani dyrektor Wierzbicka zaraz też przekaze szczegółowe informacje. My jak najbardziej chcemy nadal rozwijać EŁK-ę i KK. Uważam, że to jest bardzo dobry projekt, który bardzo dobrze walczy z wykluczeniem transportowym na terenie naszego województwa, który jest lubiany, szanowany przez mieszkańców województwa łódzkiego. A chyba najlepiej o tym świadczy przyrost pasażerów. No i tu znowuż wchodzimy do kwestii poruszanej już przez pana radnego Adamczyka, szefa klubu, wydatki bieżące, wydatki majątkowe. Jeżeli ktoś wsiada do pociągu i nim jedzie, to jaki to jest wydatek dla nas? My się cieszymy, jak ten pan pasażer wsiada do pociągu i Łódzką Kolej Aglomeracyjną przemierza województwo łódzkie. Natomiast oczywiście z tego tytułu również ponosimy koszty i one rosną, bo rośnie liczba pasażerów. Jeżeli się nic złego nie wydarzy, to najprawdopodobniej ten rok zakończymy z ilością 11 000 000 pasażerów. Zaczynaliśmy od 300. Więc te 10 lat pokazuje chyba najlepiej i najbardziej, czy Łódzka Kolej Aglomeracyjna to była dobra decyzja poprzednich zarządów i kontynuacja moich poprzedników czy też nie? Tu chyba jesteśmy zgodni, że była to najlepsza możliwa na tamten czas chociaż niewątpliwie to była też odważna decyzja. I dzisiaj się cieszymy, że sobie z nią wszyscy po kolei od czasów powstania, czyli tak naprawdę od 2012 roku. De facto 2014 to pierwszy pociąg, dobrze poradzili. To ja chyba ze swojej strony tyle i poproszę panią dyrektor Wierzbicką i jeszcze dyrektora Milewskiego odnośnie Centrum Folkloru. Umowa została już zakończona rozwiązana, ale pan dyrektor powie o szczegółach. Bardzo proszę.

Aneta Wierzbicka (zastępca dyrektora Departamentu Infrastruktury)

Szanowna pani przewodnicząca, szanowna pani marszałek, szanowni państwo. Jeżeli chodzi o inwestycje dotyczące kolei, są one realizowane zgodnie z założonym wcześniej harmonogramem. Są to 2 projekty w ramach kolei +. jeden to jest połączenie Wielunia z linią 131. Projektant jest na etapie złożenia wniosku o decyzję środowiskową. Jest po konsultacjach, po wytrasowaniu linii. Jeżeli chodzi o odcinek od Piotrkowa do Bełchatowa z wydłużeniem do Bogumiłowa w tym momencie projektant przedstawił ostateczną wersję dokumentacji projektowej i będzie składał wniosek o decyzję środowiskową. Natomiast łącznik pomiędzy Bogumiłowem a linią 131 tak by powstał cały ciąg komunikacyjny jest w tej chwili na etapie przygotowania dokumentacji przed projektowej przez Departament Infrastruktury. Został wyłoniony wykonawca. Pierwsze konsultacje w terenie wstępne będą się odbywały w styczniu, w pierwszym i drugim tygodniu stycznia z gminami na terenie, przez które będzie przebiegała ta linia. Jest w tej chwili 5 wariantów zaproponowanych trasowania. I mam nadzieję, że zgodnie z harmonogramem do września tego roku zakończą się te prace nad dokumentacją przed projektową i beneficjent PKP PLK będzie mogło wystąpić do FEŁ o środki na realizację tej inwestycji. To chyba wszystko dziękuję.

Michał Milewski (dyrektor Zarządu Nieruchomości Województwa Łódzkiego)

Pani marszałek, pani przewodnicząca, panie marszałku, szanowni państwo radni. Poruszone zostały dwie kwestie w wypowiedzi pana marszałka. To była kwestia inwestycji Centrum Folkloru w Sieradzu i druga kwestia inwestycji Centrum Ekspozycyjno- Szkoleniowego Zespołu Parku Krajobrazowego w Skierniewicach. Obydwie te inwestycje zostały zaplanowane w taki sposób, że po wnikliwej analizie zasadnym było od tych inwestycji odstąpić. Chciałbym

od razu na samym wstępie powiedzieć, że zakres przedmiotowy tych analiz jest tak obszerny, że ja pozwolę sobie rzucić tylko światło na to, co zostało ustalone. Jeżeli pan marszałek, pan radny zechce szerszych informacji na ten temat oczywiście jesteśmy też w stanie takich informacji udzielić. Ale myślę, że to co powiem będzie wystarczające. Otóż szanowni państwo kwestie tej inwestycji, odstąpienia od zamiaru jej realizacji należałoby można powiedzieć określić

w czterech kwestiach przedmiotowych. I to jest kwestia planowania, czyli kwestie planistyczne, kwestie prac projektowych, kwestie finansowe i kwestie bezpieczeństwa. Kwestia planów, kwestia planów. Działka, która została wyznaczona do budowy Centrum Folkloru, była działką uzyskaną od miasta Sieradza. To jest teren zalewowy, to jest teren, na którym nawet miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje ryzyko powodzi, ryzyko zalania w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych. Co więcej, na etapie planowania tej inwestycji, wstępnego planowania tej inwestycji, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w roku 2022, opracowano koncepcję funkcjonalno-przestrzenną i wzniesienie obiektu budowlanego dwukondygnacyjnego.

Usytuowanego ponad poziomem czy na gruncie. W trakcie analizy potrzeb województwa łódzkiego w zakresie stworzenia takiego budynku wzniesienia uznano, że powierzchnia tego budynku dwukondygnacyjnego będzie niewystarczająca. W związku z powyższym ogłaszając postępowanie zakupowe zgodnie z prawem zamówień publicznych, warunki, jakie przedstawiano, jakim musiał odpowiadać ten budynek, spowodowały, że oferenci w tymże postępowaniu zaprojektowali budynek, który nie miał 2 kondygnacji a 4, przy czym 2 podziemne. I to są tereny zalewowe, proszę państwa. Już na etapie tych prac projektowych okazało się, że wzniesienie tego budynku w tym stanie faktycznym na tym gruncie będzie oznaczało poniesienie znacznie większych kosztów inwestycji, niż zaplanowano.

I tutaj proszę pozwolić, że przejdę do tego drugiego elementu, czyli finansowania tej inwestycji w budżecie województwa. I to też znamienne, panie marszałku, nie przewidziano na realizację tej inwestycji ani złotych. Tak, panie marszałku. Proszę wrócić do budżetu z roku 2023 i państwo przekonają się, że jedyne środki, jakie zostały zaplanowane w tym budżecie na realizację inwestycji, to były środki tylko na prace projektowe. Nie było zagwarantowanych środków. Pomimo tego, że w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego województwo wyznaczało kwoty maksymalne na realizację inwestycji na poziomie 70 000 000zł, w budżecie województwa takich pieniędzy nie zapewniono. A trzeba pamiętać, że inwestycja ta miała korzystać z dofinansowania ze środków europejskich. Zgodnie z decyzją, jaką podjął Zarząd Województwa Łódzkiego, ta inwestycja miała zostać oddana maksymalnie zgodnie z warunkami dofinansowania do dnia 26 lutego 2027 roku. A zatem jeżeli miałyby zostać oddana do 2027 roku, a projektant określił czas realizacji inwestycji na 3 lata, musiałyby w 2024 roku najpóźniej zostać rozpoczęta. Po postępowaniu zakupowym na wyłonienie wykonawcy tych prac to w budżecie roku 2024 winny się znaleźć środki na realizację tej inwestycji, a tych środków w roku 2024 nie było. Druga rzecz jest taka, że jeżeli chodzi o kwestie samego poniesienia kosztów tej inwestycji 70 000 000zł, istniało bardzo wysokie ryzyko i na tę okoliczność została też sporządzona ekspertyza. Wykonawca, który przedłożył kosztorys mieszczący się w tych granicach 70 000 000, bo istotnie tak było i ta dokumentacja te 70 000 000 przewiduje.

Natomiast przyjął do kosztorysowania wskaźniki minimalne. Ekspert wskazał, że w tych warunkach gruntowych, w jakich miałyby zostać realizowana ta inwestycja, przynajmniej wypadałoby przyjąć wskaźniki średnie, jeśli nie najwyższe, bo jest bardzo duże ryzyko powiększenia kosztów tej inwestycji. A zatem zmieszczenie się w wielkości 70 000 000 zł, ja już abstrahuję od tego, że one nie były zabezpieczone w budżecie, zmieszczenie się w tej kwocie w budżecie było bardzo mało prawdopodobne. A zatem utrzymanie tego dofinansowania też by stało się bardzo mało prawdopodobne. Mamy w tej chwili grudzień 2024 roku, powinniśmy już przynajmniej od 3 kwartałów, może trochę

dalej być na etapie realizacji tej inwestycji, a tam cały czas nie zostały zakończone prace projektowe, ponieważ liczba okoliczności, które zostały ujawniane w trakcie prac projektowych, które powodowały ich wydłużenie, spowodowała, że dotrzymanie terminu realizacji tej inwestycji w warunkach jej dofinansowania jest nierealne. W związku z powyższym mając na uwadze stan faktyczny, podjęliśmy z wykonawcą negocjacje w zakresie rozwiązania tej umowy za porozumieniem stron. Zgodnie z przepisami należało tę umowę rozliczyć na takim etapie, na jakim ona była wykonana. Zarząd Nieruchomości Województwa Łódzkiego analizował także możliwość nieprzyjęcia tych prac i ewentualnego sporu z wykonawcą. Termin był 4 razy aneksowany właśnie ze względu na okoliczności, o których mówiłem. Była jeszcze kwestia konserwatora zabytków, który wskazał, że te badania sondażowe, które zostały wykonane, to są badania, które nie czynią zadość ryzyku wystąpienia tam innych artefaktów. Jest jeszcze kwestia Wód Polskich i kwestia zabezpieczenia wału, bo wkopanie budynku dwie kondygnacje w głąb oznaczało zabezpieczenie tego budynku grodzicami i kotwieniem tych grodzic w wałach przeciwpowodziowych, na co Wody Polskie wydały zgodę wstępną, zaznaczając jednak, że monitorowanie wałów musi się odbywać w sposób ciągły i stały w trakcie budowy i nie ma tej pewności, że te wały by wytrzymały. Tego też dzisiaj nie wiemy. A więc proszę państwa, tak jak powiedziałem, to, co mówię, to jest tylko zarys, zarys stanu faktycznego. I z tych powodów, o których powiedziałem, została podjęta decyzja o odstąpieniu czy rozwiązaniu umowy. Wykonawca też miał tego pełną świadomość, że dalsze kontynuowanie tych prac projektowych napotka jeszcze na wiele innych trudności. To jeśli chodzi o kwestię Sieradza. Teraz kwestia Skierniewic.

Tu była kwestia troszeczkę inna, dlatego, że centrum ekspozycyjne miało być budowane na działce, która została zamieniona z Urzędem Miasta Skierniewic. Województwo Łódzkie odstąpiło swoją nieruchomość w bardzo dobrej lokalizacji, uzyskując nieruchomość, która nie miała dostępu do drogi publicznej, która miała linię średniego i wysokiego napięcia biegnącą przez tę nieruchomość. I finalnie na tym etapie, na etapie zamiany, brak możliwości realizacji tej inwestycji, która była zaplanowana. Na tę nieruchomość, na wniesienie tego budynku województwo łódzkie otrzymało pozwolenie na budowę. Tylko otrzymało pozwolenie na budowę na podstawie oświadczenia prezydenta Miasta Skierniewic, które zawiera informacje sprzeczne ze stanem faktycznym. Bo prezydent Miasta Skierniewic informuje w tych oświadczeniach, że nieruchomość posiada dostęp do drogi publicznej, a ta nieruchomość dostępu do drogi publicznej nie posiada. W związku z powyższym, jeżeli województwo łódzkie ma inwestować tego typu środki, środki tej wielkości we wzniesienie budynku, do którego nie będzie dojazdu, to jako kierownik jednostki rekomendowałem wstrzymanie tej inwestycji. Oczywiście decyzja jest po stronie zarządu, tzn. kierunkowa decyzja, ale wydaje się, że realizowanie inwestycji w tych warunkach, w tych okolicznościach faktycznych, o jakich powiedziałem, nie jest zasadne.

I w związku z powyższym tu była też kwestia dofinansowania, bo ten projekt też miał korzystać z dofinansowania. Tylko brak zabezpieczenia tych kwestii, o których powiedziałem, wywołało stan faktyczny, w którym województwo tych inwestycji realizować nie mogło. A zatem żeby móc je realizować, musiałoby znaleźć w swoim budżecie następnych kilkadziesiąt milionów złotych, bo z dofinansowania skorzystać województwo by nie mogło.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo za bardzo wyczerpującą odpowiedź. Dziękuję bardzo. I bardzo proszę teraz..... Pan radny sobie życzy jeszcze coś? Tak pan radny Grzegorz Schreiber.

Grzegorz Schreiber (radny SWŁ)

Bardzo przepraszam, ale tak naprawdę to ten cały wywód o Sieradzu mogliśmy sobie darować, bo ja zasygnalizowałem, że znam argumenty pani marszałek w stosunku do Sieradza i zapytałem o 3 inne. Skierniewice,

zgoda. Tutaj potrzebowałem informacji, chciałem te informacje pozyskać, natomiast pytałem jeszcze o Kutno. I o Kutno nie otrzymałem żadnej odpowiedzi. I o 10 000 000 EUR dla Łodzi.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Proszę pani marszałek Joanna Skrzydlewska.

Joanna Skrzydlewska (Marszałek Województwa Łódzkiego)

Jeżeli chodzi o WORD, to zaraz dyrektor infrastruktury udzieli informacji. Natomiast jeżeli chodzi o rewitalizację, to już panu radnemu śpieszę z odpowiedzią. Jeśli chodzi o 10 000 000 EUR, to już te środki zostały decyzją zarządu przekazane dla miasta Łodzi w ramach kontraktu programowego. Tak samo jak zostało zniesione wykluczenie możliwości ubiegania się w konkursie o środki rewitalizacji przez Miasto Łódź, ponieważ poprzedni zarząd wpisał takie obostrzenie, że Miasto Łódź nie mogło startować do konkursu, który jest dostępny dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, które posiadają aktualne gminne programy rewitalizacji. Łódź była jako jedyne miasto wykluczona z możliwości ubiegania się o środki w otwartym konkursie decyzją.....No jeżeli pan teraz powie nieprawda, panie radny Schreiber, to spotkamy się w sądzie. Czekam na to, żeby pan powiedział nieprawda? Naprawdę proszę, jak ma pan cywilną odwagę, to proszę powiedzieć „nieprawda” i chętnie udowodnię panu przed wymiarem sprawiedliwości, że myli się pan. Proszę naprawdę się zastanowić nad tym, co teraz Pan powie, bo ja się trzymam faktów. Ja wiem, że czasami politycy mają taką manię zaczarowywania rzeczywistości, a jestem bardzo konkretną osobą i trzymam się faktów. Zresztą w jednym z programów przedwyborczych z panem radnym Adamczykiem na ten temat rozmawialiśmy w studiu telewizyjnym i go zapytałam, jak to jest możliwe, że zarząd podjął decyzję, że do konkursu Miasto Łódź nie może się ubiegać o środki rewitalizacji? Nie mówię, żeby dać Miastu Łódź ekstra pieniądze, ale wystartować w konkursie powinna mieć możliwość, tak jak każde inne miasto na terenie województwa łódzkiego, które spełnia wymogi konkursu. Państwo wykluczyli Miasto Łódź, panie radny Schreiber. I proszę mieć odwagę powiedzieć, tak, tak zrobiłem, ja nie będę tego oceniać, bo to była pana decyzja. Ocenili ją już Łodzianie. Dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, tak panią Magdalenę Spólnicką, panią przewodniczącą Spólnicką proszę usunąć z listy dyskutantów i teraz pan dyrektor Smela bardzo poproszę.

Bardzo proszę, w takim razie panie dyrektor Milewski, tylko bardzo proszę, panie dyrektorze już syntetycznie.

Michał Milewski (dyrektor Zarządu Nieruchomości Województwa Łódzkiego)

To jest akurat inwestycja, która już została zrealizowana, oddana do odbioru. Jesteśmy po odbiorach. W związku z powyższym teraz to, co przed nami, to kwestia uregulowania sposobu przekazania do użytkowania długotrwałego WORDO-wi budynku.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję. Bardzo proszę, widzę, że wyczerpaliśmy indywidualne wystąpienia. Bardzo proszę w takim razie pan radny Adam Nowak.

Adam Nowak (Przewodniczący Klubu Radnych PSL-PL 2050)

Dziękuję bardzo. Pani Przewodnicząca! Wysokie Prezydium, Pani Marszałek! Wysoki Zarządzie, Szanowni Państwo! W bardzo syntetyczny sposób w imieniu klubu radnych PSL - PL 2050 odniosę się do przedstawionego projektu budżetu i do najważniejszych obszarów i zadań, które w tym budżecie zostały wskazane. Na koniec powiem to formalnie, ale mogę zadeklarować już poparcie tego projektu przez nasz klub. Przede wszystkim jest to budżet

zrównoważony. Zrównoważony, zarówno w obszarze zadaniowym, jak i zrównoważony w obszarze terytorialnym wszystkich zadań, które są planowane.

I można w różny sposób odnosić się do tych danych. Też odniosę się do tego, co wskazał przewodniczący, pan radny marszałek Adamczyk. Chociażby w kontekście udziału inwestycji i z tą tezą przedstawioną przez pana radnego się niestety nie mogę zgodzić, chociażby z uwagi na zmniejszenie dysproporcji w zakresie komunikacji publicznej, zapewnienia dostępu. I tu muszę przyznać, że jest to kontynuacja tego działania, tego planu, który zarząd pod kierownictwem pana marszałka Schreibera podjął. 300 000 000 zł przeznaczone na wsparcie linii kolejowych, kolejne 250 na infrastrukturę drogową. Natomiast cieszę się, że w budżecie tym zostały dostrzeżone i zrealizowane potrzeby, również tych obszarów poza aglomeracją miejską. W sposób szczególny cieszą mnie te działania dla powiatu pączęńskiego, wieluńskiego, ale myślę, że również dla Wieruszowa, Radomska, Opoczna czy też pozostałych powiatów oddalonych te zadania pozytywne można w tym budżecie zauważyć. I teraz chciałbym wskazać na te priorytety, które widzimy w tym budżecie, które odpowiadają na aktualne potrzeby i zagrożenia naszego województwa.

W pierwszym rządzie jest to budżet, który stymuluje rozwój gospodarczy i tu państwo zauważyli, państwo radni przedmówcy, te środki przeznaczone na promocję gospodarczą, wspieranie przedsiębiorców, wspieranie tych, którzy mają docelowo przynosić nam dochody budżetowe, mają poprzez swoje działalności gospodarcze i podatki, wzmacniać nasz budżet na przyszłość, ale mają również pomóc nam w walce, a to jest walka ponad politycznymi podziałami, z depopulacją naszego regionu. Czyli po pierwsze, to są te kwestie związane z gospodarką i wspieraniem przedsiębiorczości w obszarze, w wymiarze krajowym i w wymiarze międzynarodowym, poprzez wydarzenia targowe i inne działania promocyjne. Po drugie, są to działania ukierunkowane na rolnictwo i również wyjście naprzeciw tym wyzwaniom klimatycznym, tym zmianom, które zachodzą w naszym województwie. I tu faktycznie w pełni w tej części przyznaje rację panie marszałku, panie radny Schreiber, że to jest kontynuacja dobrych działań dla naszego województwa, dla naszego regionu, bo są pewne problemy i wyzwania, w których te różnice polityczne pewnie nie mają znaczenia, bo są to sprawy fundamentalne dla przyszłości naszego województwa. Ja do tych spraw z pewnością zaliczę i kwestie wsparcia stacji meteorologicznych, czy też czy też pomocy i wsparcia dla spółek wodnych. Kolejnym obszarem, na który chciałbym zwrócić uwagę, istotnym jest bezpieczeństwo. W projekcie przedstawionym przygotowanym przez zarząd z całą pewnością widać wsparcie i wzmocnienie działań dla tych, którzy społecznie wspierają bezpieczeństwo w naszym regionie, dla Ochotniczych Straży Pożarnych.

Cieszę się, że w tym zakresie zarząd podejmuje działania, aby usprawnić ten proces w ramach współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej. Dokonać mądrego podziału i linii demarkacyjnych, żeby każdy z podmiotów, który wspiera bezpieczeństwo w naszym województwie, miał też swoje obszary. Stąd też te propozycje w zakresie sprzętu środków ochrony indywidualnej dla strażaków, wzmocnienie potencjału ratowniczego i środki na ten cel oceniamy bardzo pozytywnie. Szczególnie cieszy mnie to działanie, ta kontynuacja i rozwijanie działania dla młodzieżowych drużyn pożarniczych. Kolejnym istotnym obszarem, na który chciałbym zwrócić uwagę, który jest szczególnie ważny i cenny, to jest kontynuowany proces wsparcia finansowego i oddłużania szpitali.

To jest istotne z punktu widzenia trwałości tych podmiotów. Myślę, że tutaj marszałek Wojtysiak to zagadnienie bardzo szeroko przedstawił i tutaj myślę, że to jest też ten element, który buduje silniejszy poziom opieki zdrowotnej dla mieszkańców naszego regionu. Dodam jeszcze zadania w ramach „Małej Świetlicy Wiejskiej, dla lokalnych wspólnot, dla świetlic, dla wsparcia tych działań oraz działania zmierzające do odpowiedniego promowania produktów regionalnych, odpowiedniego promowania właśnie aktywności rolniczej w tym obszarze. Szanowni Państwo, Wysoki Sejmiku! Odnosząc się do tego pytania, które było ze strony państwa radnych i pana radnego Schreibera, na które

odpowiedziała pani dyrektor departamentu transportu, chciałbym wyrazić pozytywną opinię oraz uznanie dla tych działań z zakresu infrastruktury kolejowej, które nie tylko nastawiają się na wykorzystanie istniejących linii poprzez wsparcie tych działań i komunikacji kolejowej, ale też autobusowej przez Łódzkie Koleje Aglomeracyjne, ale również nastawione są na rozwój, na to, aby w ramach obszaru sprawiedliwej transformacji energetycznej wykorzystać te możliwości i istniejącą infrastrukturę i ją rozwijać, czego najlepszym przykładem jest połączenie planowane i w ramach dokumentacji przygotowywane połączenie od Bogumiłowa do linii 131 w okolicach Chorzewa, Siemkowiec i dalej kontynuacja tych działań dotyczących połączenia Wielunia dalej w kierunku Wrocławia z naszym województwem.

Szanowni Państwo! Kończąc, myślę, że tutaj warto też teraz odnieść się troszkę do tej szerszej polityki. Odniosę się do kilku przykładowych działań, zadań, inwestycji planowanych w budżecie województwa łódzkiego na rok 2025. Ale też bym się chciał odnieść do tej części ogólnej, o której mówił przewodniczący Adamczyk. Otóż zachowanie ciągłości i ciągłość władzy, ciągłość jednostek w sektorze finansów publicznych jednostek samorządu terytorialnego jest naturalnym zdarzeniem. Wiemy, że tu do czynienia w głównej mierze mają te duże trendy, te duże wskaźniki gospodarcze. I myślę, że to właśnie, co działo się od roku 2018, było też efektem tych działań nie tylko na szczeblu wojewódzkim, ale też na szczeblu krajowym poprzedników. Ja już nie będę wchodził w kwestię tej polityki fiskalnej, budżetu i procedury nadmiernego deficytu, która od 2016 roku została uwolniona, a od następnych lat najprawdopodobniej nas czeka, co jest efektem pewnych działań właśnie na tym szczeblu centralnym.

Natomiast, myślę, że dziś kluczowe obszary to walka z depopulacją. Myślę, że również te kwestie ukierunkowane na odpowiednie wsparcie społeczne, wsparcie poprzez opiekę zdrowotną starzejącego się niestety, starzejących się mieszkańców województwa łódzkiego, to dane są zatrważające. Wykorzystanie szans płynących z Zielonej Transformacji, bo widzimy, jak te procesy w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym występują, ale również współpraca w tych priorytetowych kwestiach, aby każdy z mieszkańców naszego województwa, niezależnie od miejsca zamieszkania, miał ten podstawowy dostęp do usług publicznych, do transportu, do usług społecznych i myślę, że ten budżet w tym kierunku zmierza. Dziękuję bardzo wszystkim zaangażowanym w przygotowanie tego projektu budżetu przedstawicielom poszczególnych departamentów merytorycznych pod kierunkiem członków zarządu i raz jeszcze formalnie w imieniu klubu radnych PSL- PL 2050 wyrażam poparcie dla przedstawionego projektu budżetu województwa łódzkiego na rok 2025. Dziękuję bardzo.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panie przewodniczący. I bardzo proszę pana przewodniczący Piotr Bors.

Piotr Bors (radny SWŁ)

Pani Przewodnicząca! Pani Marszałek! Szanowni Państwo! Jest czasem tak, że w tych rozmowach o budżecie, który jest bardzo ważny, trzeba uważać, żeby nie zanudzić tych, którzy słuchają. A myślę, że dzisiaj radni opozycji tak bardzo podnieśli poprzeczkę, że pewnie nie wygram. Szanowni Państwo! Chciałbym zacząć to wystąpienie od czegoś innego. Ja nie lubię patetyzmu, ale zbliżają się święta i chciałbym do pani marszałek i do członków zarządu skierować takie słowa, które patrząc na ten budżet, mnie przekonują do tego, żeby na niego zagłosować. Pewnie większość z was to zdziwi, a chciałem się odwołać do słowa Ewangelisty Mateusza. „Wszystko, co uczyniliście jednemu z barci moich najmniejszych, mnie uczyniliście”. I ja chciałem bardzo serdecznie podziękować zarządowi za dwie rzeczy. Pierwsza to jest to, że państwo zauważyliście kwestię związaną z problemami psychicznymi.

Proszę państwa, co piąty młody człowiek ma problemy natury psychicznej i czasy pandemii to zwiększyły. I dzisiaj te pieniądze, które są przekazywane na kwestie związane ze zdrowiem psychicznym dzieci, one powodują, przynajmniej w mojej ocenie, że jakkolwiek ten budżet by nie był, to ja bym go naprawdę poparł, bo to jest jeden z największych

problemów, z którymi my się dzisiaj wszyscy borykamy. I to nie jest tak, że ja to dzisiaj mówię po raz pierwszy, bo mogę się odwołać do mojej ulotki wyborczej, gdzie to było jedno z 5 problemów, które uważałem, że trzeba rozwiązać. Jeśli do tego dołożymy te 120 000 000, które mają pójść na pomoc tym dzieciakom, to naprawdę wydaje mi się jeden z największych sukcesów tego czasu, od kwietnia.

I druga rzecz, która mnie osobiście bardzo porusza i dlatego przywołałem te słowa o pomocy tym najsłabszym. To z 1 strony jest pomoc dzieciom, a z drugiej chciałem bardzo serdecznie podziękować pani marszałek za to, że znalazły się pieniądze na pomoc zwierzętom, które są bezdomne i to jest bardzo ważne. Więc ja wiem, że kierujemy się różnymi wrażliwościami, dlatego przywołałem tego ewangelistę, bo bardzo często ta wrażliwość lewicowa jest również taka sama. Państwo nie zawsze to chcecie uznać. I to są te kwestie, które w mojej ocenie są bardzo ważne, do tego, żeby zdefiniować budżet.

Ale proszę państwa, są też kwestie takiej natury podejścia do tego, co jest dla nas wszystkich ważne. Warto, żeby mieszkańcy województwa łódzkiego i Łodzi usłyszeli np. głos pana radnego Ciesielskiego, który mówi o tym, że nie warto inwestować w lotnisko. Proszę państwa, jednym z celów, dla których ci radni, którzy byli w Łodzi, szli tutaj do sejmiku, to jest też to, żeby to lotnisko stało się lotniskiem regionalnym. Tak, jak to się dzieje w innych samorządach województwa. I za to też serdecznie dziękuję, że próbujemy to lotnisko, żeby ono stało się lotniskiem regionalnym, bo nie tylko mieszkańcy Łodzi z niego latają.

I jest też tak, bo tutaj usłyszałem ten głos, że powstanie duży port lotniczy, wszyscy za to trzymamy kciuki, ale on nie będzie obsługiwał tanich linii lotniczych. Ten port, jego powstanie jest szansą dla województwa łódzkiego i szansą dla Lublinka, a nie przeszkodą w jego działaniu.

Druga kwestia, która jest kwestią natury właśnie podejścia. I tego, dlaczego było warto zmienić koalicję rządzącą i podejście do budżetu, i samego miasta Łodzi, to jest kwestia, którą poruszył pan marszałek Schreiber. Łódź przestała być dyskryminowana i może startować w konkursach. Jako radny z Łodzi, nie oczekuje tego, że Łódź będzie dostawać ekstra pieniądze za to, że jest Łodzią, ale żeby mogła mieć równe szanse i te równe szanse się pojawiły.

Wydaje się, że państwo bardzo dużo kwestii poświęć ochronie czy służbie zdrowia. Nie chcę stawać w tej dyskusji po żadnej ze stron, ale też państwo nie możecie mówić o tym, że wydatki majątkowe to są mniejsze wydatki inwestycyjne. A zapominacie o tym, że trzeba zapłacić 100 000 000 długu w tych szpitalach. Skąd one się wzięły?

Przy czym mieliście państwo do dyspozycji ogromne środki z czasów pandemii. Te środki na służbę zdrowia płynęły ogromnym strumieniem i nigdy już takim strumieniem nie będą płynąć. Szkoda, że nie wykorzystywaliśmy ich na to, żeby też zmienić te szpitale. Żeby dostosować ich potrzeby, ich możliwości do potrzeb. Te 100 000 000 panie przewodniczący jest kwestią bezsporną. Trzeba je pokryć. 50 000 000 weszło w bieżących roku, 50 wejdzie w przyszłym roku. Jeśli pan skarbnik może potwierdzić, to będę wdzięczny. I kolejna rzecz. Nie możemy, proszę państwa tak cynicznie podchodzić, że jak się mówi o obecnym zarządzie, to się mówi no ale te szpitale to przenoszą straty. A jak mówicie o sobie, to mówicie, no wprowadzie one przynoszą straty, ale pieniądze to nie są w nich najważniejsze, tylko zapewnienie dostępności. Ja się zgadzam, że zapewnienie tej dostępności jest bardzo ważne, ale to przyjmijmy jedną strategię w tym myśleniu.

Kolejna bardzo ważna rzecz, państwo mówicie o tych rzeczach, które są kontynuowane.

Wiecie państwo, ja nie wiem, czy to jest mój plus, czy minus, ale już jestem taki stary, że ja tutaj byłem w kadencji 2010-2014 i pamiętam, kiedy to ta kolej powstawała, pamiętam, kiedy były pierwsze środki sołeckie i wy ich nie wymyśliliście. No taki pech. Środki sołeckie, pani radna, były pierwsze w kadencji 2010-014. Mówimy o środkach na

sołectwa.

Piotr Bors (radny SWŁ)

Dzisiaj stoimy przed dylematem. Otóż to jest pierwszy budżet, który będzie realizował ten zarząd.

Jak patrzę na ten zarząd zaczę, to zaczę od końca. Tak, jak patrzę na marszałka Ostrowskiego, który tutaj z kamienną twarzą, chory, siedzi to jestem spokojny o kwestie związane z edukacją, jestem spokojny o kwestie związane z pomocą społeczną, bo znam wrażliwość marszałka Ostrowskiego na te kwestie. Jak patrzę na marszałka Bagińskiego, to wiem, że kwestie związane z rolnictwem będą właściwe. Nie wiem, czy to komplement, ale dla marszałka Bagińskiego mam nadzieję, że tak. Chłop z dziada pradziada. Jest pani marszałek Ryś, dla której kwestie związane ze środowiskiem są bardzo ważne, codziennie boryka się z problemami związanymi m.in. z kwestiami związanymi z nielegalnymi wysypiskami. Jak myślę, że ktoś, kto zrobił doktorat na Uniwersytecie Medycznym odpowiada za służbę zdrowia, to jestem o to spokojniejszy. Mówię o marszałku Wojtysiaku, który po raz pierwszy chyba podchodzi do tych kwestii związanych ze służbą zdrowia systemowo. Nie tak, że ogłasza, że hurra już teraz wszystko wszyscy wiemy. Ale tak, że chce dokonać tej analizy, chce słuchać. Pokazał też, że umie się ze swoich pomysłów wycofać, bo ktoś mu powie, że jest lepszy pomysł.

I na koniec, jak widzę panią marszałek Skrzydlewską, z którą od czasu do czasu się nie zgadzam, ale wiem, że ta kwestia związana z merytoryką, te kwestie związane z tym, żeby to województwo stanowiło integralną całość i też to, że czuje te kwestie związane z Łodzią, są bardzo ważne. To jestem spokojny. Ten budżet oczywiście nie będzie łatwy do zrealizowania.

Dzisiaj jeden z radnych opozycji, którego nie będę wymieniał, nie dlatego, że nie cenię, ale nie chciałbym zrobić krzywdy, powiedział, że jak ten budżet państwo dowieziecie, to będzie mistrzostwo świata.

Ja za to mistrzostwo świata trzymam kciuki i będę ten budżet popierał z tych powodów, o których powiedziałem. Dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu przewodniczącemu i bardzo proszę pan przewodniczący Maciej Sulgan.

Maciej Sulgan (Przewodniczący Klubu Radnych Koalicja Obywatelska)

Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku, Szanowni Państwo! Jesteśmy uczestnikami jednej z dwu najważniejszych w roku sesji Sejmiku Województwa Łódzkiego, podczas której zapadną decyzje co do poziomu naszych dochodów i wydatków na 2025 rok.

Będą one określały i kształtowały nasze życie, będą wpływały na to, jak będzie wyglądało województwo łódzkie. W imieniu Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej przedstawię teraz państwu naszą opinię na temat projektu budżetu, którego konstrukcja jest trwała, solidna i przejrzysta i o którym mówię z pełnym przekonaniem, że jest budżetem dobrym, bo w pełni realistycznym, wyważonym i wykonalnym. Jest to największy rekordowy budżet historii województwa łódzkiego. Główne kwoty dochodów i wydatków omówił już pan skarbnik, omówili moi przedmówcy, więc nie chcę już więcej zabierać państwa czasu. Dodam tylko, że w porównaniu z rokiem ubiegłym dochody ogółem wzrosły o ponad 85 000 000 zł, a wydatki ogółem wzrosły o przeszło 136 500 000 zł. Każdy budżet jest wyrazem pogłębionego myślenia, dokładnej analizy. Zawiera cele, które dany samorząd chce realizować.

Jednym z takich celów jest wzrost nakładów w dziale Transport i łączność, na które zaplanowane jest blisko 814 000 000 zł. Jest tutaj zaplanowanych wiele inwestycji, m.in. rozbudowa 45 dróg wojewódzkich.

Ale największe wydatki w tym dziale, szanowni państwo, związane są z transportem zbiorowym z projektem pod nazwą Łódzka Kolej Aglomeracyjna. Projektem, który jak tutaj moi przedmówcy mówili, powstał już dużo wcześniej, bo za czasów właśnie rządów Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego i cieszę się, że państwo kontynuowaliście to dzieło, nie zniszczyliście go i cieszę się, że ten projekt możemy dalej realizować.

Wydatki związane z ochroną zdrowia to 163 813 345 zł. Wzrost o blisko 31 000 000 zł w porównaniu z rokiem ubiegłym. A wśród nich m.in. blisko 62 000 000 zł na organizację, finansowanie oraz zapewnienie warunków odbywania stażu podyplomowego dla lekarzy i lekarzy dentystów. Czy też 50 000 000 zł na pokrycie ujemnego wyniku finansowego naszych jednostek ochrony zdrowia za 2023 rok. Właśnie, spłacamy zadłużenie za 2023 rok a to przecież rząd Prawa i Sprawiedliwości w 2022 roku wprowadzał Polski Ład. To Polska miała być wtedy krajem mlekem i miodem płynącą. Miały wzrosnąć dochody m.in. innymi właśnie na ochronę zdrowia i wzrosły, tak. Podnieśliście składkę zdrowotną. Drastycznie, należy tutaj dodać, panie przewodniczący Adamczyk. Drastycznie podnieśliście składkę zdrowotną, drastycznie podnieśliście koszty pracy polskich pracodawców, polskich przedsiębiorców i dlatego właśnie też mamy mniejsze wpływy z podatku CIT, jak pan dzisiaj zauważył. To stąd się właśnie wzięło....No ale pana koledzy, między innymi premier Mateusz Morawiecki, który mówił, jaki ten Polski Ład jest super, a jaki był, to wszyscy za chwilę widzieliśmy. Ale wracając do meritum. Wszyscy wiemy, jak ważne w obecnej erze smartfonów i gier komputerowych jest upowszechnianie i promowanie kultury fizycznej. Dlatego do projektu budżetu wpisana została kwota 38 881 930 zł. Wzrost o 12 000 000 w porównaniu z rokiem ubiegłym, która przeznaczona zostanie m.in. na organizowanie zawodów sportowych oraz zawodów sportowo rekreacyjnych o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim, wojewódzkim. Kolejnym priorytetem omawianego budżetu jest oświata i wychowanie, na które przeznaczone zostaną 122 000 000, wzrost blisko o 28 000 000 w porównaniu z rokiem ubiegłym. Wśród tej kwoty znalazły się aż 22 000 000 na zadanie - Zawodowa reaktywacja realizowane w ramach projektu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, którego głównym celem jest objęcie usługami rozwojowymi osób dorosłych z obszaru transformacji województwa łódzkiego.

Celem tego projektu jest podniesienie kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowania zawodowego.

Ważny element budżetu stanowi również dział Rolnictwo i łowiectwo, na który zaplanowaliśmy 61 000 000, ponad 61 000 000 zł. W ramach tej kwoty wzmocnimy aktywność w zakresie przeciwdziałania suszy, przekazując m.in. 6 000 000 zł na renowację zbiorników wodnych w naszym województwie czy też 1,5 mln zł na dofinansowanie posadowienia automatycznych stacji meteorologicznych działających na rzecz systemu monitoringu suszy rolniczej, o których tu już właśnie wspominał pan przewodniczący Bors przed chwilą. Nie możemy zapomnieć o naszej spuściźnie narodowej. Dlatego na zadanie z zakresu Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przeznaczymy 152 165 731 zł. Wzrost o blisko 20 000 000 zł w porównaniu z rokiem ubiegłym oczywiście. W tej kwocie znajdzie się m.in. łącznie prawie 9 000 000 zł dotacji dla Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Chcąc lepiej zadbać o bezpieczeństwo nas wszystkich, zwiększyliśmy nakłady na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową. W kwocie 18 350 840 zł zawarte m.in. 4 000 000 zł na wsparcie ochrony osobistej strażaków, Ochotniczych Straży Pożarnych oraz systemu łączności i 3,5 miliona złotych na wzmocnienie gotowości operacyjnej jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Istotne działy to także pomoc społeczna oraz pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, a zapisana w nich kwota przekracza 105 000 000 zł. Wzrost o ponad 25 000 000 zł w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Wśród tych wydatków znajdują się środki na dofinansowanie działalności zakładów aktywności zawodowej, działania wspierające i aktywizujące osoby starsze czy też na przeciwdziałanie przemocy domowej, w tym na prowadzenie

regionalnego interwencyjnego telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży.

Szanowni Państwo! W 2025 roku deficyt maleje. Wyniesie on zaledwie 4% wydatków i w całości zostanie pokryty z niewykorzystanych środków i nadwyżki z lat ubiegłych.

Maleje też zadłużenie województwa łódzkiego i na koniec 2025 roku będzie ono wynosiło 80 000 000 zł. Ponadto należy tutaj również dodać, że nie ma planów dotyczących zaciągania nowych zobowiązań.

Szanowni Państwo! Ten projekt budżetu jest tak skrojony, żeby każdy z państwa bez względu na przynależność partyjną mógł zagłosować za jego przyjęciem. Do czego oczywiście tutaj państwa zachęcam.

Zapewniam państwa, iż zarówno projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Łódzkiego, jak i projekt uchwały budżetowej opracowany został w sposób zgodny z wymaganiami prawa obowiązującego w tym zakresie, o czym świadczą opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Dziękuję Zarządowi Województwa Łódzkiego, panu skarbnikowi i wszystkim osobom, które przyczyniły się do skonstruowania tego projektu budżetu.

Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej będzie głosował za jego przyjęciem. Dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu przewodniczącemu. Na tym wyczerpaliśmy zgłoszenia od państwa radnych i od klubów i teraz bardzo proszę pani marszałek Joanna Skrzydlewska.

Joanna Skrzydlewska (Marszałek Województwa Łódzkiego)

Szanowni Państwo! Może zacznę tak mniej standardowo od podziękowań na ręce pana skarbnika i wszystkich obecnych i byłych dyrektorów za pracę nad przygotowaniem projektu budżetu na 2025 rok. W imieniu swoim i całego zarządu bardzo serdecznie państwu dziękujemy za to, że jesteście zawsze gotowi do podejmowania, często nie możemy o tym zapominać, trudnych i odważnych decyzji. I mam przekonanie, bo część z państwa znam dłużej, niż te 6 miesięcy, że zawsze wykonujecie swoją pracę w pełni oddani jej, rzeczowo, fachowo i profesjonalnie. I myślę, że nie tylko ja, ale wszyscy radni obecni na tej sali mogą to potwierdzić. I myślę, że to jest nasz wspólny głos. Bez względu na to, po której stronie sali siedzimy, to chyba tutaj się zgadzamy, że jesteśmy państwu za to wdzięczni.

Tutaj padało wiele ciekawych sformułowań na temat projektu tego budżetu, zarówno w wystąpieniach klubowych, jak i w dyskusji indywidualnej. Ja również z tego miejsca bardzo serdecznie dziękuję za zapytania, które padały. Szkoda, że nie padały na komisjach, bo wtedy zawsze jest czas, żeby coś zmienić. I to jest chyba najodpowiedniejszy moment i najodpowiedniejsza forma do tego, aby rzeczywiście rozmawiać nad kształtem budżetu województwa łódzkiego. Mam nadzieję, że również odpowiedzi, które państwo radni otrzymali, państwa satysfakcjonują. A jeśli są takie, które jeszcze państwa nie satysfakcjonują, to myślę, że w ciągu następnego roku będziemy w stanie państwu te odpowiedzi udzielać. Oczywiście odniosę się również do pana radnego Piotr Adamczyka, co jest chyba zrozumiałe, że muszę to uczynić.

Dziękuję za prezentację. Tak, to prawda, liczyłam na nią. Co prawda kolory się zmieniły, ja też lubię czarny, jak widać, ja też lubię czarny kolor, ale nie zawsze wszystko widzę w czarnym kolorze. Czasami barwy są jak najbardziej potrzebne w życiu codziennym i trochę koloru dobrze jak w nim mamy. Ta prezentacja była dość obszerna, więc trudno jest mi się do każdego slajdu, który na niej był, odnieść. Natomiast mam pewne wątpliwości, co do zawsze odnoszenia się do miejsca, w którym ta prawda leży, panie marszałku Adamczyk. Ale ja to rozumiem. No to jest rolą opozycji, aby czasami pewne dane, pewne informacje tak przedstawiać, aby odbiorcy w dany sposób mogli je interpretować. No bo

jeżeli mówimy o administracji publicznej, że aż 19% wydatków ogółem, to jest ta administracja publiczna. Aż...No tu by można było postawić znak zapytania, czy to aż 19, to jest tak dużo, czy to przypadkiem nie jest tyle, ile być powinno. Bo pamiętajmy, że w ramach tej pozycji mamy dużo projektów unijnych, które realizujemy, o których też tutaj była mowa i państwo dopytywali właśnie. Łódzkie dla biznesu, Kierunek Azja, Łódzka Sieć Teleinformatyczna czy również w tym zadaniu przecież utrzymujemy naszą infrastrukturę i również miejsca, w którym obecnie się znajdujemy. Czyli poniekąd my sami jesteśmy beneficjentem, też tych środków. Pytanie, czy mogłoby być ich mniej? Chcielibyśmy też zawsze zachowywać właściwy poziom i jakość usług, które świadczymy jako urząd marszałkowski nie tylko z punktu widzenia dyrektorów, pracowników, którzy tutaj pracują, ale również klientów, którzy do tego miejsca przychodzą, jak również do Sejmiku Województwa Łódzkiego. Później były też rozmowy na temat dróg. I widziałam też poprawki, które państwo złożyli. No i tu znów odnoś się do czegoś, co może w polityce nie jest takie powszechne, a powinno być, jeżeli pełni się istotne i ważne funkcje, no to trzeba być odpowiedzialnym. I dobrze jest, jeśli coś się robi na podstawie strategii planów rozwoju. Nie możemy sobie palcem wskazywać, którą drogę, gdzie zrobimy. No nie, szanowni państwo. No przepraszam, no nie, to z czegoś musi wynikać.

I przypomnę, że plan rozwoju dróg, który ostatni raz był przyjęty, to było w 2015 roku i od tamtego czasu państwo nie przyjęło żadnego dokumentu. Czyli tak państwo trochę wskazywali tam, gdzie było wygodnie. Ja jestem zwolennikiem, żeby jednak tutaj była strategia i to było przemyślane i rzeczywiście miało to logikę działania. Nie robimy ten odcinek drogi, bo tu jest burmistrz, starosta czy wójt, którego kochamy. Środek zostawiamy, bo tego nie lubimy, nie i później znów robimy, bo tego lubimy. I gorzej później z tą drogą rowerową, bo ten rowerzysta musi sięść tego roweru albo jechać główną arterią, żeby znów wjechać na tą drogę rowerową. Starajmy się takich rzeczy po prostu nie robić i starajmy się robić tak, jak większość mieszkańców województwa łódzkiego od nas oczekuje. A proszę mi wierzyć, że myślę, że dla nich to, z jakiej partii politycznej pochodzimy, ma mniejsze znaczenie. Oni od nas oczekują skuteczności realizacji planów i zamierzeń tego, co wpływa na ich poczucie bezpieczeństwa, na ich dostępność. Tak samo jest w kwestii chociażby Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, ale o tym nie chcę już tutaj mówić, bo już odpowiadałam na pytania pana radnego Schreiber, więc się nie chcę powtarzać.

Ten budżet, szanowni państwo, jest naprawdę budżetem dobrym i myślę, że państwo też to wiedzą. Ale rozumiem, że chyba żaden budżet, żaden projekt budżetu, który byśmy państwu przedłożyli, chyba by nie znalazł państwo akceptacji. Bo zawsze by państwo powiedzieli, że coś może być lepiej, więcej szybciej. No to jest naturalne. No bo raz, że mieszkamy w różnych częściach tego województwa, dwa mamy różne obszary zainteresowań, trzy inne mamy priorytety. Każdy z państwa radnych ma inne zainteresowania, inne priorytety i zawsze będzie w danym obszarze chciał, żeby tych środków było więcej. Natomiast z perspektywy lat, co też było widać w prezentacji pana radnego Adamczyka, no widzimy, że to jest dobry budżet, proszę mi wierzyć. No mówił też o kwestii..... O tym nie mogę jeszcze zapomnieć, o kwestii dotyczących dochodów majątkowych, że one spadają, a powinny rosnąć? No, ale tam też widać było na tym wykresie, kiedy spadają, a kiedy rosną. Kiedy się perspektywa finansowa zaczyna, kiedy się kończy, kiedy się zaczyna, kiedy się kończy. To jest z tym powiązane i nie możemy o tym zapominać, że właśnie tak ten cykl wygląda. Mogę się założyć, że w momencie już rozpędzenia się, jeśli chodzi o wdrażanie programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego, to też będzie inaczej wyglądać. Dlatego państwo pozwolą, bo nie chcę mówić na większym poziomie szczegółowości, aby szczególnie niektórych państwa radnych z PiS-u nie interesować jeszcze tym, jakie różne jeszcze kwiatki możemy znaleźć. Bo pan marszałek Schreiber miał naprawdę dużą kreatywność. Podziwiam. I myślę, że jeszcze o wielu rzeczach państwo nie wiedzą jako radni tego klubu. Ale może kiedyś się państwo dowiedzą, jak będzie ku temu potrzeba i taka sytuacja. Myślę, że państwo też nieraz jeszcze będą mogli czuć się zaskoczeni pewnymi informacjami, nie tylko my. Ale myślę, że to jest pan moment, kiedy należy podsumować tą dyskusję. Tutaj padało wiele danych, wiele informacji, ja nie chcę ich powtarzać, bo myślę, że państwo je dokładnie pamiętają. Mogę tylko

z tego miejsca poprosić i zwracam się oczywiście do państwa, jako Zarząd Województwa Łódzkiego o przyjęcie budżetu województwa na 2025 rok, bo jest to budżet, tu się pewnie z państwem różnię, jak to już usłyszałam, prorozwojowy. Będzie województwo łódzkie miało rekordowy budżet. Dochody przekroczą te 2 087 000 000 zł. Oczywiście większość tej kwoty stanowić będą wpływy z podatków CIT, PIT i subwencji, ale też będą rekordowe wydatki, o których tutaj już mowa była. To blisko 130 000 000 więcej niż w bieżącym 2024 roku. Mówiliśmy również o tym, na co najwięcej idzie tych środków, co jest też taką oczywistością, czyli transport, czyli Łódzka Kolej Aglomeracyjna i kwestia walki właśnie z wykluczeniem transportowym i likwidacją białych plam na terenie naszego województwa. I dobrze, że ten projekt był kontynuowany. My go jak najbardziej również będziemy kontynuować, tak samo jak kolejową komunikację autobusową, która nadal pozostanie dla mieszkańców bezpłatna.

Mimo tego, że zgodnie z tym, co było planowane, powinna być odpłatna, pozostaje i będzie nadal tą komunikacją bezpłatną i w ten sposób mam nadzieję, że jeszcze większa grupa podróżnych, mieszkańców, szczególnie województwa łódzkiego, będzie z niej korzystać. Tutaj też już to zostało zauważone, że bardzo zwiększyliśmy również kwotę w obszarze kultury fizycznej, bo ja bym chciała, żeby łódzkie było sportowe nie tylko z nazwy. Tylko żeby rzeczywiście za tym szły środki stąd zwiększamy z 12 do 20 000 000 zł środki na infrastrukturę sportową. Co myślę, jest też bardzo ważne i potrzebne, bo potrzeby w tym zakresie w województwie łódzkim są nadal bardzo duże. Oczywiście zwiększamy kwestie dotyczące nagród i stypendiów dla wybitnych sportowców, bo chyba każdy rodzic, który ma dziecko, które uprawia sport i później staje się wyczynowy sportowcem, dokładnie wie, jakie nakłady trzeba ponieść, żeby zdobyć pierwszy medal juniorski czy mistrzostw Polski czy już mistrzostw Europy, nie mówiąc pan o mistrzostwach świata. Więc jak najbardziej chcemy tutaj nadal wspierać i pomagać zawodnikom, ale myślę, że także trenerom, którzy wkładają ogrom pracy w to, abyśmy później jako mieszkańcy tego województwa mogli cieszyć się z sukcesów. A mamy ich całkiem sporo, bo w końcu przecież nie tak dawno, bo w Tokio doczekaliśmy się pierwszego złotego medalu igrzysk olimpijskich. Kajetan Duszyński AZS Łódź. Stąd też wsparcie sportu akademickiego, bo uważamy to również za bardzo ważny aspekt. Chcemy również w ten sposób przyciągać zawodników, żeby właśnie studiowali w Łodzi. Stąd dwutorowa nauka i na Uniwersytecie Łódzkim, na Politechnice Łódzkiej, która ma na celu zatrzymywanie wybitnych sportowców właśnie w klubach na terenie województwa łódzkiego. No oczywiście również w edukacji zwiększenie nagród i stypendiów dla najbardziej uzdolnionych mieszkańców województwa łódzkiego. Oczywiście tak samo kwestia rolnictwa, kultury, dziedzictwa. Tu jak najbardziej nadal chcemy, aby w tych obszarach działało się jak najwięcej. Oczywiście żyjemy przyszłością, ale nie możemy zapominać o przeszłości i musimy również wspierać obiekty, które od nas tego wymagają. Zarówno te świeckie, jak i te sakralne. Myślę, że tutaj jesteśmy jak najbardziej w tym aspekcie spójni.

To co dobre, to na pewno to, że systematycznie również maleje zadłużenie, o czym też tutaj była mowa. I chyba to będą te najważniejsze. O ochronie zdrowia była już tutaj mowa szeroko, więc państwo pozwolą, że już nie będę do tego wracać. Pan marszałek Piotr Wojtysiak, myślę bardzo szczegółowo odpowiadał na państwa pytania i również przedstawił wizję i koncepcję rozwoju tego obszaru, który w najbliższym czasie będziemy prezentować i próbować państwa przekonać, żebyśmy razem wspólnie mogli świadczyć z jednej strony jak najlepsze usługi na rzecz naszych mieszkańców, ale z drugiej strony robić to z głową, racjonalnie i rzetelnie, a nie kanibalizować się nawzajem. Bo myślę, że dzisiaj z tym przede wszystkim mamy problem, z taką kanibalizacją i z walką o personel medyczny, który po prostu na tym zwyczajnie korzysta. Bardzo często przecież tak jest. Więc, szanowni państwo, bardzo dziękuję za tą merytoryczną, ciekawą dyskusję.

Jeszcze raz bardzo serdecznie dziękuję wszystkim tym, którzy przyczynili się do tego, że dzisiaj mogliśmy pochylić się nad projektem budżetu województwa na 2025 rok. Jest to budżet skrojony na potrzeby mieszkańców województwa

łódzkiego i z tego miejsca proszę państwa o jak najszerwsze poparcie tego budżetu, bo myślę, że to jest budżet, który naprawdę na to zasługuje. Dziękuję bardzo.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo pani marszałek. Mamy też 2 za projekty poprawek zgłoszone przez klub Prawa i Sprawiedliwości, które przed procedowaniem uchwały o budżecie i wieloletniej prognozie finansowej będziemy przegłosowywać także.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Pani radna się zgłosiła.

Monika Malinowska-Olszowy (radna SWŁ)

Tak, chciałam zgłosić te poprawki, jako Komisja Uchwał i Wniosków.

Monika Malinowska-Olszowy (radna SWŁ)

Szanowni Państwo Radni! Szanowna Pani Marszałek! Do Komisji Uchwał i Wniosków wpłynęły 2 dokumenty, które mają na celu zmiany w proponowanym w budżecie województwa łódzkiego na 2025 rok. Pierwsza z poprawek dotyczy zmniejszenia i zwiększenia kwot zapisanych w budżecie, druga poprawka dotyczy tak samo też zmniejszenia kwot w budżecie do województwa łódzkiego na 2025 rok. Poprawki zgłosił Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości, dlatego też proszę pani przedstawiciela Komisji Uchwał i Wniosków z tego klubu o szybkie takie podsumowujące poprawki, ponieważ te poprawki też przedstawił nam pan radny Adamczyk, więc myślę, że już w większości je znamy, więc bardzo proszę o zwięzłe przedstawienie propozycji.

Michał Król (radny SWŁ)

Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo! Tak, jak pani przewodnicząca Komisji Uchwał i Wniosków wskazała, zgłoszone zostały 2 poprawki. Pierwsza poprawka jest stosunkowo prosta. Poproszę także o w miarę możliwości jej przedstawienie tak, żeby uczynić zadość przepisom o jawności debaty budżetowej wynikającym z przepisu art. 72 pkt 1 ustawy o samorządzie województwa i teraz mamy tak. Ta pierwsza poprawka polega na zmniejszeniu wydatków bieżących niektórych o kwotę 10 500 000 i także zwiększeniu o tą samą kwotę. Co do zmniejszenia, dotyczy to zmniejszeń dotyczących utrzymania bieżącego jednostek budżetowych. I tak Biura Planowania Regionalnego Województwa Łódzkiego 500 000 zł, urzędu marszałkowskiego o 5 mln, Wojewódzkiego Biura Geodezji w Łodzi o 1 000 000 i Zarządu Dróg Wojewódzkich o 4 000 000 zł. I te zaoszczędzone w ten sposób kwoty miałyby, zgodnie z wolą wnioskodawców, zostać przeznaczonych w kwocie 500 000 zł na wsparcie i profesjonalną pomoc psychologiczną oraz w kwocie 10 000 000 zł na zwiększenia wydatków dotyczących zastępczego usuwania odpadów na składowisku odpadów na terenach byłych zakładów Boruta. Tych spalonych w Zgierz, o których tutaj już było miejsce w trakcie dyskusji. Mam nadzieję, że przedstawiłem ten projekt poprawki zgodnie z intencją wnioskodawców. Widzę pan przewodniczący klubu kiwa głową, że tak. pani przewodnicząca, poprosił bym o przegłosowanie tej poprawki. Później następna.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Może by pan radny przedstawił od razu drugą, to byśmy później obie przegłosowali, jeśli można. Mam taką prośbę. Ponieważ wszyscy radni mają przed sobą te projekty, więc może zbiorczo pan powie. Ja rozumiem, że trzeba, ale wszyscy radni już się chyba zapoznali, bo już dłuższy czas mają przed sobą te pan poprawki.

Michał Król (radny SWŁ)

Pan przewodnicząca, ja naprawdę, i taka jest pani intencja, nie chcę wydłużać dzisiejszych obrad. Postaram się to zrobić jak najsprawniej. Ale uczynimy też zadość wszystkim zasadom, tym bardziej że to nie jest tak, że wszyscy otrzymali chyba te poprawki. A poza tym to musi być też czytelne w stosunku do mieszkańców. Ja wiem, że niedużo osób nas słucha, zrobię to maksymalnie szybko, jak się da.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo proszę.

Michał Król (radny SWŁ)

Co do drugiej poprawki dotyczy ona zarówno zmian w zakresie wydatków bieżących, jak i majątkowych na kwotę prawie 50 000 000 zł, czyli 49 863 461 zł i zmniejszenia miałyby dotyczyć. I tutaj jest 18 zadań. Utrzymanie nieruchomości zarządzanych przez Zarząd Nieruchomości Województwa Łódzkiego 5 000 000, współpraca zagraniczna województwa łódzkiego 1 000 000 zł mniej, utrzymanie bieżące Biura Planowania Regionalnego Województwa Łódzkiego 500 000, zakupy w Zarządzie Dróg Wojewódzkich 1 616 000, wydatki związane z infrastrukturą informatyczną w departamencie cyfryzacji 1 000 000 zł, tak samo 1 000 000 zł dotyczące utrzymania w Biurze Planowania Regionalnego Województwa Łódzkiego, bieżące utrzymanie dróg 3 500 000, największa kwota 15 000 000 z promocji województwa. Później z rezerwy ogólnej 3 000 000 z wydatków dotyczących spółki, bo tutaj są 2 zadania i dokapitalizowanie, i objęcie udziałów. Nie będę wchodził, jak to się ze sobą nakłada, ale to nazewnictwo jest wzięte po prostu z zadań z budżetu, więc to, co jest z dokapitalizowania 5 000 000 zł mniej, z objęcia udziałów 654 600 zł mniej, utrzymanie infrastruktury informatycznej z departamentu cyfryzacji 4 612 086 oraz podobnie 3 000 800 kolejna pozycja. Dalej z kancelarii sejmiku, no tutaj, z delegacji krajowych i zagranicznych naszych propozycja o 300 000 mniej. Z promocji, czyli z materiałów, nośników promocyjnych oraz wydawnictw i druków sukcesywnego 700 000 mniej. I wydatek, tutaj zmniejszenie wydatku majątkowego dotyczącego instalacji klimatyzacji w naszym budynku przy ul. Solnej 14 w Łodzi 1 900 000, i wydatki z Departamentu Kadry i Administracji związane z obsługą administracyjną i techniczną urzędu - 1 000 000 i z zakresu usług długoterminowego wynajmu pojazdów 300 000. Razem ta kwota wspomniana przeze mnie w granicach 50 000 000, które wnioskodawcy proponują przeznaczyć na: zwiększenia rezerwy celowej na realizacji zadań z zakresu kultury 1 000 000 zł, dalej kilkanaście wydatków dotyczących dróg. To jest przebudowa, dokumentacja do przebudowy skrzyżowania na rondo w Łasku 500 000, na rezerwę celową na dotacje dla sektora finansów publicznych, na dofinansowanie dróg dojazdowych do gruntów rolnych 3 243 000. Dalej na pasy i przejścia dla pieszych Orchów, Ostrówek 257 000. Na pomoc dla gmin w ramach grantów sołeckich 2 000 000, w ramach rozwoju infrastruktury sołeckiej Nasza infrastruktura sołecka 1 000 000, dla rozwoju infrastruktury sportowej, także właśnie jako pomoc dla jednostek samorządu terytorialnego 5 000 000, dalej budowa filii Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Tomaszowie Mazowieckim 1 000 000.

I dalej budowa ścieżki rowerowej na drodze wojewódzkiej od Rawy do granicy z gminą Nowy Kawęczyn 2 000 000, rondo w Rawie Mazowieckiej 3,5 miliona, kolejne rondo 5 000 000, rozbudowa drogi wojewódzkiej pomiędzy Koluszkami a Piotrkowem na odcinku Rokiciny Łaznów 4 000 000, ulica Mazowiecka w Rzęzycy 3 000 000, dokumentacja i pierwszy etap obwodnicy Ogonowic 3 154 600, obwodnica w Niecnej Drewnianej 2,5.

I nowe zadanie modernizacja placu zabaw Sokolniki 300 000. I kolejny już ostatnia seria związana z wydatkami dla wojewódzkich szpitali, także dla Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy. I są to wszystko wydatki majątkowe. 4 000 000 dla szpitala w Zgierzu, dla nowego bloku operacyjnego, też dla szpitala w Zgierzu, układ dróg wewnętrznych, chodników i parkingów 1 000 000 zł. Dla szpitala im. Kopernika dotyczy rozwój procedur z zakresu medycyny

nuklearnej 2 000 000, dla Specjalistycznego Psychiatrycznego ZOZ w Łodzi, modernizacja oddziału detoksykacji 400 000, modernizacja oddziału C 400 000. I dostosowanie pomieszczeń przy ul. Lnianej 500 000 i dalej Wojewódzki Zespół Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Chorób i Płuc i Rehabilitacji w Łodzi 30 000 na zakup EKG. I dla Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy 5 zadań, 525 000 na poprawę jakości udzielania świadczeń poprzez modernizację zakładu rehabilitacji leczniczej. Dalej modernizacja placówki przy ul. Gdańskiej 117a, 375 000. Doposażenie zakładu rehabilitacji leczniczej 945 179, doposażenie zakładu diagnostyki laboratoryjnej 178 500, słoneczna energia przy ulicy Aleksandrowskiej i Piłsudskiego 775 182 zł. To było wszystko w WOMP- ie i ostatnia 1 000 300. Modernizacja systemu wentylacji w szpitalu im. Biegańskiego. Mam nadzieję, że przedstawiłem w miarę szczegółowo wszystko, panie przewodniczący?

Dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Pan radny Nowak? Bardzo proszę.

Adam Nowak (radny SWŁ)

Pan przewodnicząca, ja trochę w imieniu klubu, ale myślę że w imieniu komisji. Czy pani marszałek zechciałaby wskazać wszystkie inwestycje, które będą realizowane, które zostały wskazane w budżecie.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Mamy przygotowane głosowania. Pierwszą poprawkę głosujemy Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwość.

Dziękuję bardzo za głosowanie. 14 za, 17 przeciw. Poprawka nie została przyjęta. Przechodzimy do głosowania poprawki nr 2. Bardzo proszę.

Dziękuję bardzo. 14 za, 17 przeciw poprawka nie została przyjęta. Dziękuję państwu radnym. Przechodzimy w takim razie do głosowania nad projektem. Bardzo proszę pan radny Adamczyk, ale.....

Piotr Adamczyk (radny SWŁ)

Jedno zdanie. Szanowni państwo, w związku z takim wynikiem głosowania naszych poprawek, Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości, naturalną rzeczą jest, że nie może poprzeć się tak złego budżetu.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Takie zaskoczenie panie radny, naprawdę?

Piotr Adamczyk (radny SWŁ)

No tego nie powiedziałem wcześniej, a więc no troszeczkę uzależnialiśmy to od tych poprawek, a dlatego też nie możemy poprzeć, ponieważ państwo nie wsłuchujecie się w głosy mieszkańców, bo to oni w dużej mierze przekazali nam te zmiany w budżecie, które by oczekiwali. W związku z tym oczywistą rzeczą jest, że nie można liczyć na nasze poparcie tegoż budżetu. Dziękuję bardzo.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Na szczęście nam przekazali co innego. Mamy marszałka. Bardzo proszę pana Adam Nowak.

Adam Nowak (radny SWŁ)

Myślę Panie Przewodniczący, Pani Przewodnicząca, Panie Przewodniczący, pozwolę sobie wejść polemikę, to proszę

też mieszkańców poinformować o tych inwestycjach, które zostały wskazane w budżecie, że jesteście przeciwko budżetowi? Dziękuję.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, przechodzimy do głosowania nad projektem uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie wieloletniej prognozy finansowej województwa łódzkiego. Bardzo proszę głosujemy.

Dziękuję państwu bardzo. 17 głosów za i 14 przeciw, 2 nieobecnych. Dziękuję państwu bardzo za to głosowanie. Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Łódzkiego została przyjęta.

Uchwała Nr IX/111/24

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Przechodzimy do głosowania nad projektem uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie uchwalenia budżetu województwa łódzkiego na 2025 rok i bardzo proszę przystępujemy do głosowania.

17 głosów za, 14 przeciw, 2 nieobecnych. Budżet województwa łódzkiego na rok 2025 został przyjęty.

Gratuluje państwu radnym dobrze podjętej decyzji. To jest naprawdę bardzo dobry budżet. Pozwolę sobie też pogratulować pani marszałek na ręce panie marszałek, całemu zarządowi i wszystkim pracownikom urzędu, panu skarbnikowi, oczywiście wszystkim tym, którzy byli zaangażowani w tworzenie tego naprawdę bardzo dobrego dokumentu, nad którym będziemy, z którym będziemy pracować przez cały rok. Bardzo państwu gratuluje.

Uchwała Nr IX/112/24

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Proszę bardzo. Pan radny Król sobie życzy zabrać głos? Bardzo proszę.

Michał Król (radny SWŁ)

Tak, pani przewodnicząca. Chciałbym, żebyśmy to jakoś zaznaczyli w protokole, bo żeby ktoś później tego nie kwestionował. Mianowicie głosowaliśmy poprawki, kwestie wprowadzenia poprawek do budżetu. Następnie odbyliśmy głosowanie nad Wieloletnią Prognozą Finansową. I dobrze by było..... Ja dlatego się wtedy zgłaszałem. Pani przewodnicząca nie chciała mi wtedy udzielić głosu, żeby po prostu przywołać przed głosowaniem już uchwały nad samym budżetem, te wcześniejsze głosowania nad poprawkami. Bo to tak powinno być, że głosuje się poprawki do danej uchwały, a później tą uchwałę. A teraz zrobiliśmy trochę na przemian. Więc gdyby pani przewodnicząca chociaż się spytała wszystkich obecnych tutaj, że tak to rozumieją, że nikt nie zgłasza co do tego jakiś zastrzeżeń. Ja nie zgłaszam, bo wiem. Ale to nie do końca było tak jak trzeba.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Myślę, że wszyscy są tak samo bystrzy panie radny. Dziękuję bardzo.

Michał Król (radny SWŁ)

To nie jest kwestia bystrości. No pani przewodnicząca chyba nie była do końca bystra, bo tak to przegłosowaliśmy.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Oczywiście w przyszłości będę brała to pod uwagę. Dziękuję bardzo, pan radny Piotr Bors.

Piotr Bors (radny SWŁ)

Ja się trochę martwię panie radny o opozycję. Bo jeśli pan.....Ja się nie martwię o moich kolegów z koalicji, że wiedzieli, co głosują. Jeśli pan się martwi, to ja się trochę martwię o państwa.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pan radny Adamczyk.

Piotr Adamczyk (radny SWŁ)

Ja gratuluję panu radnemu Borsowi telepatycznych możliwości rozpoznania, jak wszyscy radni rozumują, w jakim punkcie, co robimy. Trzeba przyznać, że ta łączność jest przedziwna. Pan radny dzisiaj nawet cytował Pismo Świąte. Dzisiaj, jak widzimy te możliwości są jeszcze większe, paranormalne wręcz powiedziałbym. Natomiast myślę, że warto by było, żeby jednak dopełniać formalnych procedur, bo jeżeli dyskutujemy w jednym punkcie na temat dwóch dokumentów i najpierw głosowany jest dokument inny, niż poprawki są skierowane, to jednak warto by było to wyraźnie zaznaczyć i powiedzieć. To tak w kwestii formalnej, żebyśmy jednak wszyscy wiedzieli, w jakim punkcie jesteśmy, bo inaczej moglibyśmy zupełnie inaczej procedować, wszystkie uchwały naraz i głosować sobie kiedykolwiek uznajemy za stosowne poprawki do jakiegokolwiek dokumentu. To jest oczywiście abstrakcja, więc, pani przewodnicząca, to, co powiedział pan radny Król, proszę wziąć sobie naprawdę pod uwagę, i nie mówić tylko, że pani w przyszłości kiedyś tam to zastosuje, tylko proszę zastosować to dzisiaj.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Proszę państwa przechodzimy do procedowania nad dalszymi projektami sesji. Jesteśmy w punkcie 6 rozpatrzenie projektów uchwał.

6.1 w sprawie zmian budżetu i w budżecie województwa łódzkiego na 2024 rok w zakresie zadań własnych oraz pomocy finansowej dla innych jednostek samorządu terytorialnego.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

- Projekt został pozytywnie zaopiniowany na:
- Komisji Budżetu i Finansów,
- Komisji Rozwoju Regionalnego, Gospodarki, Bezpieczeństwa,
- Komisji Ochrony Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej;
- Komisji Nauki, Kultury i Sportu;
- Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

Czy ktoś by chciał w tym punkcie zabrać głos? Nie widzę, w takim razie pani przechodzimy do głosowania nad uchwałą.

Dziękuję państwu bardzo. 31 głosów za, 2 nieobecnych. Uchwała została przyjęta.

Uchwała Nr IX/113/24

6.2. zmieniającą uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Łódzkiego.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Projekt został pozytywnie zaopiniowany na:

- Komisji Budżetu i Finansów,
- Komisji Rozwoju Regionalnego, Gospodarki, Bezpieczeństwa,
- Komisji Ochrony Zdrowia, Rodziny, Polityki Społecznej,
- Komisji Nauki, Kultury i Sportu
- Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska.

Czy ktoś chciałby zabrać głos dotyczący tej uchwały? Nie widzę. W takim razie przechodzimy do głosowania.

Dziękuję państwu bardzo. 17 głosów za, 14 wstrzymujących, 2 nieobecne. Projekt został przyjęty.

Uchwała Nr IX/114/24

6.4 w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy z najmu z Łaskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, części zabudowanej nieruchomości stanowiącej własność województwa łódzkiego, położonej w Łasku przy ulicy 9 maja 50.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany na Komisji Rozwoju Regionalnego, Gospodarki i Bezpieczeństwa. Czy ktoś chciałby w tym punkcie zabrać głos? Nie widzę w takim razie proszę o przejście do głosowania.

31 głosów za, 2 nieobecnych. Projekt został przyjęty.

Uchwała Nr IX/115/24

6.5.w sprawie powierzenia gminie Cielądz wykonania zadania samorządu województwa z zakresu zarządzania drogami wojewódzkimi.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany na Komisji Rozwoju Regionalnego, Gospodarki i Bezpieczeństwa. Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w tym momencie? Nie widzę. W takim razie przechodzimy do głosowania.

Dziękuję bardzo. 31 głosów za, 2 nieobecnych. Uchwała została przyjęta.

Uchwała Nr IX/116/24

Punkt 7

Plan pracy sejmiku na rok 2025

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Czy macie państwo jakieś uwagi? Czy ktoś chciałby zabrać w tym punkcie głos? Czy macie państwo jakieś uwagi do tego planu, który został państwu przedstawiony? Nie widzę w takim razie przyjmuje, że ten plan został przez państwa zaakceptowany.

Punkt 8

Informacja z działalności Zarządu Województwa Łódzkiego w okresie między sesjami oraz informacja o pracach

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Te informacje zostały państwu przesłane na urządzenia mobilne. W tym punkcie nie przewidujemy dyskusji. Gdyby państwo mieli jakieś uwagi, to bardzo proszę o przekazanie ich na piśmie.

Punkt 9

Interpelacje i zapytania

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Nie było zgłoszeń w punkcie Interpelacje i zapytania.

Punkt 10

Wolne wnioski

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pan radny Linkowski.

Zbigniew Linkowski (radny SWŁ)

Panie przewodnicząca, ja się chciałem tylko dopytać, czy terminy sesji od stycznia do czerwca, które były przesłane na maila, są aktualne i one tak zostają.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Oczywiście tak. Planujemy tak, jak państwu przesłaliśmy.

Zbigniew Linkowski (radny SWŁ)

Dziękuję bardzo.

Punkt 11

Komunikaty

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Bardzo proszę w tym punkcie jeszcze o chwileczkę cierpliwości. Proszę o przedstawicieli Młodzieżowego Sejmiku Województwa Łódzkiego, którzy poprosili przed sesją o głos. Proszę pana przewodniczącego sejmiku młodzieżowego, pan Jakub Kuster

Jakub Kuster (Przewodniczący Młodzieżowego Sejmiku WL)

Szanowna Pani Marszałek, Pani Przewodnicząca! Serdecznie gratulujemy przyjęcia budżetu na 2025 rok. Bardzo nas cieszy, że w tym budżecie jest wiele aspektów związanych z młodzieżą. Tutaj mam na myśli sport, zdrowie psychiczne. Bardzo to doceniamy. Chciałbym też z tego miejsca życzyć Wesołych Świąt dla wszystkich państwa radnych i chciałbym też docenić to, że wielu z państwa radnych zaangażowało się w drugi Młodzieżowy Kongres Województwa

Łódzkiego, który przerósł nasze oczekiwania. Pojawiło się ponad 300 młodzieży z naszego województwa. Więc to jest wielki nasz sukces i myślę, że też dobra prognoza na następne lata i na następną kadencję. I tutaj też zgłaszam taką prośbę do Państwa Radnych, abyście zaakcentowali to, że rusza konkurs do Młodzieżowego Sejmiku Województwa Łódzkiego i żebyście w swoich lokalnych społecznościach ogłosili młodzieży w całym naszym województwie fakt, że właśnie rusza konkurs do Młodzieżowego Sejmiku Województwa Łódzkiego. Jeszcze raz serdecznie dziękuję.

Liczę na dalszą współpracę w końcówce naszej kadencji. Jesteśmy w trakcie przygotowywania raportu z naszej działalności. Raportu, który też przedstawi państwu problemy, jakie dotyczą młodzieży w naszym województwie, co można jeszcze polepszyć i co jest jeszcze do zrobienia. Dziękuję bardzo i życzę wszystkiego dobrego państwu.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu przewodniczącemu i za cierpliwość, że był z nami do końca. Bardzo proszę, przewodniczący Adam Nowak.

Adam Nowak (Przewodniczący Klubu Radnych PSL-PL 2050)

Pani Przewodnicząca, Panie Marszałek, Wysoki Sejmiku, Szanowny Zarządzie! Ja w imieniu radnych klubu PSL - PL 2050 korzystając z tego, że to już sesja przedświąteczna, ostatnia, chciałbym złożyć serdeczne życzenia dla każdej i każdego z radnych Sejmiku Województwa Łódzkiego, ale też dla tych, którzy reprezentują inne ciała, takie obywatelskie, zarówno dla młodzieżowego sejmiku, członków i członków Wojewódzkiej Rady Seniorów, Łódzkiej Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, żeby te święta były dla nas takim impulsem do zjednoczenia, do dobrego spędzenia tego czasu w gronie bliskich osób i oczywiście zachęcam wszystkich mieszkańców naszego województwa do tego, abyśmy wybierali nasze lokalne produkty od rolników, przetwórców naszego regionu, żebyśmy w ten sposób stymulowali gospodarkę naszego województwa. Oczywiście pozdrowienia też dla wszystkich pracowników i pracownic zarówno województwa łódzkiego, urzędu marszałkowskiego, jak i wszystkich naszych jednostek podległych nadzorowanych. Wesołych Świąt.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu przewodniczącemu. Bardzo proszę, pan przewodniczący Maciej Sulgan.

Maciej Sulgan (Przewodniczący Klubu Radnych Koalicja Obywatelska)

Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku, Szanowni Państwo! W imieniu klubu Koalicja Obywatelska również chciałbym złożyć wszystkim serdeczne życzenia ciepłych, rodzinnych, takich prawdziwych polskich świąt, gdzie będziemy mogli rzeczywiście zatrzymać się na chwilę, poświęcić dużo czasu swoim bliskim, bo tego czasu dla nich mamy mało. Szanowni Państwo! Życzę takich świąt z kolędami, z polską, tradycyjną żywnością, radością i wszystkiego dobrego.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo panu przewodniczącemu. Pan radny Piotr Adamczyk. .

Piotr Adamczyk (Przewodniczący Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość)

Ja również chciałem w imieniu radnych Prawa i Sprawiedliwości złożyć najserdeczniejsze życzenia świąteczne. Życzyc prawdziwe polskiej rzeczywiście tej wigilii, ale i odpoczynku i spokoju w domach, odnowienia relacji. Niech te święta będą prawdziwie Świątami Bożego Narodzenia. Wszystkiego najlepszego również dla wszystkich pracowników, którzy czuwają podczas tych dni świątecznych. Mówię tutaj o służbie zdrowia, mówię tutaj o policji i strażakach, którzy mają ważną służbę. Myślę, że to jest tak, że ten czas tam też będzie czas na to, żeby Wigilię spędzić, ale żeby ten czas był

spokojnym czasem bez wytężonej pracy dla społeczeństwa. Spokojnej Wigilii, spokojnego sylwestra, dla wszystkich, którzy w tym czasie czuwają nad naszym bezpieczeństwem wszystkiego dobrego.

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Dziękuję bardzo. Z komunikatów jeszcze przypominam, spotykamy się na sesji 21 stycznia 2025 roku, we wtorek.

Punkt 12

Zamknięcie IX sesji Sejmiku Województwa Łódzkiego

Małgorzata Grabarczyk (Przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódzkiego)

Zamykam IX sesję Sejmiku Województwa Łódzkiego.

Zakończenie sesji godz. 19.30.

Protokołowały:

Jolanta Kościelska

Agnieszka Sasiak

Monika Szydźiak